

هژمار (۵۸) شوات ۲۰۱۱

سپلاقت

حاجی زاخویی :

ستراپیژی وکی خه ریزی به دنگه ل
مروقی دهمی مروقی ژدایک دبیت

کوفاره کا هه یقانه یا رهوشه نبیری گشتی به ل نامیدی دهر دکه فیت

نه بوونا

شهر عییه تا

دهسه لاتداری،

نه گهره بو

سه ره لانا

گه لی عه ره بی

هه تا دوهی ژ

مویایی

دترسیان...

نه قرو ژ فه یس

بوکی

هه دیا دوله مهری :

ژ بلی کاری

راگه هاندنی من

حه ژا ل سهر

رونگیران و

نه کته ری هه ی

چاقلیکرنا باشوری سودان بکهین یان هندهکیت دیتر

خالد دیرہشی

ئەفا ئەفرو ل کوردستانی دروست بوی، بەرھەمی قان روژین کورت و رەنگ فەدانا رەوشا روژ ھەلاتا نافەرست و جیھانی نە بوویە، بەلکو ئەفە دەمەکی دریزە بزاقین مەزن ژ گەلەک لایانفە دەینە کرن کو ئەف رەوش و سەرۆبەری ل کوردستانی ھەی بەیتە تیکدان و سیاسەت و زەھنییەتا (مادەم ھەمی بومن نەبیت، بلا بو ج کەسەکی دیتر ژێ نەمیینیت) ھاتە پەیرەوکرن و ئەفە تەشتەکی چافەری کری بو و مەھەمیان دزانی ھەردەمی دەلیفەک بو وان پەیدا ببیت، ئەو دی کەرب وگینا خویا ل سەریک ستویر بوی، یا سالان، داریزن و بەر ب ھنگافتنا نارمانجیت خوچن، چونکی ھەر دگەفندا سیاسەت و لوژیکتی فی ھیزی دناف ھناقییت بزاقا نازادیحوازا کوردستانی دا ھەر دەمی وان دیتی بەلانس ھیزی د بەرژەوھندا لای و وان دا نەبوو، دی رەوشەکا خراب و دژی سەمتا پیقازویا پیشفەچون و سیاسەتا خەلکی کوردستانی دروست کەن و فی چەندی ژێ بو خوب رەوا و شەرعیەت دزانن و قەت بو وان خەم نینە ھەمی دەستگەفتین خەلکی کوردستانی بەر ب نەمانی ببەن و کوردستان بو رەوشا جارن ب زفریت و جارەکا دی بو مالکا دەسیکی بزفرین و بیگومان ئەفە خەونا وانە و تەشتی گەلەک بالکیش و پیدقی ل سەر ب راوہستین ھەلوپستی ھیزی ئیسلامی بو دفی ھەفکیشی دا، ھەر وەکی بو مە ھەمیان دیار بویی کو وان ژێ دەستەکی نیکسەر دفی گیلەشوکی دا ھەبوویە، کو ھندەک جارن ژێ روندکیت تیمساحان دیارانن، لی ئەفە ژێ گەلەک فەنەکیشا و ھیدی ھیدی گوتارا وانا راگەھاندنی ریکا خویا راست گرت و دەست ب ھاندانا تیکدانا رەوشا وەلاتی مە کرن، و بو ھەمیان دیار بو کو وان سەر کیشیا چەندین کومین خوپیشاندانان دکر و ئەم باش دزانین کو ئەو ژێ ھەرودەک ھەفالبەندین خو بین دیتر، دەمەکی دریزبو کەفتینە بزاقان بو دروستکرنا فی رەوشی، کو ب فی ریکی، نانکو ب ریکا کوتەک و زوریان خو ل سەر کورسیا دەستەلاتی ب سەپینن، ب دیتنا مە ئەفە گەلەک شەرمزاریەکا مەزنە بو قان ھیزان، و ئەو باش دزان دەستەلاتا کوردستانی نە ب ریکا چ کودەتا و کوتەکیان دەستەلات وەرگریە و دیسان سیستەمی سیاسی کوردستانی ژێ نە سیستەمەکی دکتاتوری و توئالیتریە، کو ترس ل سەر پاشەرۆژا وەلاتی مە ھەبیت. بەلکو ئەف دەستەلاتە ب ریکا سفدوقین دەنگدانی و ب ئیرادا خەلکی دەستەلات وەرگریە و یا بەرھەفە ژێ ئەفرو و نەک سوبەھی و ھەرودەکی سەرۆکی کوردستانی ریزدار بارزانی گوتی (ئەگەرودە بقییت بزویترین دەم دی ھەلبژارتان کەین) لی بسیار ئەو نەگەر سوبەھی ھەلبژارتن ھاتنە کرن و جارەکا دی فی دەستەھەلاتی پتیریا دەنگین خەلکی برن، ھنگی دیسان جارەکا دی دی بیژن ئەفە نە دەستەلاتەکا شەرعییە؟ و بی گومان یاوہ دفییت بتنی بریکا کوتەکیی زور یی یە و بەھانا یایی گوھورینی ل دەفەری بەھانەکا ستکر شکەستیە و ل جھا ئەم چاف ل گوھورینی ل سەر وەلاتین عەرەبی دا ھاتین بکەین بلا ئەم چاف ل گوھورینا ب سەر سودان و بین بەری فی وەلاتی دا ھاتین بکەین و فی دەلیفی ژ دەستین خو نەگین ژبو بزاقکرنی بو زفراندنا پارچین دیترین وەلاتی مە و دەست نیشانکرنا سنورین کوردستانی دگەل عیراقی و پاش بزاقکرن بو دروستکرنا کیانەکی سیاسی نەتەوی و ل دوپیدا ھەر تەشتەکی دنافخویا مەدا ببیت، ھنگی چارەکرن ژێ دی گەلەک ب ساناهی بن و خەبات و تیکوشینا مە بلا ل پینافی فی نارمانجی بیت و دگەل ھندی دا ژێ ھەمی بزاق بەینە کرن کو ھەمی داخازیین خەلکی بی جوداهی بجە بەین.

هژمار
58
شوات ۲۰۱۱

سیلافت

گوقارهکا هه یقانه یا رهوشه نیری گشتی یه ل نامیدی ده رده قیت

هونه رمه ند ئایدن: ستران ناسناما گه لانه و
سترانی بهایه کی مه زن ل ده ف من هه یه.

قه کرنا کونسلاخانه یین ده وله تان ل هه ریما
کوردستانی چ دگه هینیت ؟

گه نچ و داخازیین وان د د دیفچوونه کا سیلافت دا

ده رهینانا هونه ری

مجه مه د مه لا جه مدی
mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوفان عه ته م
تیسلیتدان: کوما کاری
چاپخانا خانی - دهوک

E_mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

ده سته کا نقیسکاران

عه بدوللا مشه ختی
د. ناشتی عه بدولله کیم
مجه مه د عه بدوللا نامیدی
یوسف مجه مه د سه عید

خودانی نیمتیازی

مجه مه د محسن

سه رنقیسکار

خالد دیره شی
xaliddereshi@yahoo.com

نه دریس :

نامیدی - کانیا مالا
موبایلا سه رنقیسکاری:
Mobile: 4642107

www.amedye.com

سیلافت ل سه ر تورا نینته رنیستی:

- هه ر بابه تی دگه هینته سیلافت، بهیته به لافکرن، یان نه، بو خودانی ناهینته زفراندن.
- ژلی نهو گوتاریت نافی سیلافت ل سه ر نه م به رپرسیار نینن ل نافه روکا چ گوتار و بابه تیت دهیننه به لافکرن.

نه بوونا شه‌رعییه‌تا ده‌سه‌لاتداریی، ئه‌گه‌ره بو سه‌ره‌هلدانا گه‌لی عه‌ره‌بی

یوسف صبری

ده‌سه‌لاتداریی راسته‌وخوینی هه‌می بیافه‌کن ده‌سه‌لاتداریی نه دوه‌لاتی دا، کو ئه‌فه‌ ژی شه‌رعییه‌تا دیروکی ژ وان دستینیت . و سیستمین کوماری ژی ل وه‌لاتین عه‌ره‌بی بتنی خاپاندنه‌که و د راستیی دا هه‌مان رژیمی مه‌لکینه .

۲- شه‌رعییه‌تا کاریزمایی: ئه‌فه شه‌رعییه‌ته تاییه‌ته ب قویناغه‌کا دیروکی فه کو که‌سایه‌تیا سه‌روکی رازی بونه‌کا گشتی ل سه‌ر هه‌یه و که‌سایه‌تی یا وی دکاریت میلیه‌تی قانع بکته و پیکهاتین جفاکی ژی هه‌دارا گه‌له‌ک کیماسیان سه‌خمه‌راتی هه‌بوونا وی دکهن . مینا سه‌رده‌می (جمال عبدالناصر) ل میسری و (خومه‌ینی) ل ئیرانی، لئ نوکه چ ده‌سه‌لاتداریی ده‌فه‌را روژه‌هلانا نافه‌راست خودانی فنی که‌سایه‌تی نینه و سه‌رده‌می ژی سه‌رده‌می سه‌رکردین کاریزما نینه (پرانی یا سه‌رکردین وه‌لاتین عه‌ره‌بی توشی گه‌نده‌لیی و سه‌ته‌مکاریه‌کا مه‌زن بوینه .) له‌وا ئه‌فه شه‌رعییه‌ته ژی یا هندایه ل روژه‌هلانا نافین .

۳- شه‌رعییه‌تا سیستمی: ئه‌فه شه‌رعییه‌ته بریکا سیستمه‌می تاییه‌تی ده‌سه‌لاتداریی بده‌ست ده‌یت مینا هه‌لبزارتان و ده‌ست بده‌ست بوونا ئاشتیانه‌یا ده‌سه‌لاتی، هه‌ر وه‌ک ل وه‌لاتین دیموکراسی روی دا دده‌ت. کو

هزریی جیهانا عه‌وله‌می سه‌رکردایه‌تی یا قان شوره‌شان دکهن . و ل هه‌ر دو وه‌لاتین تونس و میسری (رکورد) ده‌می یا شوره‌شان شکاند و ب ۱۸ و ۲۶ روژان مه‌زنتریی دیکتاتورین وه‌لاتین خو هاقیتنه د زبلدانا دیروکی دا .

هوکاریی قان شوره‌شان چنه؟

ئه‌فه شوره‌شه تاییه‌ت نینه بتنی ب وه‌لاتین میسروتونسی فه، به‌لکو ئه‌فه ئاریشه‌یه‌کا تاییه‌تا جیهانا عه‌ره‌بی و جیهانا سیی یه ب گشتی، ئه‌فه شوره‌شه به‌ر ئه‌نجامین وه‌رچه‌رخان و هوشیار بوونه‌کا کویرا جفاکینه دناف قان وه‌لاتان دا، کو بوینه ئه‌گه‌ریی سه‌ره‌هلدانی دژی نه‌بوونا شه‌رعییه‌تی (ژ ئالیی سیاسی فه و نه‌بوونا دادپه‌روه‌ری ژ ئالیی پارقه‌کرنا سامانین وه‌لاتی فه .

زانایی ئه‌لمانی (ماکس فیبر) دیژیت (شه‌رعییه‌تا سیاسی) ب سن ئاویان بده‌ست ده‌یت ۱- شه‌رعییه‌تا دیروکی: کو سیستمی (مه‌لکی = پاشایی) هیژا خو ژی وه‌ردگریت، لئ د جیهانا ئیرودا مه‌لکی د ناقه‌ه‌را (نایه مه‌لک دی مه‌لکیی که‌ت ؟ یان دی □ حوکمی که‌ت؟) پارقه‌ بوینه . ل هه‌می جیهانی مه‌لک بتنی هیمای وه‌لاتی یه و حوکمی ناکه‌ت. (لئ ل وه‌لاتین عه‌ره‌بی مه‌لک مه‌لکاتیی بتنی ناکهن به‌لکو

دیروکا گه‌لین ئه‌ره‌بی، ب سه‌دان ئینقلاب و کودیتا دیتیه، لئ هه‌رجار ره‌وشا وان کمباختر ژ به‌ری لئ ده‌ات، بوجارا ئیکی ل وه‌لاتین تونس و میسری، گه‌نجین سه‌رده‌می جیهانی بونی ب مفا وه‌رگرتن ژ ته‌کنه‌لوژیا پیگه‌هاندن و زانیاریان شوره‌شه‌کا سه‌رده‌میانه هه‌لکرن و ئیکه‌م شوره‌شین میلی دناف جیهانا عه‌ره‌بی دا تومار بوون، براستی ژی ئه‌فه هه‌ر دو شوره‌ش بوون، و چاقه‌ریی ده‌یته کرن کو یا گشت گیر بیت بو ده‌فه‌ریی هه‌می .

قان شوره‌شان نه چ سه‌رکرده‌یین کاریزمایی هه‌نه، و نه چ حیزیی (قائید و پیشرو) سه‌رکردایه‌تی یا وان دکهن و نه چ ئایدیولوژییه‌ت کانیکا هزری یا وانه، به‌لکو ئه‌فه شوره‌شین خاسته‌کین ره‌سه‌نین مروفقانیتی نه، و بریکا (فه‌یس بوک - توویته‌ر - یا هوو و موبلان) ره‌ئی یه‌کا گشتی دروست دکهن و کومه‌کا گه‌نجین خودان باوه‌رنامه و

ل فی سهردهمی تاكانه ریکا بدهست ثانینا شه‌رعیه‌تی یه، ل پرانی یا وه‌لاتین عه‌ره‌بی جوره‌کی (خایینوکی) هه‌لبژارتنان دهیته کرن، لی چ دهست ب دهست بونه‌کا دهسه‌لاتی ژئی به‌ره‌م ناهیت، به‌لکو حیزیین حاکم هه‌ر حاکم دمینن و سه‌روک کوماری (ئه‌به‌دی) ژئی پتر ژ (۹۹٪) دهنگان مسوگه‌ر دکه‌ت، کو هیمایین سه‌خته‌بوونا فان هه‌لبژارتنان، له‌وا ژبلی (تورکیا و ئیسرائیل -عیراق) ل فان سالین دویمایه‌یی (چ وه‌لاته‌کی دیتری روژه‌لاتا نافه‌راست خودانی فی شه‌رعیه‌تی نینه.

تونس و میسر بتنی ده‌ستپیکا فی وه‌رچه‌رخانینه و وه‌لاتین (توردون و لیبیا و یه‌مه‌ن و ئه‌لجه‌زایر) د ریزی دانه بو سه‌ره‌لدانین جه‌ماوه‌ریین مه‌زن، ئه‌ف سه‌ره‌لدان و گوهورینه دی به‌لانس هیزان و سیسته‌می جیهانی به‌ره‌ف گوهورینکاریه‌کی به‌ن، و کارتیکرنی ل سه‌ر تابوور و سیاسه‌تا جیهانی دکهن. ل گور بوچوونا من کاریگه‌ری یا وی ل سه‌ر وه‌لاتین روژه‌لاتا نافین دی یا کویر و مه‌زن بیت، لی ژبیر نه‌که‌ین کو چهند جورین دهسه‌لاتان ل ده‌قه‌ری هه‌نه:

۱- وه‌لاتین فره نه‌ته‌وه و ئایین (مینا سوریا و ئیران) وه‌رچه‌رخان و شوره‌ش دی یا خوینه‌لوو بیت، چونکه پرانی دی نه‌ته‌وه‌یه‌ک، یان، پیکه‌ته‌ک سه‌ره‌لدانی که‌ت و پیکه‌تا دیترا وه‌لاتی دی دژی وی راوه‌ستیت (مینا سه‌ره‌لدانا گه‌لین عیراقی ل ۱۹۹۱ کو بوونه سه‌ره‌لدانا گه‌لی کورد و شیعه‌یان □ بتنی) (جودا ژ هه‌بوونا حیزب و ئایدیولوژیین بهیز ل فان وه‌لاتان کو شمولینه و هه‌می بیافین

ژیاری کونترول کرینه)

۲- وه‌لاتین دیکتاتورین مه‌لکی و جمهوری مینا (توردون و جه‌زائیر و وه‌لاتین خه‌لیجی) کو ب ساناهی تر دی که‌فه به‌ر باهوزین گوهرینان و دبیت دماوه‌کی کیمی داهاتی دا، سه‌ره‌لدانین مه‌زن لی روی بدن.

ل سه‌ر ئاستی جیهانی ژئی نوکه ئه‌مریکا و ئیسرائیل پتر ژ هه‌می وه‌لاتان توشی دل گرانی بوینه، بو ئه‌مریکا سی خال گه‌له‌ک دگرنگن کو هه‌ول دده‌ت دفی وه‌رچه‌رخانا مه‌زن دا بیاریزیت

۱- ریره‌وا چونا نه‌فتی بو روژئافا یا پاراستی بیت و چ ئاسته‌نگ دروست نه‌بن.

۲- ئیمناهی یا ئیسرائیلی یا پاراستی بیت.

۳- چ لایه‌نین دژی روژئافا (بتایه‌ت دژی ئه‌مریکا) ل فان وه‌لاتان نه‌گه‌هنه دهسه‌لاتی.

و بو ئیسرائیلی ژئی هه‌مان مه‌ره‌مین سه‌ری زیده‌یی (ریزگرتا په‌یمانمین ئاشتی بتایه‌ت (که‌مپ دیوید) و زیده نه‌بوونا رولی □ ئیرانی و گروپین جیهادین فه‌له‌ستینی و ئیسلامی دگرنگن.

سه‌باره‌ت کوردستانی ژئی:

کوردستانیان به‌ری ۲۰ سالان، ئه‌ف جورئ شوره‌شا کو نوکه ل وه‌لاتین عه‌ره‌بی روی دده‌ت دژی سته‌مکاری و نه‌بوونا شه‌رعیه‌تی کریه، و هه‌ر دم هیفی دخاستن کو گه‌لین ده‌قه‌ری ژئی چاف ل شوره‌شا گه‌لی کورد بکه‌ن.

چونکه ئیک ژ هوکارین سه‌ره‌کیین سته‌ما لس هر کوردان، ئازاد نه‌بوونا گه‌لین ده‌قه‌ری یه، (ملله‌ته‌کی ئازاد چ دهما ملله‌ته‌کی دیتر ته‌په‌سه‌ر ناکه‌ت)، و ریکی ل چاره‌نقیسی وی ناگریت، له‌وا ل گور بوچوونا من ئه‌ف وه‌رچه‌رخانه ب گشتی دی ل به‌رژه‌مندا گه‌لی مه‌ دا بیت و باشتر و زویتر ئه‌م دکارین بگه‌هینه مافین خوین ره‌وا، هه‌لبه‌ت ب ل به‌ر چاف گرتا فی راستی کو دقیت هه‌ریما کوردستانی باشتر خو دگه‌ل دوره‌لی جیهانی بگونجینیت و هنده‌ک چاکسازین تابوری و ژیاری بکه‌ت، چونکه ئاریشا نافخویا کوردستانی به‌روفاژی هزرو بوچونیت (بزافا گوران) ئه‌وا د به‌یاناما وان دا هاتی، نه‌بوونا شه‌رعیه‌تی نینه، ل کوردستانی مه‌ شه‌رعیه‌تا سیاسی و دیموکراسی هه‌یه، بتنی هنده‌ک کیماسین ئیداری هه‌نه کو ل گور بوچوونا من ئه‌و ژئی فه‌دگه‌ریت بو (کیم بونا عه‌داله‌تی دپارقه‌کرنا سامانی دا) و ئه‌ف خاله پیدفی ب چاکسازین دکه‌ت، ئه‌گه‌ر نه بو هه‌ر گوهورینکاریه‌کا سیاسی بتنی (گه‌ل ژیدهری دهسه‌لاتی یه و صندوقا دنگ دانی شه‌رعیه‌تی دبه‌خشیت) و کوردستان مینا وه‌لاتین عه‌ره‌بی نینه کو دهسه‌لات ب خورتی و کوته‌کی هاتیه‌ته داگیر کرن، له‌وا کاریگه‌ریا فان شوره‌شین وه‌لاتین عه‌ره‌بی ل سه‌ر کوردستانی بتنی دی داخازین چاکسازین تابوری خورتررو بلندتر لی که‌ت. کو ئه‌ف داخازیه ژئی مافه‌کی سروشتی خه‌لکی و ب ساناهی دهیته چاره‌کرن.

رهوشا مسری پستی چوونا حوسنی موبارهکی

هوشهنگ تاجر

بیگومان گهلی مسری شیان کو ناقی
خوه د دیروکا ههچهرخ یا روژهلاتا
ناقین و جیهانی دا تومار بکهن، سه رکهفتنا
قی شورهشی نه تنی بو مسری و وهلاتین
عهربی، بهلکو بو هه موو روژهلاتا ناقین
و جیهانی گرنگیا خوه یا تایهت ههیه و
شورهشا مسری روپهلهک نوو ل دیروکا
روژهلاتا ناقین و جیهانی دا فهکر.

لی خالا گرنگ و ته ساسی ته فهیه کو
شورهش تنی ب سه رهه لدان و ژناقچوونا
رژیمه کا دکتاتور ناگه هیهته نه انجامین
خوه بین سه رکهکی و بنیاتی، چونکو نها
یا گرنگ ته فهیه کو تایا دی سیسته مهک
ل گور داخوازی و خواسته کین وهلاتین
مسری ل وی وهلاتی هیته ئا فاکرن یان
نه؟ بیگومان نه گهر سیسته مهک ل گور
داخوازین وهلاتیان ئا فا نه بیت دی دیسان
دکتاتور یان گروپهک هه ول بدن ژ فالاهیا
نها مفا بگرن و سیسته مهک ل گور خوه
دروست بکهن، لی تایا دی گهلی مسری
تا چهند ژ قی یه کی رازی بیت و تایا
دی چ رهنگه سیسته مهک ل پاشه روژی
ل مسری دا هیته ئا فا کرن؟ بیگومان
دقیته ته م چا فه ری بین دا هه م پرؤسیسا
سیاسی یا نها ل مسری باش ببینین و
ته م ژ ته ماشه بکهین کو رهوشا سیاسی
یا مسری و هه ری می بهر ب کیفه دچیت
و هیژین سیاسی بین نها ل مسری دی
چاوا سه ره ده ری د گهل باردوخی نها یی
مسری کهن.

د نموونه یا گهلهک وهلاتین جیهانی
دا دیار بوویه کو گهلان شورهش کریه،
لی پشترا هندهک هیژین دی هاته

سه ر دهسته لاتن و شورهش نه گه هشتیه
ئارمانجا خوه، لی رهوشا نها یا مسری
ژی گهلهک جودایه و گهل یی هشیاره و
چاقدیرین سیاسی ژی وهسا باومر دکهن
دی حکومه تهک دیموکراتیک ل مسری
ئا فا بیت، ژ بهرکو گهل قی یه کی دخوازیت
و ژ بهر هندی ژی ب روژان ل مهیدانان
مان و بهر خودانی کرن.

ئا فابوونا سیسته مهک دیموکراتیک
ل مسری دی کارتیکرنا خوه ل هه موو
وهلاتین عه ربی کهت و ههروهسا دی
هه موو بالانسین سیاسی بین هه ری می
ژی ب گوهورینین مه زن را روو ب روو
بمینن، ژ بهر هندی ژی ب فابوونا
سیسته مهک دیموکراتیک ل مسری دی
شورهشا گهلی مسری گه هیهته نه جامی
خوه یی بنیاتی. بهرؤفاژی هندی دیت
هندهک هیژین توندرو بین نیسلامی، یان
ژی، هندهک گروپ د ئا فا لهشکران دا ژ
فالاهیا نها سو دی وهرگرن و دهسته لاتن
ب دهستی خوه فه بگرن کو دی درهوشه کا
وهسادا جارها کی دی مسر دی بیته مهیدانا
سه ره هلدانین گهلی و دیت کو شه ری ن
مه زن ژی روو بدن.

شورهشا مسری پستی چوونا موبارهک
کهفته دقوناغه کا نوو دا، ژ بهرکو یهک
ژ داخوازین سه رکهکی بین گهلی مسری
چوونا موبارهک بوو و یا دی ژی گوهورینا
سیسته ما سیاسی، نها لهشکر بهروهخت
ئیداره یا وهلاتی دکهن، لی مه ترسیا هندی
ژی ههیه کو هه تا هه لپژارتن دروست بین،
هندهک کهس د ئا فا لهشکران دا بخوازن
ب رییا هیزا خوه یا سه ربازی سیسته مهک

دی ل مسری ئا فا بکهن، ته ف ئیکه ژی
جهی ترسی یه. بهلی دهیته هیقی کرن
کو هشیاریا گهلی مسری ری نه دهته وان
هیژان دا دهسته لاتا خوه ل سه ر جفاکی
مسری فهرز بکهن.

ته گهر شورهشا مسری ب ئا فابوونا
سیسته مهکی دیموکراتیک ل وی وهلاتی
بگه هیهته ئارمانجا خوه یا سه رکهکی دی
مسر وی ده می روژا شورهشا فه رنسا بو
روژهلاتا ناقین گیت و دی کارتیکرنا
خوه یا سیاسی و دیموکراتیک ل هه موو
وهلاتین عه ربی و بین روژهلاتا ناقین
ژی کهت. ژ بیر نه کهین کو گهلهک ژ
وهلاتین عه ربی و ئیران ژی د ئا فا نها
دخوازن کو سیسته مهک وهسا ل مسری
ئا فا بیت دا خزمه تا سیاسه تین وان
بکهت و کارتیکرنا خوه ل وهلاتی وان
ژی نه کهت، دنموونه یا عیراقی دا دیار
بو کو ئیران تا چ رادهیه کی کار بو هندی
دکهت دا نه هیلیت عیراق بیته مؤدیله کا
دیموکراتیک بو هه ری می، بیگومان تهو
دخوازن ل مسری ژی رهوشه کا وهسا روو
بدت، ژ بهرکو تهو وهلات ل سه ر هه بوونا
ئالوژی و نا کو کین ل جیهانی و هه ری می
به ردهوامی ددنه سیسته مین خوه.

هیقیدارین کو خوونا گهلی مسری ب
ههروه نه چیت و شورهشا گهلی مسری ب
ئا فابوونا سیسته مهک نوو و دیموکراتیک و
ب دامه زراندا ده ستوره کا مودیرن بیته
نموونه یهک بو هه موو گه لین روژهلاتا
ناقین و هه ر وهسا زهمینه یا رووخانا
هه موو رژیمین دکتاتور ژی ئا فا بیت و
روژهلاتا ناقین قوناغین دیموکراسی ب
لهز دمر باز بکهت و گه لین روژهلاتا ناقین
ژی د ئا فا ئازادی و ئاشتی و براتی دا
پیکه بژین.

ڦه کرنا کونسلخانہ یین دولهتان ل هه ریمما کوردستان چ دگه هینیت ؟

عیباد مهلا یاسین

روژ بۆ روژی وهزارهكا گهلهك باش يا دكههتته د پهيوهندیین هه ریمما کوردستان دگهل دولهتین بیانی ب گشتی و دولهتین ئه ره بی و هه ریمی ب تایبهتی، نه مازه پشتی روخاندنا رژیما به عس و دامه زانندا حکومهتا ئیراقا نوی یا دیموکراتی و ئیکگرتی و په رله مانی و فره حزبی و هه می وهك هه ف تیدا د ئارامی و نه خوشیاندا و دانا ماف و ئه رکاندا، و ههروهسا د پشکداربن دپروسیسا دروست یا سیاسی نیشتمانیدا ژ بۆ ده رکرنا هه ر بریاره کئی د دهسته لاتیدا، دیسا پشتی ڦه کرنا چه ندین بالیوزخانین دولهتین بیانی ل به غدایی و هنده ک ژ ی بین ئه ره با و سه ره دانین به رپرسین وانا مینا وه زیرین ده رفه و سه روک په رله مانا وجیگرین سه روک کومارا بۆ کوردستان ژینجه مهت سه کرنا رهوشا ته منی کانی د چ ئاستی دایه ؟ و هه ڦه رکرنا وئ دگهل نافه راست و باشوری ئیراقی، ته ڦه ژ ی پشتی هه می بزاف و سه ره دانین سه روک بارزانی و چه ندین به رپرسین دی بین حکومی وهك کاک نیچیرفانی بارزانی کو د پیش ومختدا هاندانا چه ندین دولهتا کربو، و زه مینه بو خوشکرن بۆ هه ر کومپانیه کا بیانی بین پیشکه فتی د ته کولوژیا خودا ڦیجا چ بین به رتینانی بن، یان بین ده رتیکه ستنا پترولی بن و هتد... ب شیوه کئی به ردهوام بۆ وه لاتین ئه وروپی و بین هه ریمی ژ ی مینا ئیران و تورکیا و ئوردن و کویت و سعودی و مسر و لیبیا، وهه ولین وان دای بو رونکرنا رهوشا ته ڦه ره ریم تیدا دبوریت و دیارکرنا رولی هه ره به رزی سه رکر دایه تیا کوردی د ئاڦاکرنا ئیراقا نوییا دیموکراسی و ئینانا وئ بو دناف

گوره پانا نیف دولتی دا، پشتی یا ڦه ده رکرنا وئ ژ هه می جیهانی، وههروهسا پشتی بۆ هه میا ئاشکرابوی کو مه رهمین کوردا نه د شوفینی نه و دڦیت خو جودا کهن ژ دولهتا مه رکه زی هه ر چه نده یاسایی ته ف مافه یی دایه هه ر ملله ته کی، به لکو به روڤاژی بو وان هاته سه لماندن کو سه رکر دایه تیا کوردی ده ستپیشخه رن و زه مینه خوشکه رن بو پیکتینانا هه ر حکومه ته کئی، نه مازه یا سه روک بارزانی پئ رابوی د ماوی بوریدا . ده می گه لهك دولهتین هه ریمی هه ولدای هه می ڦه وارین سیاسیین شیعه و سونته بگه هیننه ئیک . دیسا بو خه لکه کئی سه رمایه دار ده لیڤه یه جهه کئی به ره هه ف هه بیت ل ئیراقی و بشیت کومپانیین خود بواری بازرگانی به رتینانی و دئاکنجیکرینیدا بده ته کاری، و ههروهسا بلا ژ بیرا مه نه چیه ته ڦه کو وه لاتی مه هه می جورین کائزا لی هه نه، نه خاسمه پترول یا کو ژ نوی هاتیه ده سکرن ته ڦه رو پلا ئیکئی ب ده ست خوڤه ئینای ل هه می جیهانی وهك ژیده ری هه ره سه ره کی یی هیزا پیشه سازی و وه راری ده ره بواره کیدا، به لی ڦاکته ری گرنکتر بو ڦان دولهتین کونسلخانہ یین خو ل هه ولیرا پایته خت ڦه کرین دوپاتکرن بو دیار بۆ کو ته ف هه ریمه کیانه کئی یاسایی وشه رمی یه و پارچه که ژ ئیراقا فیدرال و ده می ته و رازیونا ڦه کرنا وئ ژ حکومهتا مه رکه زی دکه ن هه ر ئیکسه ر درازینه، چونکی مافه کئی هه ریمی یی دستوریه، و یا ڦی هه ریمی ژ دولهتین بیانی وئه ره می دڦیت ده برینا مه ره مین ساخله مه و ڦه کرنا لپه رین نوی یه و لیک گوهورینا به رژه وهندیان هه وه کی به رپرسی په یوهندیین ده رفه ی هه ریمی (ڦه لاح مسته ڦای) ئاماژه پیدای بۆ

روژناما (ئه لئوسبوعیه) مینا هاندان بو هاریکاریا هه ر که رته کئی تایبهت ده ره بواره کیدا، ههروهسا هاندان بو په یوهندیان دناڤه را زانکوین بیانی وین مه، ئه ری ما ته ڦه هه می وئ چه ندی ناگه هینیت کو دانپیدانه کا نیف دولهتی یه کو نیزیکه کوردستان به ره ف دوله تین یی دچیت ؟ وما وئ ناگه هینیت کو ته ڦی ملله تی د ڦان بیست سالاندا بو هه می جیهانی سه لماند کو مه شیان و سه ره بور هه نه ته م خو بوخو بریڤه بیه یین ؟ وههروهسا وئ دگه هینیت کو دولهتین به رتینانی و پیشه سازی ل جیهانی نه شین خو ژ ڦان کائزایی ل هه ریمی هه می بی منه تبه کن، و وئ دگه هینیت کو ته نها ل سه رانه ری ئیراقی ته ف رهوشا ئارام و ته نا و دویر ژ کارین تیروری لده ف مه یا هه ی. له وا دی بیژین پشتی کونسلخانین ڦان دولهتا (روسیا و تورکیا و ئیران و مسر و هتد...) هاتینه ڦه کرن، وئه ڦین بریار دای ل ڦان نیزیکان ژ ی ڦه که ن مینا (هوله ندا و فه ره نسا و ئوردن و لوینان و ئیماراتا) دم یی هاتی کو ته ڦه رو سیاسیسه تشانین فی ملله تی د که توار و گونجاییین دگهل جیهانا نوکه و به رژه وهندیین ڦی گه لی د به را هه ر به رژه وهنده کا حزبی و تاکه که سی بیت ژینجه مهت هندی کو دیروکا گه لی مه د ئاینده دا ب باشی به حسابکه ت، چونکه میژوو بخو، خو دزڦرینیه ته ڦه، ته ڦجا بلا ته ڦی رهوشا سیاسی ئاڦاکه ر پتر ب وه راریبخین .

چهندين گروپين راسپاردی ژ لایئ ئیرانی قه د سیاسهتا عیراقی دا

ناسر منبهری

ئیران ب هه موو رهنگان قه پشته قانیا وان جوړه ریکخراوان دکهت کو ب نهینی هه ولدان ژبو تیکدانا رهوشا سیاسی یا عیراقی دکهن. ژ لایه کی دی قه ژی هندهک ژ لایه نین سیاسی یا عه ره ب کو تیکه لیا وان د گهل «سوپایا قودس» یا ئیرانی هه یه، پشته قانن ژبو بهیتر تر بوونا وان گروپین راسپاردین ئیرانی .

که تیبه یین حز بوللا

ریکخراوا که تیبه یین حز بوللا ل ده سپیکا سالا ۲۰۰۷ دا هاتیه دامه زارندن و نارمانجا وان ژی گه هاندنا هاریکاریین مادی وهک که ره مستین ته قه مهنی، لوجستیک و ... هتد کو ژ لایئ هیژین سوپایا قودس یا ئیرانی قه ژبو گروپین راهینهر و مه شقدهر کو ب رهنگه کی بهر به لاف ل ناف تاخا عیراقی دا مزوولی په رومرده کرنا گروپین چه کدار یا گریدای ب سوپایا قودسن.

ریکخراوا که تیبه یین حزبو للا ژ لایئ «ته بومه هدی ته ندازیار» کو نافئ وی یی درست «جه مال ئیبراهیم» ه و ب رهگهز خه لکی عیراقی یه و ل باژیری به سه ره ژ دایک بوویه و شیره تکاری سهرۆکی «هیژین قودسه» کو نافئ وی «قاسم سولیمانی» یه .

ته بو مه هدی ل ده سپیک ل سهرده ما حکوومه تا سهدام دا ته ندامه کی حزبا «دعه وه» بویه کو ل وان سهرده مان دا خه باتین حزبا نافیری ژ لایئ حکوومه تا به عس قه هاتیه قه ده خه کرن. بهر وی چهندی چوویه ئیرانی و د گهل هیژین قودس یا ئیرانی کار کریه. ل سالا ۱۹۸۰ دا چهندين کریارین تیروریستی دژ ب بنه ماله یا خیزانین میرین کویت و بالیوژی ته مریکا و فهره نسا ل کویت ته نجام دایه . ل سالا ۱۹۸۵ دا ته بو مه هدی دچیته ناف ریزین بزاقا «به در» کو ل ئیرانی ب جیه بیوون. نافبه ری ل سالا ۲۰۰۱ دا

دیبته جیگری ئیک ژ فهرمانده یین قوئین له شگری یا سوپایا به در .

نوکه تهو بسپوره کی ستراتیجیه و خودان ته زمونه کا مه زنه و تیکه لیا راستوخو د گهل چهندين که سایه تین پایه بلند یین سیاسی یین عیراقی هه یه و هه تا هه لبرارتین ئادارا ۲۰۱۰ دا ته ندامه کی کانید کری بوو ژبو په رله مانا عیراقی .

پرانی ته مهنی ته بو مه هدی ل ئیرانی دهر باز بوویه . که تیبه یین حز بوللا ل بن چاقدیریا ته بو مه هدی دا بوویه و بزوتنه وهیه کی سیاسی یا بچووک کو پیکهاتیه ژ ۴۰۰ که سان و ب ته مامی ل هه ر مه لان دا ل بن کونترولا سوپایا قودس یا ئیرانی یه .

گروپا ته هلی حه ق

ته ف گروپه ل نافبه را سالیین ۲۰۰۶ هه تا ۲۰۰۸ دا وهک پشکهک ژ هه ولدانین سوپایا قودس یا گریدای ب گاردی شورشا ئیسلامی یا ئیرانی هاتیه مهیدانی. نارمانج ژ دامه زارندنا گروپا نافیری ئاقا کرنا زمینه یه یا شیعه گه ری یا هه قشیومه یا حز بوللا لوبنانی ل عیراقی یه، هه روه ما وهک ئامیرهک ژبو کونترول کرنا رهوتا سهدر دهیته بکار ئینان. گروپا نافیری ئیک ژ هه قریکین رهوتا سهدره و سهرۆکی وی ژی ل بن چاقدیریا باقی سهدر دا مه زن بوویه و نافئ وی ژی «قه یس خه ز عه لی» یه و به رده وام ریکه هتن نامه یین ئاگر به ستی نافبه ری موقته دا سهدر و هیژین ته مریکا و سوپایا عیراقی ره دکریه .

گروپا ته هلی حه ق کریارا ره قانندن و کوشتا (۵) له شکرین ته مریکی ل سالا ۲۰۰۶ ئی ته نجام دایه، ل هه مبه ر وی هیژین ته مریکی ل کانونا دووه هم یا سالا ۲۰۰۷ «قه یس خه ز عه لی» و برایی وی «له یس خه ز عه لی» ل گهل چهندين که سین دی دهسته سهر کرن.

هه ر گریدای ب گروپا ته هلی حه ق ل ۲۰۰۷/۳/۲۰ ل به سره که سه کی ب نافئ «موسا ده قوقه» هاته دهسته سهر کرن کو که سایه تا سینمه ن یا ریکخراوا نافیری بوو کو ل بنه رته دا کادیری حز بوللا لوبنانی بویه و وهک سیخوره کی وی ریکخراوی د ناف گروپا ته هلی حه ق دا کار کریه .

«خه ز عه لی» پشتی گوهاستن بوو زیندانا عیراقی، ل ۲۰۱۰/۲/۵ ل هه مبه ر راده ست کرنا «پیته ر مور بارمته ی» بریتانی کو ژ لایئ رهوتا سهدر قه هاتبو گرتن، هاتیه ئازاد کرن .

هه ر چهنده «قه یس خه ز عه لی» ژ لایئ پوست و مه قام قه ژ «ته بومه هدی» خوارتره، به لئ خه ز عه لی دشیت بیته هیزه کا کاریگه ر د ناف جه ماوری شیعه دا، دهر قه ی وی ژی مالکی و سهدر هه ر ئیک ب رهنگه کی هاریکاری و چاقدیریا نافیری دکهن، ژ بهر کو دشیت پشکهکی ژ لایه نگرین سهدر و مالکی بهر هف خو قه بکیشیت .

ل ده ما دهسته سهر کرنا خه ز عه لی ژ لایئ ته مریکان قه، گروپا ته هلی حه ق رولئ خو یی مه زن هه بو د هیرش برن و کوشتین هیژین ته مریکی د عیراقی دا ژبو ئازاد کرنا خه ز عه لی و ته ندامین دی یین گروپی .

چهندين راپورتین نوچه یی ئاماژه ب وی دکهن کو «ته بو مسته فا شیبانی» ب نافئ خو یی دروست «حامد شیبانی» و «ته بو دهرع» ب نافئ خو یی دروست «ئیسماعیل لامیه» کو هه ر دوو که سایه تین توندره و یا شیعه یین عیراقینه و دوژمنی سهر سه خت یا ته مریکانه و ل ئیرانی ژیان دکهن، دخوازن بزقرنه قه ناف ریزین گروپا ته هلی حه ق .

ژیدمر:

<http://www.beyan.info>

تههگهرا گوران و دهزگههين فهرمى

نومييد وهلاتي

مسوگهركرن، لي پتري ههفت مههان گهلي عيراقى كهفته دناف گيله شوكه كا راميارى و نهوله كارى و ئابورى و جفاكى و ههه كهسهك بسهرى خو رهفتار دكر، يا ب ترس نهو بويه دهزگههين عيراقى هاتته فالاكرن بو نيچيرين نهحه زين عيراقا ديموكرات، نه قيرى پتر عيراق ئيخسته دقه يرانه كا سياسى دار، ههه لايه نهكئ ههريمايه تي ل گورمى بهر ژومندين خو ليسته بين عيراقى دل هيزاندين، خوش بهختانه ب شاره زايى و دلسوزيا جه نابى سهروك بارزاني بو هه مى گهلي عيراقى بي جوداهى، بو هندى مله تي عيراقى ب گشتى ژ وي گرفتاري قورتال بييت ليسته بين عيراقى ل سهه ميژا دان و ستاندى خرقه كرن، شيا دماوه كئ گهلهك كي م دا هه ميان ژههف نيزيك بكهت و حكمه تا نو بيك بينيت ودلي دوستا خوش بكهت و پيلانين نهحه زا هه لوه شينيت، نهه ژى هه لويست و پينگافهك نو نينه جه نابى سهروك بارزاني دهافيرت ژبو بهر ژومندا ته قايا گهلي عيراقى، لي مله تي كورد دي چ مزگينه كا خوش ل كاينا دوي يا مالكي چاقه ريكهت، ئايا مالكي دي هه مان زهه نيه تا كاينا ئيكي پهيره وكهت، يان دي گوهارتئين نو دروست بن؟ گهلي كوردستاني چاقه ري كاينا نوي مالكي يه، ژبهركو چه ندين خال و به ندين دهستوري عيراقى مائه هه لاويستى و هيشتا نهه اتينه ئيك لاكرن، نهه ژه لايه كي و ژلايهك ديقه يا خويابه دوه لاتين دموكراسيدا په رله مان روله كئ هه ره مه زن و كاريگه ر دينين، لي چ په رله مانهك، په رله مانهك دموكرات و سهروكهك؟ لب نيرينا من دي پلان و سيناريو ل سهه مافين كوردان گه رم ترو زيده ترين، ژبهركو من نه باوره زهه نيه تا ئوسامه نوجيفى چ گوهارتئين ديموكراسى ب سهه ردا بهين، دي هه مو هه ول و بيكولين دژوار كهت

عيراق نهو وهلاتى بدرىژاهيا دروست بوونا خو وهكو دهولهت، ههه ژ رژيمين مهلكى و كومارى و تاكو روژا ۲۰۰۳/۴/۹ دنافا ئاگرهك دژواردا دهرياز بويه، گهلي عيراقى ب هه مى پينكها تين خو فقه دنافا گيله شوكهك ئالوزدا ژيان دهريازكريه، كهفته بن دهسته هه لاتهك دكتاتور و بيركرنهك شوفينزم فه، مله تي كورد ل كوردستانا عيراقى پتري ههه نهه وهك دي بهه ر درندايه تيا وي زهه نيه تا گهنى كهفته و پتر توشى زهه ره و زياني بويه دهه مى بواره كيدا، ئيرو مله تي كورد ژهه ر دههك چوي پتر ئازاديا خو دينه و خودان هه ري مهك نيمچه سهه ربه خويه و سهه ر عيراقهك فيدرال فه، مافهكئ رهواي گهلي كورده خوداني دهوله تا خو يا سهه ربه خوييت، ژبهركو هه مى مه رجين دهولهت بوئي تيدا هه نه، لي بهر ژومند بو فى سهه رده مى وه سان دخازيت دچوار چوقئ عيراقه كا ئيگرتيدا بمينين، مله تي كورد ب ههه ئاواي شورهش و بهر خودان كرينه ژبو دهه ست فه ئينانا مافين خو نهو مافين كو بدرىژاهيا ديروكي خهونان پيغه دينيت، ئيرو عيراق نه دهوله تا جازانه، سيسته مهك دموكراتى كهفته روژه قئ، هه لبرارتين دهريازبوي سهه قايهك دموكراسى دا دهرياز بوون، ههه ليسته كئ ل گور قهباري هه كورسيين په رله ماني عيراقى

كورد نهگهه ن وان مافان نهوين داخواري بودكهه ن، چونكه نهه وژى دي خو تاقى كهت ل سهه ر خال و به ندين دهستوري و هه مان پلانين مه شهه داني دوباره بكهت، لي پيدى يه په رله مان تارين كوردان گهلهك ب هشياري و زانابوون رهفتاري بكهه ن، ئيكبوونا په رله مان تارين كوردان ديك بازنه دا زامني پاراستن و به رهف پيشه برنا بهر ژومندين گهلي كوردستاني يه، دوركه فتنا كوردان ل هه قئو ل بهغدايي دي زهه ر و زيانهك مه زن بگه هينه خهلكي كوردستاني دي نيچيرا دوژمني خوشتر لي كهت، دكاينا نودا نهه كهك گران كهفته سهه ر ملين نونه رين كوردان ل بهغدا دي كهفته شوره شهك تازه و سهه نگه رهك نودا، چونكه سياسهت ل عيراقى هوسا دخازيت، ههه ئيك بو لايي خو رابكيشيت.

په‌یقا کرمانج، دووهی کریت، ئەقرو پیروز !!

مستەفا عبدالرحمن ئەره‌دنی

وه‌کو دیار ئەقروکه په‌یقا کرمانج
قە‌دله‌یزیت ل سەر زاری پ‌رانیای نقیسەر
وبسپورین زاراقی بادینی ودمقەرین دین
کوردستانی ول شوینا بیژن، زاراقی بادینی
دیژن: (کرمانجی).

ل قیره چەند پرسیار سەرهلده‌ن، ئەری
گەلو بوچی دبه‌ری دا ئەف په‌یقه هاتبوو
دویر ئیخستن دناف جقاکیدا وب تایبه‌تی
دناف هوزاندا، ئەری بوچی بتی هنده‌ک
مروف پی دهاتنه نیاسین، ئەری گەلو بوچی
ئەو په‌یقا بکریتی دنافا هوزین بادیناندا ل
کوردستانا باشوردا هاتیه نیاسین، ئەقروکه
نقیسەر و رموشه‌نبیرین مه‌ ب فه‌خرو
شانازیقه ناف دئین وخول قی په‌یقی کریه
خودان، ونه‌هەر بتی خودان به‌لکو زاراقی
دمقەرەکی پی ناساندیه، ئەری گەلو ئەگەر
ئەوپه‌یقا وەسا یا پیروز ونرخدارا بار، بوچی
باب وکالین مه‌ خو ژئی دایه‌پاش، و بوچی
دناف هوزین کوردین بادینان ل باشور
بکریتی هاتیه نیشانان وکەس رازی نه‌بویه
کو بیژنی تو کرمانجی!!!

بو به‌رسق‌دانا قان پرسیارا دقیت ل
بنکارکی وی په‌یقی بگهرین، هەر چەنده ئەز
نه‌سپور وشاره‌زایی زمانیمه، لی بتی یا ئەز
هاندایم دویقچونا قی په‌یقی بکه‌م و چەند
دیره‌کا ل سەر بنقیسم، بتی ئەو بوویه
بوچی (دووهی، په‌یقه‌کا کریتبوو، و ئەقروکه
یا پیروزه)!

ل دەست پیکتی پیدقیه ئاماژی پی بدەین
کو ئەف په‌یقه ل کوردستانا باکور (ترکیا)
وباشوری بچویک (سوریا) گەله‌ک دهیتە
بکارئینان وه‌می خو ددانن کرمانج، ئەو

ژی ل شوینا بیژن ئەم کوردین دیژن: ئەم
کرمانجین.

په‌یقا کرمانج ژ دوو په‌یقا پیک دهیت
(کرمانج) ، گەله‌ک بوچوون ل سەر
قی په‌یقی هەنه، بوچوونه‌ک دیژیت: ئەف
په‌یقه ژ (کوردمان) هاتیه، و بوچوونه‌کا دی
دیژیت: ئەف په‌یقه دبه‌ره‌تدا ژ (کرمانج
) ماچکرن ، هاتیه بویه کرمانج.

له‌وما هەر تشته‌ک ل سەر‌ه‌ردوو
بوچوونان بدەست مه‌که‌قتیه دی به‌رچا‌ک‌ه‌ین
به‌لکو ئەم وخوانده‌قان بگه‌هینه ئەنجامه‌کی
پی رازی بین وه‌نده‌کین دژی وه‌کو مه‌ ل
بنکارکی قی په‌یقی بگهرین و بزاین بوچی
دوهی کریت و ئەقرو جوان و پیروز!

د . به‌درخان سندی : (المنقر الکردی
فی المنقر الاستراقی) کو بابەتین وی
په‌رتوکی دسایتی (گلگامش) دا هاتینه
به‌لافکر تیدا هاتیه : (کرمانج ژایه‌کی
قە رامانا، جوتیار وگوندین کورد دده‌ت بین
ژ دمرقه‌ی باژیران دژین، و ژایه‌کی دیقە
کوردین باکور کو پ‌رانیای کوردان لی ویری
نه په‌یقا کرمانج بکار دئین ژبو ناساندنا
زمانی کوردی، باشه ئەگەر کرمانجی زمان
کوردان بیت، ئایا کوردین نه‌کرمانج ب چ
زمان دئاخسن؟

د . عدنان محمدقاسم : بابەته‌ک
دسایتی ئەلکترونیی رۆژناما (التاخی)
دا به‌لافکری په‌ ل ژیر نا‌قی (التکوینات
العشائریه للکورد ولهجاتها)) و ئەحمەد
زکی العلی: بابەته‌ک دسایتی (په‌لین)
دا به‌لافکریه ل ژیر ناف و نیشانین (اللغه
الکوردیه ولهجاتها) . وه‌ه‌ردوک دیژین

: (هندەک ژیدەرا گو‌تیه، په‌یقا کرمانج،
بنیاتی وی نه‌هاتیه زانین، ویا‌هاتیه گ‌ریدان
ب په‌یقا کورد، یان نا‌قی هوزەکا میدی قە،
رامانا وی ولاتی کوردان، یان، جه‌ی لی
ئاکنجی بوین).

حسین شاییش : بابەته‌ک دسایتی
فهرمی ( ) (PKK) ل ژیر نا‌قی (الادب
والفن ووشیفتها فی الحیاة الاجتماعیه)
به‌لافکریه و تیدا دیژیت: (خان‌ی وەسا
دینیت:کو دیژنه خەلکی ملی و هەژار و بین
بی سەرکرده، یان سەرک، دیژنی کرمانج
) یان کو نه‌خودان هوز و سەرک.

د . محمد عبدو علی: بابەته‌ک دسایتی
کورد عفرین دا ، به‌لافکریه ل ژیر نا‌قی
(أصل التسمیات فی منگقه جبل الکرد
ومعانیها) وتیدا هاتیه (چیا‌یی کرمانج هەر
دکه‌قندا نا‌قی وی ئەو بویه و قستنتینیا
(بازبلی) ل نا‌قه‌راستا چه‌رخ‌ی نوزدی
به‌حسی وی کریه، و مه‌ نه‌زانیه کو نا‌قه‌کی
دی ل سەر هه‌بیت، و کورد هەر دیژنی
چیا‌یی کرمانج Çiyayê Kurmênc دیژن
نا‌قه‌کی دییه و دیژنه هندەک کوردان و
زارا‌قه‌کی وان وچیا‌یی کرمانج ژ نا‌قی خو ژ
وی گەلی وەرگریه بین لی ئاکنجی.

ل قیره پرسیاره‌کا دی سەرهللده‌ت ئایا
نا‌قی چیا‌یی کرمانج هاتیه دانان ل سەر
کوردان و زاراقی وان و ب تایبه‌تی کوردین
بادینی، ئایا ل قی چیا‌یی کورد ماینه،
له‌وما هندەک هزر دکه‌ن کو په‌یقا کرمانج ژ
کوردمان هاتیه!!!

دا نوکه بزاین کانی ژیدەری
سەر‌ده‌فکی چاوان قی په‌یقی شروقه‌دکه‌ن

مه بهست ژ قى
 بابهتى نه ئارانندن
 وئازراندنا كه سهكى،
 يان خه لكه كيبه،
 وديسان نه كيم
 زانينا خه لكه كيبه،
 بهلكو مه بهست ژ قى
 بابهتى نه وه كو
 پيداچونا قى په يقى
 بهيته كرن ژلايى
 كه سين تايبه تمه ند ب
 زمانى كوردى قه، وره
 وریشالين قى په يقى
 بهينه دهر، وبهيته
 خويا كرن كانى بوچى
 نهف په يقه دوهى
 ياكريت بوو وئه قروكه
 پيروزه.

بكارئينان يى (نه وير بيت، يان ژى كارمكى
 نه جوان نه نجام بدمت) و ديئرن (بهيلن
 فلان كه س كرمانجه ما دى چ ژى چيبيت).
 دناف هوزين باديناندا نه گهر نيك
 بيژيته نيكى تو كرمانجى دييت نيك و دوو
 سهرا قى په يقى بكوژن، ونمونهك ل سهر
 قى چهندي من بخو ديتيه (روزه كى نه ز
 ژ دهوك بهرف زاخو دچوم و دوو كه سين
 خه لكى كوردستانا باكور دگهل مه دا بون
 دنوتومبيليدا وكره سوحبهت دگهل شوفيرى
 وكه سهكى دى كول پيشيى يى روشتى بوو،
 نيكى خه لكى باكور گوت: (ياهو نه م وهوين
 كرمانجين نه م نه شين بهرسينگى حكومه تا
 بگرين) دمى وه گوتى !!.

نه وى ل پيشيى گوتى: تو بيا بى خو قه
 كرمانجى و توره بوو.
 كوردى باكور گوت: ياهو خو توره نه كه
 من چ نه گوته؟
 كوردى باشور گوت: چاوا ته چ نه گوته،
 ته دار ژبنى برى؟.

كوردى باكور گوت: من چ گوت؟
 يى باشور گوت: ته گوت كرمانج، نه ز نه
 كرمانجم نه ز عه شيرهم.

بو گه ننگه شا وان هه تا نه م چوينه زاخو.
 نوكه نهف په يقه يا جهگر بوى ل سهر
 زارى رهوشه نبيرا يا بهلاف بوى و زارى
 بادينى نوكه ب كرمانجى دهيته ناقرن، كو
 دييت نه يا دروستبيت ويديقه ل خو زفرينهك
 بهيته كرن وئهف په يقا ب دمست ماچكه ر
 وكويله هاتيه نياسين وهاتيه سه پانندن نه هيته
 بكارئينان، چونكه ههر په يقه كى ره وریشالين
 خو هه نه وبو تشتهكى هاتيه گوتن ويديقه
 ديشچون وقه كولين ل سهر قى په يقى بهينه
 كرن، چونكه نه گهر ژبو نياسينا نه ته وا كورد
 با چ زمان يان نه ته وه، هوزين بادينان دا
 ب سهر بلندي وفه خرو شانازيقه دناف خودا
 وهكو هزارهها په يقين ديين كوردى بكارئينن،
 چونكه نه گهر چ رامانين ل سهرى مه باس
 كرين نه بن، بيگومان هوزين بادينان ل
 باشورى خو ژى نه دا پاش وب په يقه كا
 نه جوان نه دزاني.

و ب تايبه تى دناف هوزين باديناندا ل
 باشورى كوردستانى.

(صالح عبدالله) پتر ژ ۳۰ سال ل
 كوردستانا باكور ژيايه ديئريت: (نه و دمى
 كوردستان ل ژير دمست هه لاتيا ئوسمانيا
 قه، وى دمست هه لاتى ب چاقه كى كيم
 بهرى خودا كوردان وكورد دهاژمارتن وهكو
 كويله (غلام) و خو دانا ناغا، يان ژى
 ب پله وپايى ژ كوردان بلند تر، ول دمى
 سولتانه كى وان هاتبا دهقه رين كوردان
 هه مى كوم دكرن ويديقى بوو ب دمست
 وه تا ب..... هه سپى ويقه ماچى
 بكربا، وئه قه بو نه ريتهك بو ئوسمانيا، هه تا
 نه فسه ره كى پله نزم يان جه ندرمه كى وان
 ژى هاتبانه گوندين كوردان، يديقه بوو
 بچويك ومه زن چوبان بدمستى وى و ب
 .هه سپى وى قه ماچى كرابا وئهف په يقه
 ژ هندى هاتيه يان كو دمست ماچكه ر
 بويه كرمانج يان نه وين رادبن ب دمست
 ماچكرنى.

نه سرمت جزيرى ل سهر په يقا كرمانج
 ديئريت: (كرمانج يان كو كويله، وتركان
 نهف ناغه دانايه سه رمه، وان خو دانايه
 ناغا و نه م كويله، وهه نه م كيم زانينه).
 نهف چهنده من ژ دهقى گه لك كه سان
 گوه لى بويه چ ژ وان كوردين عيراقى كول
 تركيا ژياينه، يان ژى ههر ژخه لكى باكورى
 بخو، وان هه ميان نه قه گوته گوته و
 ژبه ر قى كورد دانان دمست ماچكه ر.

وهكو مه گوتى نهف په يقه دناف
 كوردستانا باكور دا گه لك يا بهر به لاقه
 وهه مى ديئرن نه م كرمانجين.

ل كوردستانا باشور و دناف هوزين
 دهقه را باديناندا، نهف په يقه يا كريت
 وناهيته بكارئينان، بتنى بو كه سهكى
 دهيته گوتن و بكارئينان كو سهر ب چ
 هوزا (عه شيره تا) قه نه بيت، نه قه ژى
 بيگومان وى گوتتا خانى دسه لمينيت دمى
 گوتى نهف گوته بو وى خه لكى دهيته گوتن
 (بين بى سه ركرده يان سه روك)، و ديسان
 دناف هوزين باديناندا، بو وى مروقى دهيته

كورد و مافى چاره‌نقىس . . . !

فهتاج بارزانى

مافى چاره‌نقىس، نهو زاراقه يى ل بياقى سياسه‌تا ناف دهوله‌تى، يان زانستين راميارى دهيتته بكارئينان، ئاماژه پى دكهت كوهه‌ر جفاكه‌كى ناسناما خويا جودا هه‌ببیت وهكو نه‌ته‌وه، يان كومه‌له‌كا ره‌گه‌زى، يان هه‌ر كومه‌كا مروفتين جودابن، مافى هه‌ى داخازيين خو يين سياسى ديار بكه‌ن، يان وى رژيما سياسى دهست نيشان بكه‌ن، يا وان پى باش، ژبو بريشه‌برنا ژيانا خو يا روژانه، بى مائيتكرنا دمه‌ركى.

سه‌روكى ئەمريكا (وودرو ويلسن) پشتى شه‌رى جيهانين ئيكى داهيتان د قى زاراقه‌ى دا كر، پاشى بو ئيك ژ بنه‌مايين په‌يمانا فرساي ل كونگرى ئاشتين ل پاریس ۱۹۱۹، پشتى هنگى ژ لايى كومه‌لا گه‌لان و نه‌ته‌وين ئيكگرتيقه هاته‌ په‌ژراندن بو وان گه‌ل و نه‌ته‌وه و گروپين ب ئيك زمان دئاخشن، بين كو د چارچوقى ئيك دهوله‌ت دا دژين، يان ب زورى پيكنه هاتينه گريدان يان هاتبنه داگيركرن ژلايين نه‌ته‌وه‌كى دى قه‌ و نه‌شين يان نه‌فين پيكنه‌بژين، فان نه‌ته‌وا مافى هه‌ى ب ئيرادا خو بريارى ل سهر چاره‌نقىس خو بدن كانى دقيت ل چارچوقى وى دهوله‌تى دا بمينن ب شيومه‌ى (ئوتونومى يان فيدرالى) يان ژى سه‌ربه‌خويى هه‌لبژين، نه‌و ژى بريكا ريفراندومه‌كا گشتى، باشتين نموونه ژى بو قى چهندي راپرسيا باشوورى سودانى يه كو ل روژا نه‌هى كانوونا دووى هاتيه‌ كرن و پتريا خه‌لكى وى هه‌ريمى بو دهوله‌ته‌كا سه‌ربه‌خو دهنگى خو دان كو ۹۸،۸۲٪ بوون.

و ناف دهوله‌تى ئاماژه پيكر و بيراهه‌ميان ئيناغه كو پارتى ديموكراتى كوردستان پرؤژى مافى چاره‌نقىس گه‌لى كورد وهكو پره‌نسيپى پيكنه ژيانى ل عيراقا فيدرال ژبيرنه‌كريبه و هه‌رده‌مى گه‌لى كورد د چارچوقى كومارا عيراقا فيدرالدا هه‌ست ب وى چهندي كر كو سه‌ركردين عيراقا نوو دستوورى هه‌رده‌مى جى به‌جى ناكه‌ن و ره‌نگه خو ژ برگه و ماددين وى قه‌دزن سهر هه‌مياران ژى نه‌و ماددين گريدان ب مافين گه‌لى كوردستانى قه‌، هه‌روه‌سا نه‌گه‌ر گه‌لى عه‌ره‌ب باومرى ب پيكنه ژيانا ئولى و نه‌ته‌وه‌ى نه‌بيت د عيراقى دا، وى ده‌مى كوردان ژى ريكين دى هه‌نه بگرنه به‌ر، ژ وان ريكان ژى مافى چاره‌نقىس خو وهكو مافه‌كى سروشتى بو هه‌ر گه‌ل و نه‌ته‌وه‌كى ل جيهانى، تشتى هه‌ره بالكيش سه‌روك بارزانى ئاماژه ب وى چهندي دا كو نه‌و وهكو پارتى ديموكراتى كوردستان دى دماوى كونگره‌ى دا گفتوگوين ل سهر نه‌فى مافى كه‌ن و د په‌يره و

سه‌بارمت نه‌فى مافى سروشتى سه‌روك بارزانى د رپوره‌سما قه‌كرنا كونگرى سيزدى يى پارتى ديموكراتى كوردستان كول روژا ۲۰۱۰/۱۲/۱۱ بريشه‌ چووى ب ئاماده‌بوونا چهندين شاند و كه‌سايه‌تيين نافخويى و بيانى ل سهر ئاستى هه‌ريمى

پروگرامى پارتى دا جيگير كه‌ن، هه‌لبه‌ته‌ ته‌فه ئيكه‌م جار نه‌بوو سه‌روك بارزانى ئاماژى بقى چهندي دده‌ت، به‌لكول چهند بونه و كونفرانس و دیدارين ته‌له‌فزيونى دا بارزانى گه‌له‌ك

ب زه‌لالى ئاماژه ب وى چهندي دايه كو مافه‌كى سروشتى گه‌لى كورده بريارى ل سهر چاره‌نقىس خو بده‌ت، لى په‌رله‌مانى كوردستانى ل سالا ۱۹۹۲ بريارا فيدراليه‌تى دچارچوقى عيراقه‌كا فيدرال و ديموكرات دايه و هندي عيراق يا پيگير بيت ب ديموكراتيه‌تى، گه‌لى كورد ژى دى د چارچوقى عيراقى دا ژيت، بيگومان سه‌روك بارزانى نه‌ف گوتته د ده‌م و ومخته‌كى گه‌له‌ك گرنگ و هه‌ستيار دا گوتن كو كورد ل گوپيتكا هيزا خودانه ل عيراقى و ل سهر ده‌ستى جه‌نابى وى نه‌و گرى يا ئالوز بوپيكنينانا حكومه‌تا عيراقى هاته‌فه‌كرن، نه‌فه ژلايه‌كى، و ژلايه‌كى دى قه‌ گوتارا جه‌نابى بارزانى دى گفاشتا ل سهر به‌رپرسين حكومه‌تا عيراقى و نورى مالكى بخوكه‌ت كو پيگيرين ب وان ريكه‌فتنا بكه‌ت بين دگه‌ل ليستا هه‌قالبه‌ندا فراكسيونين كوردستانى موركرين، هه‌روه‌سا بارزانى وى ده‌مى نه‌ف چهنده گوت كو جيگرى ره‌جه‌ب ته‌يب نه‌ردوغان سه‌روكى پارتيا داد و گه‌شه‌پيدان يى ئاماده بوو وپه‌يقا پارتيا خو ژى خواند و دوپاتى ل سهر په‌يوهندين دوستانه دناقبه‌را حكومه‌تا هه‌ريمى و توركيادا كرن، بيگومان نه‌فه‌ژى ئاماژه‌يه‌كا روونه كو ئيدى توركي ژى دانپيداناكرى ب وى گوهورينا ل ده‌فه‌رى په‌يدابووى . .

بو زاروکیڻ کوردستان و گهنجین ئیرو...

صالح نهرتسی

یا خویایه پشتی سهرهه لدا نا پیروزا سالا ۱۹۹۱ کوردستان کهفته د قوناغه کا گهشا ژیانیدا، به لکی د دیروکا کورداندا نیکه م جاره کوردستان بویه خوه دی پینگا قین هه ره فره، خودان ئالا و په ره له مان و حکومهت... نهفه ژی قه د گهریت بو وان که سین گیانی خو کرینه قوربان و ب خوینا خوه و مرزین کوردستان رهنگاو رهنگ کری، هه ردیسان بو وی پیشمه رگه هی سینگ پیالی چاف نه ترس یین کو شهف و روژین خو دکرنه نیک بی کو هه ست ب وهستیانه کی بکه ت نهوی که سی لیلیا برنویا خوه کریه بو قا گازیکرنا نازادی...

نه قرو بیت ژیانئ را گه هینی لی باش هزرین خو بکه کا تو نه قروکه وهک گه نجهک ته چ بو ملله تن خوه، جفاکئ خوه، هه تا مالا خوه کریه؟ زیده باری وی چهن دی هه می نه قروکه داخوایین ته گه له کن...!! او کریار بو ب ده ست قه ئینانا قان داخوایان پیدقی رهنجه کن یه و ب هزره کن یه و ب پیلانه کا ریک و پیک و گونجای هه یه و پیدقی ب هزره کا بیر تیژ و وژدانه کن یه نه قجار ل سهر خوه کار بکه، هه فرکیه کا راسته قینه دگه ل ژیانا نه قرو بکه، هه ر کاره کی ب هشیاری نه نجام بده

بیخیت ب وژدان. باش بزانه نهو سفرا نازاد و ژیانا نه قرو تو تیدا نه ب سانهی بده ست قه هاتیه و که سه کی ب چهند په یقان نه گوئییه ته که ره مکه هانی، نه قه هه می به ره هه می خوینا شه هیدانه و قریژا ده ستین پیشمه رگه هی یه، رهنج و زحمه تا رینجه ره و جوتیارانه نه وان گه هانده قن قوناغئ و یادی ل سهر مللیت ته یه توی پاشه روژا قی ملله تی، رونکرن و تاری کرنا خه تیرا ژیانئ د له پین ته دایه توی دئ وه لاتی خو ئافا که ی و ب قوناغیت

راسته زاروکیڻ پشتی سهرهه لدا نا کو گهنجئ نه قروکه یه ژیانه کا هه ف چه رخ و گه ش ژ هه مولایه کی قه دقیت نیک ژ مافین وی یین ره وایه کو نهو ژی مینا هه مو گهنجین جیهانی نه قرو خوه دی هه می پیدقیین ژیانئ بیت ژ هه مو لایه کی قه و بو بهینه دابین کرن لی یا هه ره گرنگ ئاوریه کی ل ژیانا رابووری یی باب کالکین خو ب ده ت و نهو بخوه هه قبه رکنئ دگه ل ژیانا خوه یا نه قرو و ژیانا باب کالکین خوه بکه ت و دقئ هاوکیشا گونجای دا نه نجامه کن گونجای ب ده ست

ژ بیرهاتنین بالیوزی بارزانی یی نهمرا!

شهمال محمد نهدیب

شورهشا ئهیلولا پیشکه قنخواز گهلهک بویهر و رویدان ئەنجام داینه، یا فهره جارن ئیشارهت پی بهیته دان و بهیته نفیسین و گوتن بۆ بیرهاتن، داکو رهنج و خهباتا پیشمه رگین قارهمان و خهلهکک سیفیل و زحمهت و نهخوشی دیتین، نههینه ژ بیرکرن و بۆ گرنگی پیدان و ریزگرتن.

هه یقا نههه، وهرز پایزهکا زوی یه، دنیا سهقهه و سهرمایه، دهنگی تۆپایه، گورمه گورم و هم هما تهیارایه، رۆژا میرایه، شه ری شیرایه، قی جاری ل کی فهیه؟ پایتهختی میرنیشینا بههدینایه، باژیری میرایه، گهلو خهلهکک ههژار و بهلنگاز و دامایه، چهندن هه یقه هاتن و چوون دگهل باژیرا نهمایه، که لا خهمایه، دهمهکه حکومهتا عیراقی خو حازر دکهت ژ هه می لایانقه (هیزهکا مهزن ژ سهربازا و چهتا و ئالاقین لهشکه ری) ناماده دکهت بۆ ههوهکا لهشکه ری یا بهرفره بۆ دهقه ری، نارمانج لیدان و دویرکرن هیزین پیشمه رگه ی ژ سهنگه رین وان... لهشکه ری عیراقی دهر دکه قیت ژ باژیری دهوک، دهمی دگه هنه رمزی بیرویی، بهری دوریانا ئینشکی دنابقه را سرسنک- ئامیدی دا، ئیکه مین مهفره ژا پیشمه رگه ی تهقی لی دکهن و ب زحمهت دگه هنه دهورو به رین ئامیدی ل هه مان ومخت دوو فروکین هیلکوپته ر رادبن

هزر دکر تو دی ب رهنگه کی نهرم و جوان دگهل وان ئاخقی... گوتارا ته دویری خهسلهت و رهوشتین سه رکردانه، خهلهکک هه ژاره گونهها وان چی یه تو فان کریارا دهرهقی وان دا دکه ی؟ (زهعیم خهلیل)

فه رمانی ددهته سهربازا بۆ لیدانا سهیدای و د بیژیت (أدبوه) پشتی لیدانهکا باش دهیته فهگوهاستن بۆ گرتیخانا قشلی دگهل هه می دهسته سهر و گرتیا... کهس چ ژ ئایندی خو نزانیت، کاودانه کی نه باشه، شه ری بهردهوامه و هه می دهما لیدان و ئەشکه نهجهدانه... ل دویت فه رمانهکا لهشکه ری کومه کی ژ دهسته سهرا ژی دگرن بۆ کارین گران و نهخوش و زحمهت، دا کهل و په لین لهشکه ری پی بدنه هه لگرتن بۆ رهیا ل سه ری چیا بین بالولک و کیچی و جهین دی و پتر ژ ساله کی دمیینه سهر قی کاودانی نهخوش... جیگری سه رکرده ی (میلانم شریف) دچیه گرتیخانی و (کوتانا دهوارا) دهسته سهرا توشی ئەشکه نهجهدانی دکهت ددویشدا ئیشارهتن دکهته سهیدا (ف.م) دیژیتی تو چهوا بهرسقا سه رکرده ی و نهو چ ئاخقتن بوون ته دگوتن؟ جارهکا دی لی دهن و بریندار دکهن (ژسه ری و دهستی فه) و ئەوی دگهل فان کهسان دهن دهه لایوسن ب عامودا و لویلیین دهبابا فه (بهرامبه ری قشلی) نهو کهس ژی ئەفه بوون: (کمال حسین دیلو، جمیل موسی، حجی محمد کیتو، تاها مهلا سلیم، فوزی امین، خلیل سعد الله).

رۆژا دووی ژ ههوی پیشمه رگن خورته و بهردهوامه ل سهر هیرشا، داگیرانا قه بوول ناکهت، پشتی هنارتنا چه نندین ناما و ل دهمی بومبهکا چاندی دپه قیت ل بن دهبابا (سه رکرده ی) نیزیکی (چه پا عهتوی) کابرا (زهعیم) خو ژدهست ددهت و فه رمانی ددهت بۆ لیدانا چه نندین جها دگهل هژمارهکا شکه فتا ب توپا... ژ ئەنجاما قی کریارا چه پهل (۴) ژنین بی گونه ژ بنه مالا احمد نعمان ئامیدی دگهل (۲) کهسان ژ مالا ابراهیم حجی سگری شهید دبن.

رۆژا ددویشدا ژ ئەگه ری کریارهکا خو فروشی و خیانهتی فروکهکا لهشکه ری ژ وان (۸) فروکین د شه ری دا تهقه ل سهنگه رهکی گرنگ یی پیشمه رگه ی دکهت ل چیا بین بالولکی

ژ سهربازگهها میسل بهرهف دهقه ری، مه رهم هاریکاری و گه هاندنا کهل و په لین خارنی و تهقه مهنی و سوتهمهنی بۆ هیزین لهشکه ری ئەوین گه هشتینه دهورو به رین که لی. ل دهمی ههولا دادانی هندهک پیشمه رگین چه لهنگ تهقی ل وان فروکا دکهن و دئه نجامدا ئیک ژ کار دکه قیت و یا دی ب زحمهت داددهت. هیرشین پیشمه رگه ی دژوار و بهرفره دبن... سه رکردی لهشکه ری عیراقی یی ناسیار ب (زهعیم خلیل) هار دیت و ژ بی چارهیا خو و بهرخودانا پیشمه رگه ی نهچار دبیت ل رۆژا (۱۹۶۵/۹/۹) ب ههوهکا دهسته سه رکرنی رادبیت بۆ (گهنج و لاو و زهلامین باژیری) نیزیکی (۸۰-۱۲۰) کهسان دگهل (۱۷) ژنان، هه میا دگرن و فه دگوهیزنه گرتیخانا سهرا ی. ل دویشدا داخازی ژ خه لکی باژیری دکهت بۆ بهرهه قبوونی ل گورمه پانا (قشلا کهفن) بۆ خاندنا گوتاره کی، سه رکرده په یقا خو دهست پی دکهت و ب توندی جقین و ئاخقتین کیم و نزم ئاراسته ی خرغه بوویا دکهت و ب خرابی باسی (ئامیدی، کوردا، بنه مالا بارزان، بارزانی نهمرا) دکهت.

ل دووماهیا گوتارا خو دبیزیت کی ئاخقتنهک، یان، تشتهک هه بیت بلا بهیته گورمه پانی و بهرامبه ری من (دیار بکهت)... خه لک مه ندههوش و توره دبن ژ وان په یقا، سهیدا (ف.م) خه لکی باژیری یه ئیک ژ ناماده بوویا بۆ ژ بهغدا هاتیه ب مه رهما قورتالکرنا هندهک ناسیارا دهستی خو رادکهت و حازر دبیت ل گورمه پانی بهرامبه ری سه رکرده ی... پرسیار ژی دهیته کرن ناف و وهزینی خو دیار ب کهت چ هه یه و چ دقیت؟ سهیدا بهرسقی ددهت نافی من (فخری محمد تاها) یه ئەز ماموستامه ... سه رکرده لی فه دگیریت تو ماموستای ب عه ره بی (انت معلم؟) ددویشدا دبیزیتی (انعل ابوک لا ابو العینک) ئانکو جقینا ددهتی... سهیدا بهرسقی ددهت، به لی حکومه تا تهیه ئەز دامه زراندم ماموستا، بی گومان کابرای زانی تشته کی نه رهوا گوت، ئەقجا گوپالی خو یی سهر ئاسن دداوه شینته سهیدای و بریندار دکهت... دهمی ههول دای بۆ جارا دووی گوپالی بکارینت سهیدا گوپالی وی دگرت و دبیزیتی تو سه رکردی دهقه ری، بهرهه قبوویا

فخری محمد پاشا

دیتن و سلاڤ ل بارزانیی نهمر کری ل دهمی قه گه ریانئ ژ وهلاتی روسیا (۱۹۵۸) ل ئوتیلا (خیام، سه میر ئەمیس) ل به غدا و ژ بنه ماله کا نیشتیمان په روه ره و مامئ سترانب □ یژی دهنگوش و بهرکهفتی و کورد په روه (تحسین تاها) یه، نوکه (خانه نشینه). هه ژی یه دیار بکهین کو ئیزگی رادیویا دهنگی کوردستان دگهل پیشمه رگه ی بوو وان روژین سهخت و نهخوش و دژوار و بهردوام باسن شه ری بالولکی دکر و رولی پیشمه رگه یین قاره مان و بهر خودانا خه لکی باژی ری ئامیدی دکر. و هه می دهمما کریارین پیس و چه په ل یین (زمعیم خه لیل و دهسته کا وی) دمرحه قی خه لکه کئ بی گونه رسوا دکرن. . . باشه دیار بکهین ب قئ هه لکهفتی کو (زمعیم خه لیل) ناقی وی یی دروست (خلیل عبد العزیز الصبار) خه لکی باژی ری موپسل بوو، پلا وی یا له شکری (عه مید) بوو و ل دوماهیا سالیین شیستان دا توشی دهمر دهمی بی دهمان دبیت چه ند سالا ره زیل دبیت هه تا دمريت ل دووماهیا سالا (۱۹۶۹) ی. مهزنا یا گوتی (خودی) یا ته قی دهستی بو قی دهستی ناهیلیت، ته قه میژوویه کا چه ند روژایه یا باژی ره کئ ل کوردستانی. . . به لئ راسته ئازادیا گهل و ملله تان بی قوربانی ناهیت.

ل دوماهیی گه له ک سوپاسیا سهیدی دیار دکهین دگهل وان برادره یین هاریکاریا مه کری بو خر قه کرنا پیزانینا ل دور قی بابته تی.

چارئ ئەو (۱۷) ژنی □ ن دهسته سه ربووین، ته نجام ژبه ره هه ولین ژنه کا بهرنیاس (ژ بنه مالا سالحئ سافیایی) دهینه ئازادکرن .

روژا بیئجئ کومبوونه کا دی یا بهر فرمه دهیته سازکرن ل مالا قائیهمقامئ ئامیدی (جاسم محمد عکام) سهیدا (ف.م) دهیته داخزکرن و دبه نه ویری. . . (زمعیم خه لیل) ب حازریا (عقید سعید حمو، ملازم ارشد زیاری) پرسپاری ژئ دکهت (دیار کا کینه پارتی و شیوعیین باژی ری ئامیدی) سهیدا بهر سقئ ددهت تهز کهسئ نانیاسم و من چه بیزانین نینن ل دور بابته تی، گه قین باش لی دهیته کرن و دزقرینه گرتیخانئ، روژا ددویقدا (یا شه شئ) سهیدا (ف.م) دگهل ماموستا (محمد حسن پیرومه ری) ته وی گونه هبار ب تومه تا هاریکاریا پیشمه رگه ی ب دهمانا رادکیشنه بهرامبه ری قشلی و ب لویلیین دهبابی قه دکهن و دبیزنی ئەم دئ هه وه کهینه دیاری بو بارزانی (راح ندزکم هدیه للملا)، پشتی چه ند بومبه یه ک هاتینه هاقیتن ههردویا ب نه هشی قه دزقرینه گرتیخانئ.

روژا حهفتئ شهر کیم دبن، ههوا له شکره ی به ره ق دوماهیک قه دچیت! اهژماره کا کیم دهسته سه ر دهینه ئازادکرن، ئابلوقه ل سه ر باژی ری ئامیدی رادبیت، پشتی سن هه یقا ژ رهوشه کا نه باش و خراب، سهیدا دمینیته د دهسته سه ری دا (۴۲) روژا توشی هه می جورین ته شکه نهجه دانی دبیت. . . ب هه ولین ناسپاره کی (عه مید محمد ناجی پاشا) دهیته قه گوهاستن بو سه رپازگه ها (غزلانی ل موپسل) به لئ به ری بگه هینه ویری سوچهت دهیته به لاف کرن ل ناف سه رپازگه می کو بالیوزئ بارزانی یی نهمر هاتیه دهسته سه ر کرن و نیزیکه دئ گه هین. . . سه رباز هه ول دهن بو دیتنا وی. . . سه رکردئ سه رپازگه ها (غزلانی قائد الفرقة / ۲) داخازا به ره قه بوونا سهیدی دیار دکهت و داخازی ژئ دکهت کیشا خو شروفه بکهت و چه ب سه ری هاتیه. . . پشتی سهیدا ب دریزی دناخفت و هه می تشتا دیار دکهت! ئەه قجا فهرمانا ئازادکرنا وی دهیته دان و داخازا لی بورینی ژئ دکهت و رزگار دبیت. ددویقدا دهیته دویرئبخستن بو خاندنگه هه کئ ل پاریزگه ها (دیالی) وهک ماموستا.

بو زانین سهیدا (فخری) ژ دایکبووی (۱۹۲۴) و ژوان که سانا بوو ته وین شه ره فا

و دئه نجام دا (۴) پیشمه رگین قارمان شهید دبن ته وژی ته قه بوون (سلیم محمود یاسین، قادر علی بریمزلی، رشید عمر دهستانی، حسو ره ساقایی) و جانه مه رگا دگه هیینه ئامیدی، به لئ نیک ژ وان ب برینداری قه دبه نه گرتیخانئ پیش دهسته سه را پیخمهت بکارتینانا گفاشته کئ ل سه ر وان، به لئ ته قئ کریارا ترسنووک چه مفا نه ئینا بهرامبه ری بیرو باوه رین خه لکی ب دوزا ملله تی وان، ل دووماهیی ته و بریندار ژئ دگه هیته کاروانئ شهیدا.

روژا چاری ژ شه ری جیگری سه رکرده ی قه ستا گرتیخانئ دکه ته قه و گازی دکهت (وین سفیر الملا؟). . . ئیشاره تی دریز دکه ته سهیدی مه و دبیزنی (بالیوزئ مه لای وهره / سفیر الملا تعال) مامئ ته ئینایه یی کوشتی، وهره دیار بکه کانی کیش وانه و دبه نه پیش گیانی جانه مه رگا. . . سهیدا بهر سقئ ددهت دبیزیتی مامئ من دگهل وان دا نینه، ددویقدا داخازا کاره کئ چه په ل ژئ دکهن بو سه ر گیانی وان. . . سهیدا بهر سقئ ددهت ودبیزیت ئاینی مه قه بوولا ته قئ تشتی ناکهت. . . تهز وه ناکه م. . . ته ق بهر سق جاره کا دی وی توشی نه خوشیا دکهت. . . ددویقدا لیژنه ک دهیته پیک ئینان (ئه منی - له شکری) دناقبه را بهر پرسئ ته منا ئامیدی سیخوری گوری (محمد جمیل ته له عفری) دگهل ئیستخباراتا له شکری بو دهست پیکرنا قه کولینین ئەمنی له سه ر که سایه تی و رابوردووی هه ر دهسته سه ره کی، لیژنه چه ندین بریارا دهمردئخیت ژ وان ژیک قافارتنا گرتیا و ب قی رهنگی. . . کومه ک هاتنه دهستی شان کرن و جودا کرن و ره وانه کرن بو کانی مالا بو نه هیلانا وان، ته نجام ته ق بریاره جهی خو ناگریت و ناهیه ته بجه ئینان، ژبه ر رولی جامیره کئ ناقدار. . . کوما دووی پیک دهات ژ قوتایا و گرتیین ژین وان کیم، ته قه دقین بهینه قه گوهاستن بو سه رپازگه ها موپسل، ته نجام بریار دهیته بجه ئینان و هه می دهینه قه گوهاستن بو سه رپازگه ها غزلانی و ل سالا (۱۹۶۷) رزگار دبن. کوما سی پیک دهیت ژ فهرمانبه ر و ماموستایان، ته قه دقا بهینه دویرئبخستن (نه فیکرن) بو پاریزگه هیین باشوری عیراقئ، ته ق بریاره ژئ دهیته بجه ئینان پشتئ هه یف و نیقا مایه دگرتیخانئ دا و چه ندین سالا دمینه ل وان جهان، هه تا ریکه فتناما (۱۱) ئادارا میژووی. . . کوما

بوچی پشتگوھ ئیخستنا دهقەرین ئەنفالکری؟

بەرەفان گوهرزی

بەر دڕیژاھیا دیروکا خو کوردستان یا کەفتیە بەر رحما دوژمنکارانەیا رژیمی ئیک ل دویش ئیکین عەرەبا و تورکا و فارسان. ئی پارچەیا کوردستانا عیراقی (ه.ک) ژلای دەسەلاتین عەرەبی یین کەفن ڤە کەفتبوویە بەر هیرش و ئیهمشتین کەرب و کینا وان هەتاکو کار گەهشتیە وی راددەوی کو رژیم بەعسا ژناڤچوویی چەکی کیمیایی دژی هەڤ وەلاتی یین وی ب کار بینیت و ب تایبەتی ل باژیری (هەلەبجە) و چەندی دەقەرین دی یین (ه.ک) رژیم بەعسی ب تایبەتی چ جوداهی دناڤبەرا نەتەو و کیمە نەتەوادا نەدکر ئەوی نەرازی بوونا خو دەل ژی دا دژی وی دەربری با کوشتن و زیندان و ل سیدارەدان بەهراوی بوون، هەتا کو کار گەهشتیە وی راددەوی ل سالا (۱۹۸۸) ئی ئەنفال رەش دژی کوردان هاتە ب کارینان و ب ملیونە کەسان پەنابەری سەر توخیبێن ئیرانی و تورکیا بوون و ژ نەگەرئ وان رەنگە دوژمنکاری یین وی بیت زور نەک هەر ل بەرامبەری گەلئ کورد و هەڤوەلاتین عیراقی بەلکی دوژمنکاریا وی وەلاتین هەڤسوی یین وی ژ ڤەگرتبوو ژوانا داگیرکنا کویتی ل سالا (۱۹۸۹) ژ نەجامئ دەرئیخستنا بریارەکا (UN) هیزین هەڤپەیمانان شیان ل سالا (۱۹۹۱) هیزین لەشکەرئ عیراقی ژ کویتی دەرپیخ و ژ نەگەرئ چەندی هاکتەرین دەرڤەیی و ناڤخویی یا عیراقی سەرەلدانا پیروزا نادارا سالا (۱۹۹۱) پترین دەقەرین عیراقی ڤەگرتن و ژوانا پارێزگەهین کوردستان و ل پشتی وی سەرەلدانی (ه.ک) سەر بەرەکی دی یی سیاسی و ئیداری بخوڤە دیت و بارا پتری ئەوی خەلکی دەر ب دەرپووی زڤرینەڤە بو سەر جە و وارین خوە یین سوتی و کاڤل و ویران ب تایبەتی ل دەڤەرا بەهدینان ب حوکمی وی چەندی کو پتیریا نیزیکی تورکیا و ئیرانی بوو ئەو زڤرینەڤە و ب وارین باب و باپیرین خوە شاد بوونەڤە ب هەرحالی هەیی و نەیی ب تایبەتی ئەو خەلکین گوندان کو ری و ریبوارین ترومبیللا و خزمەتگوزاری نە گەهشتبوون و ب کەد و هیزا زەند و بازین خوە ژیانا خوە یا ب رویمەت و سەربلند دەرپاز دکر و ب تایبەتی ئەو گەندی سەر ب ڤەزایا نامیدی ڤە.

کری و ب پيشمه رگايه تين و دهر ب دهرين قه بووراندی و پستی بوورينا ۲۰ سالان ب سهر سهرهلدان قه و ب بهردموامی نه نجام دان پروژہ و خزمه تگوزاری يان ل دهقهرين جودا جودا بين (ه.ك) نهك تهو و بهلكی ل دهستينكی هاريكاری و خزمه تگوزاری بو تهوان پيشمه رگه و وی خهلكی دهر به دهر بووی بانه و ههتا تهو و كه چهندين پيشمه رگه و تهو خهلكين دهر ب دهری ئيراني و تورکیا بووين بين بي خانی نه و تهقرو تهو پيشمه رگه و گوندين ههزی هاريكاريه كا زورن ههر هيچ نهبيت تهو زی بينه خودان خانی ژبوی كو زاروكين وان (پ.م) و خيزانان دي بنه كه سايه تي بين پاشه روژی تهوانا زوره كا خوه يا تاييه ت دمال دا ههبيت و وانه بين خوه ب جوانی و بينه فرهمی بخوين و بدلئ خوه تهوژی وهکی زاروكين خهلكه كي دي بينه خوه تيدا قه دهن و ب دميين خوهش بيورين، ههر كه سه كي ل قئ دهقهری دژيتن تهو ههستي ب وي چهندي ناكه تن كو تهف دهقهره زی يا ب بهر هيرشين نهفالا كهفتی ل وي ويران بووی چونکی تهو خزمه تگوزاری و هاريكاری بين هاتينه کرن ب ههقهبری کرنی ل ۲ رابهری نهفالا و خراب بوونی نه هاتينه نه نجام دان ب ووی خهلكی، ژبه رهندي ل قيره داخواز تهوه كو (ه.ك) دهقهره بهدينان و ب تاييه تي تهو دهقهر و گوندين سهر ب قهزيا ناميدي قه نه ب دهقهرين نهفالا ب سهر دا هاتی ب پراكتيكي ب هژميريت وهکی دهقهرين دي بين (ه.ك) پروژہ و خزمه تگوزاريان لي نه نجام بدهتن. ل قئ هاقينا بووری يا سالا (۲۰۱۰) ئ پروژهميهك ژلاين لقا ۱۸ يا (پ.د.ك) قه و ب ههقکاری دگهل نه ندام په رله مانه كي دهقهره ناميدي قه هه بوو كوپ پيكنه بكه قنه بهرسينگي په رله مانئ كوردستانئ ژبوی كو دهقهره ناميدي ژلاين حكومه تا (ه.ك) ياب پشت گوه قه هاقيتي به (منكوب) بهيته ههژمارتن و نوکه ژويقه حكومه تا (ه.ك) پروژہ و خزمه تگوزاری لي نه نجام بدهتن، لي وهسا دياره كو تهقئ بزاقئ زی سهرنه گرتی به و ل شوينا هاريكاری کرنا وی خهلكی لي قهومايي و ههژار و رويت و ههتا نوکه ماينه بي خانی و تهف مهسه لا پيشينه يا خانی يان (سلفا عهقاری) ژلاين (ه.ك) قه کره ديارى بو تهوی خهلكی و پستی ب دووماهی ئينانا تهوان (معاملا) هه میان زی ههر سه روك خيزانه کی خانين خوه بوئ ريكي قه دروست بكه ين ب هه يقانه وي رژهميه كا موچئ وي لي ئيته برين يان زی ب ههر ريکه كا بيتن دقيا بيت تهوی پارهی ب(قست) بدهتن و دي ههر (رويني لهشي وي دپشتا وي ئيته دان).

ب باوهريا من ههتا نوکه حكومه تا (ه.ك) ب رهنهگي پراكتيكي تهو دهقهر زی وهکی هه می دهقهرين دي بين (ه.ك) و بهلكی پتر زی ژلاين هه می چه كه كي گران و درنده ترين لهشكه ري رژيما به عس قه هيرش كریه سهر و نه كری به د ليستا وان دهقهرين نهفالا رهش ب سهر داهاتی، و نه گهر تهو گهند ژوان دهقهرين نهفالا ب سهر داهاتين ژلاين حكومه تي قه هاتيه ته هژمارتن پرسيار ل قيرئ تهوه كانئ خزمه تگوزاری و تهو پروژين ل دهقهری هاتينه دانان و ب تاييه تي تهو خهلكی دهر به دهر بووی و زفرينه قه ل پستی سهرهلدان ب تاييه ت ههتا نوکه تهوين ماينه بي خانی و كولانين دناقا وان گوندا دا ههتا نوکه ب هاقيني توز و گهماره و ب زفستانئ زی تهقنه، و نه گهر خزمه تگوزاری به كا وهکی قوتابخانه يه كي يان زی راکيشانا چهند بوريه كين ئاقئ بوو دناقا عمباره كا ب هاقيني گهرم و زفستانئ زی سار و تهو رهنگي پروژان ب ههقهبری کرنی دگهل وان نهخوشي و قوربانی و ژ دست دانا وان سامانين د دهستی وان دا ب تاييه تي ژلاين دهرونی زی قه كو تهف خاله سهرپشكا وان لايه نين دي هه ميانه ب راستی ب چ رهنهگي نائينه ههقهبری کرن. تهو خهلكی ده رب دهر بووی و نهفالا ب سهر داهاتی تهوی مرن و دست كورتی يا خوه بي باشتر بوو نه وهك ل بن داری زورداری و ل بن پوستالين رهشين رژيما به عس دا بيتن، تهوی خهلكی هه ميئ دهنگه گ هه بوو تيکه لي کرنا د گهل رژيما به عس دا رمت کر و لهوما وي پئ خوه شتر بوو كو بدهست كورتی و ههژاری و دهر به دهرين بژيتن و ههژاری و رهزيلي و مهلويلی ل سهر خوه قه بيل کرن ژ بوی كو بو خهلكی جيهانئ بدهته ديار کرن كو تهو پيگيري ب دوزا رهوايا ملله تي خوه دکن و تهو ژ بو سهر فراهی يا ملله تي خوه دي هه می مال و گيانئ خوه بهخت کهن لي پستی هه لبرارتين سهرتا سهری ل (ه.ك) و ب پيك ئينانا په رله مانئ و دانانا دام و دهزگه بين ميري ل هه می پاريزگه و دهقهرين (ه.ك) سال بو سال خزمه تگوزاری بين د هه می بيافان دايت هاتينه نه نجامدان و تهوان پروژہ و خزمه تگوزای يان پتر (سیركا) خوه يي ل هه قليري گرتی و د دويقدا سليمانين و دهوكی و بو قه زایا و بو بهرهف خوار . . . هتد ههتا دگه هيه هندهك گوندان ب تاييه ت ديبتن تهو خزمه تگوزاری زور زور بين كيم بن يانزی هه رنه بن.

خهلكی دهقهره ناميدي ب گشتی و ب تاييه تي هندهك گوند تهون بين كو ژيانا خوه و لاوينی يا خوه و يا زاروكين خوه و پاشه روژا وان هه می گوری دوزا خوه

گهنج و داخازین وان د د دیچوونهکا سیلاف دا

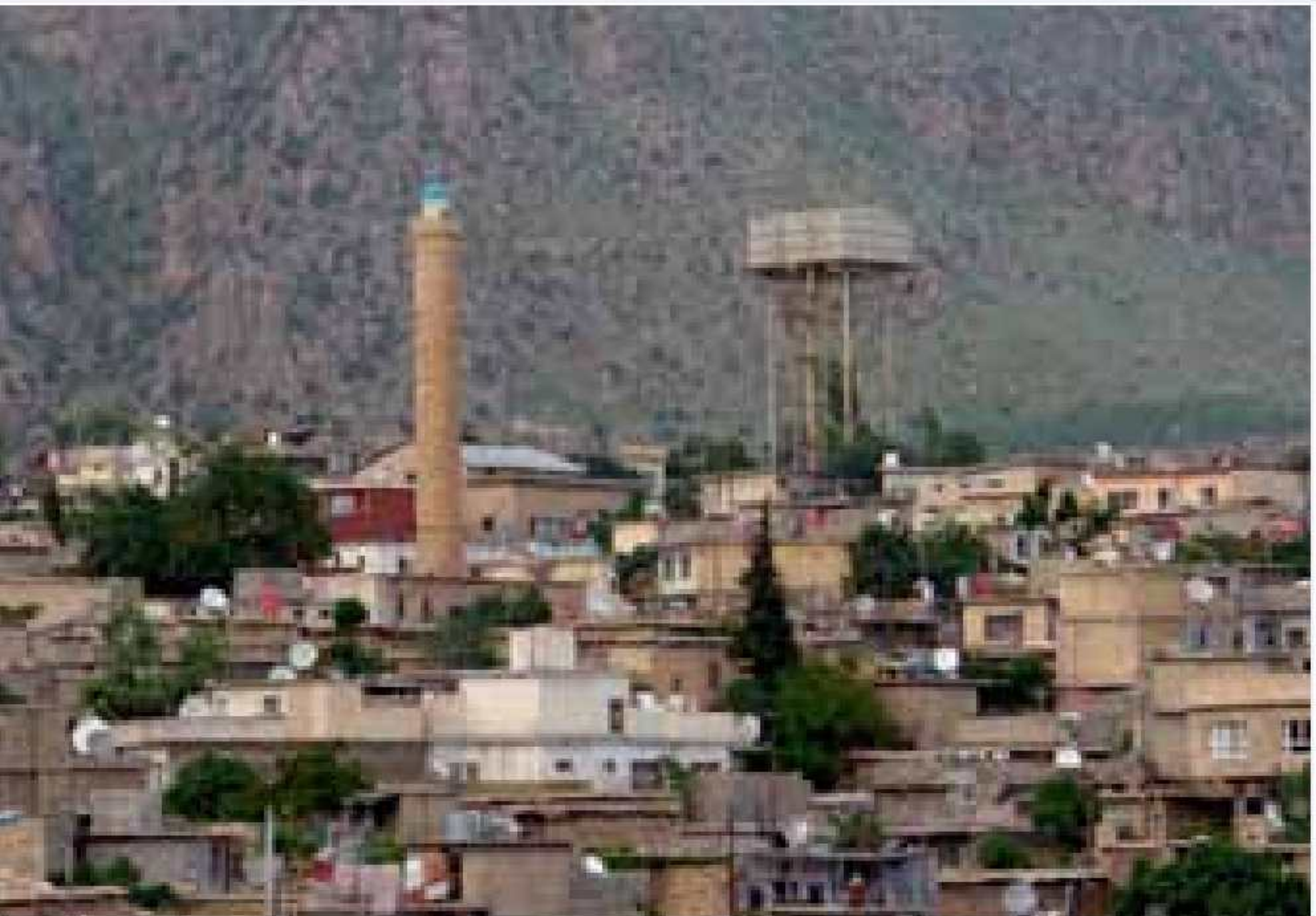
سهردار هیتوتی

گهنج ستونا هره بهیزا نفاکرنا جفاکانه و نهون کو دبنه نه گهرین ههر گوهرینه کی، لی ئایا راسته کو گهنجی مه چ ژ راستیا خو نزانیت و تا نوکه نه شیت بیژیت کانی وی چ دقیت و چ دخوازیت؟ د قی راپورتی دا مه ههول دایه کو بیروبوچونا چهند گهنجان بهرچاچ بکهین کانی گهنجی دهقرا مه چ دخوازیت؟

مه ب چافه کی گرتی بهری خو بدهته شیانا گهنجان و دهلیقه بدهته هندهک کهسان و ژ هندهک کهسان ژی دهلیقی بگریت. ههروهسا ل سهر قی چهندي هموی را ژی ل گورا فراهادی تا نوکه گلهک تشت هاتینه کرن لی نهو دینیت کو یا فهره نه م پتر وهک گهنج خو ب میسکه کی ساخلم ئا قبا بکهین و دقیت خواند و ب تاییهت خواندنا پرتوکان بیته پشکهکا گرنگا ژایانا مه هه موویان.

دهلیقه د ههر بیافه کی ژایانی دا بین فکری بن بو گهنجان و نهو بو خو بشین بریاری ل سهر ههر تشته کی خو بدمن و دهلیقه بهیته دان کو ئیدی ب شیوه کی درست گهنجی مه ژی بکهفیه دناقا مهیدانا بریاری دا و بشیت رولی خو ب دروستی دناقا ههر پارت و ریکخراوهکا سیاسی یان ژی یا جفاکا مهدهنی بینیت، و د بهردهوامیا گوتنا خو دا نهو دبیژیت: بلا دهلیقه د ئیکسان بن و ناییت ئیدی حکومهتا

د دهسپکی دا فراهاد ئیبراهیم وهک گهنجه کی ۲۸ سالی بو سیلاف دهیته ناخفتنی و دبیژیت: نه یا دروسته کو گهنج چ ژ راستیا خو وهک گهنجهک نزانیت بهلکو دقیت مه ژی باوهری ب هه بونا هیزا گهنجان هه بیت لهورا یا فهره کو ئیدی گوهداریا رایا گهنج و لاوین مه بهیته کرن و نهو وهک گهنجهک کانی د قی سهردهمی دا چ دخوازیت؟ فراهاد دبیژیت: نه ز وهک گهنجهک بو نه فرو یا خودخوازم کو

بهره‌ف کیمته بونی بچیت.

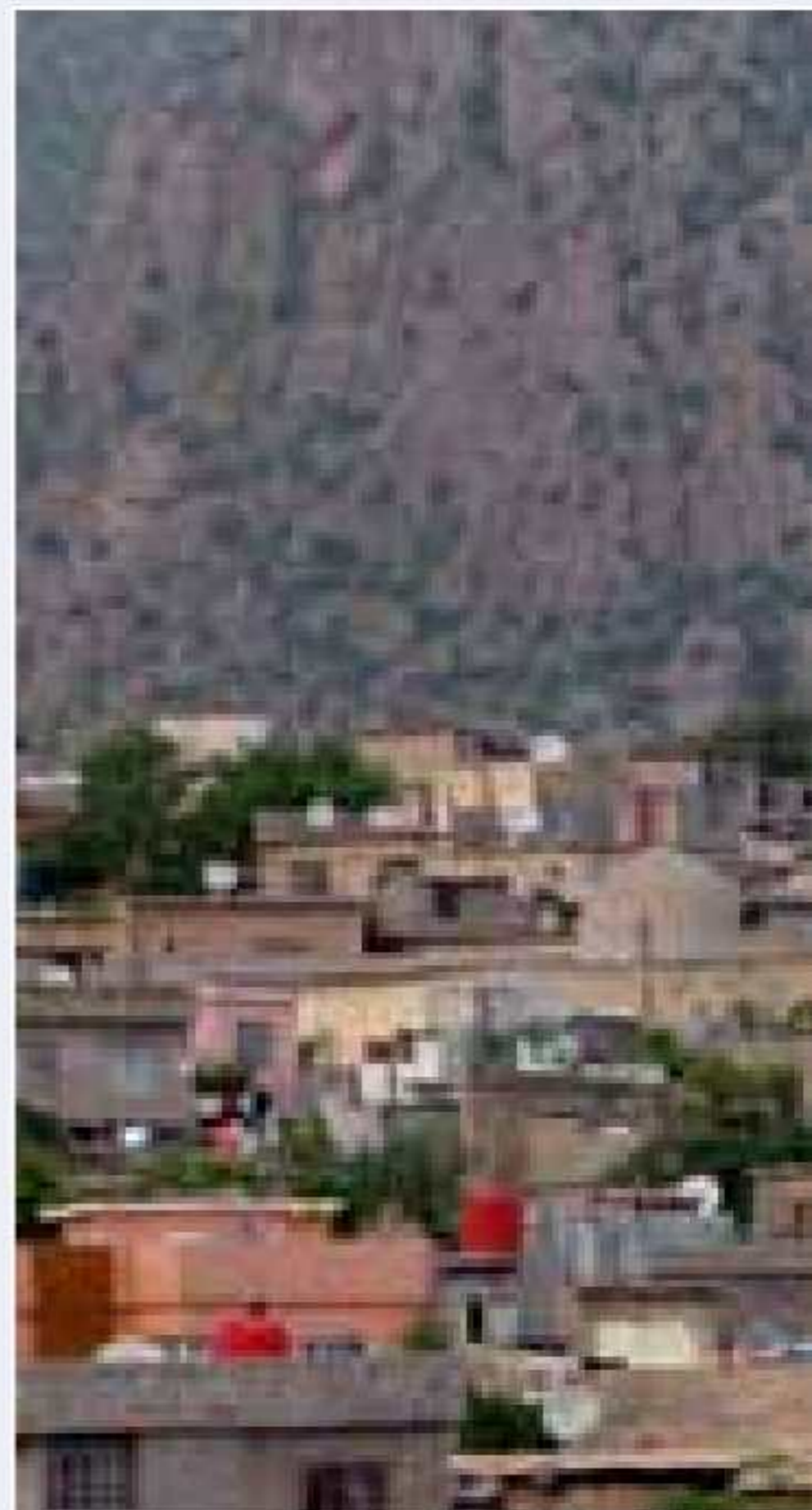
سهر بهست ئیبراهیم وهك گه‌نجه‌كی ته‌مه‌ن ۲۴ سالی ب فی شیوهی بو سیلاف دهیته ناخفتنی و دیبژیت: چ گومان تیدا نینه کو د سهرده‌ما کابینا پینجی و شه‌شی یا حکومتا کوردستانی چنده‌ك ژ داخازین لاوان هاتینه به‌رجا‌ف گرتن و کار بو هاتیه کرن لی‌ئو وها دینیت کو پتريا فان پروژمیان د بیافه‌کی دا بوون و ب فی شیوهی باس ژئی دکهت و دیبژیت: لی‌ئو پتريا وان پروژمیان دقان دوو کابینان دا هاتینه کرن بین‌گریدای بوون ب بیافنی دم بوراندنی شه و نهو دینیت کو لاوین ده‌فرا وان زیده پیدفی ب هنده‌ك پروژمیان دیتر هه‌نه کو بشین مضایه‌کی دارایی ب ده‌سقه بین و بین هاریکار بو مالباتین خو و وهك نهو دیبژیت کو دقیت حکومت چهن‌دین کارگه و جهین کاری ل سنوری وان فه‌کتهت و دامه‌زینیت و د گهل فی‌ئیکئی دا سهر به‌ست داخازی ژئی ژ حکومتی دکهت کو ئیدی دقیت یا هاریکار بیت دگهل گه‌نجان دا ده‌ما کو ژيانا هه‌فیشکا خیزانی پیک دئین و بلانی سلفا زواجی ژ وان ره بهیته داین ب پاره‌کی باش نه‌ك هاریکاریه‌کا رمزی بیت.

گه‌نجه‌کی دیتر ب نافنی **صدقی تاهر** ب فی شیوهی باس ژ داخازا خو وهك گه‌نجه‌ك بو سیلاف دکهت و دیبژیت: تاریشا منا یا هه‌ره مه‌زن نه‌وه کو دقیت بو مه وهك گه‌نجه‌کی جهی تاکنجیوننی هه‌بیت و بشین ب تارامی بریاری ل سهر ئافاکرنا ژيانه‌کا هه‌فیشک بده‌ین و خه‌ما مه نه‌ك خانی بیت و هه‌ر د نا‌فا کریا دا بین و زیده‌باری فی‌ئیکئی نهو دینیت کو موچه ژئی گه‌له‌کی کیمه و به‌شی هه‌چ پیدفیه‌کا وان ناکهت و یا فه‌ره کو حکومت کار بو بلند کرنا موچه‌یی فه‌رمانبه‌را ژئی بکهت و بلانی ئیکسانی هه‌بیت دنا‌قه‌را هه‌موو موچه‌یان دا و د پشکه‌کا دیتر دا نهو ژئی مینا گه‌نجین ل سهری داخاز دکهت کو پینشینا زواجی ژ فی‌ئیکئی پاری رمزی یی کو هاتیه دیارکرنا بلند بیت و بیته ۵ ملیون دینار دا کو بیته هاریکاریه‌کا زیده مه‌زن بو فی‌ئیکئی پروسئ و د به‌شه‌کا دیتر ژئی دا نهو په‌نجی بو لایئ کیمیا جهین ره‌وشه‌نبیری ل ده‌فهری دریز دکهت و دیبژیت: دقیت ئیدی ده‌فهره مه نه‌هیته پشت گوه ئیخستن و حکومت و لایه‌نین به‌رپرس کار بو ئافاکرنا جهین نوو بین ره‌وشه‌نبیری ل سهر ئاستی ده‌فهره وان بکه‌ن.

بیافه‌کی به‌ره‌ه‌ف بکهت دا کو ب دروستی بشین کار ل سهر گه‌نجی بکه‌ن دا کو بیته که‌سه‌کی ب به‌ره‌ه‌م و بشیت رولی خو یی دیار بینیت و د پشکه‌کا دیتر یا گوتنا خودا نهو دیبژیت: یا فه‌ره کو گه‌نجه‌کی می‌شکه‌کی به‌رته‌نگی عه‌شایری و ده‌فهرکی دوور بگریت و مل ب ملی هه‌فالین خو کاری د پیشه‌برنا جفاکی دا بکهت و بیته مه‌رتاله‌ك بو پاراستنا فان ده‌سکه‌فتان، له‌ورا ل گورا هزرا وی دقیت گه‌نجه‌کی ده‌سکه‌فتان چ لایه‌نه‌کی و پارتیه‌کا سیاسی یا کو کار بو خرابکرنا فان ده‌سکه‌فتان دکهت.

محهمه‌د شینو گه‌نجه‌کی دیتری ته‌مه‌ن ۲۱ سالیه و نهو دیبژیت: ژ بو ئافاکرنا گه‌نجان گه‌له‌ك ریگین ب ساناهی هه‌نه کو حکومت دشیت وان ریگان بگریته به‌ر و کار ل سهر ئافاکرنا مه بکهت نه‌ك ب ته‌نی بهیته و موچه‌کی مه‌هانه بده‌ته مه بی‌هیچ کار و کریاره‌کا ئافاکرنی و نهو دینیت کو تا نها ب دروستی مفا ژ رولی گه‌نجان د هه‌ر بیافه‌کی ژيانی دا نه‌هاتیه وه‌رگرتن و تا راده‌کی زور نهو بین هاتینه پشت گوه ئیخستن و د به‌رده‌وامیئ دا محهمه‌د دیبژیت: نه‌ز وهك گه‌نجه‌ك دخوازم کو حکومتا کوردستانی زیده‌تر گرنگی ب لایه‌نی و مرزشی بده‌ت و کار ل سهر گه‌نجان بکهت و به‌ری وان بده‌ته هه‌موو یاریه‌کی و د هه‌مان دم دا ل جهین گرنگ و پیدفی یاریگه‌هین مه‌زن و بچیک بو لاوان بهیته ئافاکرن و ده‌لیقا هه‌ر کار و کریاره‌کا دیتر ژئی بو وان بهیته ره‌خساندن و بلانی ئیدی نا‌فه‌ندین بریاری ژئی گه‌نجه‌کی بین و ئیدی ده‌ما هندیه ل سهر هزره‌کا ب هیز خو ئافابه‌کین و کار بو پاشه‌روژا خوبه‌کین و د مه‌یدانا ره‌وشه‌نبیری دا بشین بینه که‌سین دیار و خزمه‌تا جفاک و گهلئ خوبه‌کین، لدور وان کارین تا نها حکومتی بو گه‌نجان کری نهو دینیت کو راسته حکومتی کاره‌کی کری لی‌ئو ب به‌رنامه نه‌بویه و نه‌شایه خو ژ هزرا ده‌فهرکی رزگار بکهت و گه‌له‌ك جارن ب ئیک چاف گه‌نجه‌کی نه‌دیتینه له‌ورا د فی‌ئیکئی سهرده‌می دا یا فه‌ره کو ئیدی گه‌نجه‌کی ده‌فهره مه ژئی نه‌هینه پشت گوه ئیخستن و دقیت نهو ژئی مفا ژ هه‌ر کار و بریاره‌کا حکومتی وه‌رگرتن و د پشکه‌کا دیتر دا دینیت کو دقیت کار بهیته کرن کو ئیدی ریژه‌یا بیکاریئ دنا‌فا گه‌نجان دا

هه‌زار ره‌سول گه‌نجه‌کی ته‌مه‌ن ۲۲ ساله و نوکه قوتایی په‌یمانگه‌هی یه و نهو ب فی شیوهی بو سیلاف دهیته ناخفتنی و دیبژیت: د فی‌ئیکئی سهرده‌می دا و ل به‌ر هن سهرده‌مان گه‌له‌ك گه‌نجه‌کی ل سهر ریگا هه‌ر دروست ناچن و بزافنی ناکه‌ن کو خو ئافابه‌کین ب می‌شکه‌کی پری زانست و چاقین هه‌ر هه‌موو یان یی ل موچه‌کی مه‌هانه و نهو ب خو ژئی بزافا ب ده‌سکه‌فتان وی موچه‌ی ژئی ناکه‌ن و دخوازم ب شیوه‌کی بی‌زحمه‌ت و که‌د وه‌رگرتن و هه‌زار د پشکه‌کا دیتر یا گوتنا خودا دیبژیت: نه‌ز وهك گه‌نجه‌ك ژ هه‌موو لایه‌کی و ب تایه‌ت حکومتا کوردستانی دخوازم کو کار بو به‌رف پیشچونا ئاستی لاوان و گه‌نجان د هه‌موو بیافنی ره‌وشه‌نبیری و هزری دا بکهت و کار بکهت کو زیده‌تر سه‌نته‌ر و نا‌فه‌ندین ره‌وشه‌نبیری بی‌ئو به‌ر چافکرنا جهی ل ده‌فهره مه دامه‌زینیت و و ماموستا و تویره‌ین هه‌ر

کوشتارا گوندی صوری ب کوشتارهکا ب کوم هاته ههژمارتن ٤٧ کهلخ ل گورهکیدا

سیمیل: نهجمه ددین نیروهیی

گوندیهك: قهشه حهنا ئیکهه کهم کوس بوو کو عهبدولکه ریمی کوشتی
گوندیهك: زاروکهکی دلانکیدا ل نیقیدا کره دوو قهد.

بهری ٤١ سالان، ٤٧ کهم ژ موسلمان و مهسیحیان ل گوندی صوری کو دکه قیته باکورئ روژتاقایی دمهتا سلیقانهیا سهر ب ناحیا باتیلی و قهزا سیمیل ل پاریزگهها دهوکی قه ژ لایی لهشکه رئی رژیما بهعس دهینه گوله بارانکرن و سووتن و بن ئاخکرن، ل روژا چار شه مبی ریکه قتی ١٤/٤/٢٠٠٩ ئ ب بریارا دادومئ قه کولینئ ل بهغدا گورین وان هاتته ههلان و روفاتین وان هاتته هنارتن بو ههولیرئ دا پشکنینا (dna) بو بهینه کرن و بزائن ههر تهرمهك یی کیش خیزانی یه و پاشان ب رئی و رسمه کئی ل گورستانهکا تایهت ههر ل وی گوندی بهینه قهشارتن.

گوندی صوری وی دهمی یی پیکهاتی بوو ژ ٥٥ خیزانین موسلمانان و مهسیحیان، ل سپیدهیا روژا ئیک شه مبی ریکه قتی ١٦/٩/١٩٦٩ ئ بوو، مهفره زهیهکا سهربازین حکومتا عراقی بهرمف چهند گوندهکا ب رئی دکهفن و لدم ژمیر ٣٠:٩ سییدی دگههنه گوندی صوری و بو ماوی ١٥ خولهکان دمیننه د گوندیدا، لیدی گوتتا گوندیان ژ ترساندا خه لکی نان و ئاف و دهو برن دانه قی لهشکه رئی دا گهنجین وان نهشکهنجه نه دمن و نه ترسینن، چونکو ههر دهما هاتبانه گوندی گهنج نهشکهنجه ددان و چهن دین ئاخمتین کریت دگوتتی.

فه رمان شوکر دبیژیت: پشتی ژ گوندی مه دهرکه قتین ب قوناغا دویریا نیژیکی ٤ کم مینهک لبن ترومبیلهکا وانقه یا دوماهیئ دپه قیت و بی زیان بگه هیته خو سهربازمهکی «ئهو مین ژی ههر نهو بوو یا وان چاندی دا ب خه لکهکی قه بپه قیت و نهو بترسن و ئیدی په یومندی ب پشمه رگهی نهکن».

ههر لدهما نهف مینه په قیای (عهبدولکه ریم جحیشی) بریارئ ددمت ههمی سهربازا قه گهرینهته گوندی صوری و خه لکی ههمی ل جهه کئی کوم قه که تن. ژیی فه رمان شوکر دوو هه یف بوون لدمی قی روودانئ، نهو ژی کهسه کئی قی گوندی بوو کو لبن تهرمانقه مایی و قورتال بووی، ههر وهکی بووی هاتیه قه گیران نهو ژی دبیژیت: عهبدولکه ریم جحیشی نهفسه رئی دووی بوو لناف ریژین لهشکه رئی حکومتی و ب په سهندا حکومتا بهعس نهف پله وهرگرتوو «وی ب بریارا خو ژن و زهلام و بچیک و حهتا زاروین د لانکاندا و پیرمیرین نافسالفه چوووی رادخشاندن و ددانه بهر قونتاخین قهنگا تا دئینانه دناف کوتانهکا په زی و ل وئری کومشه دکرن». سهربازمهک ژ وانا بناقئ (برو حه دوا) دنیقا وی خه لکیدا راوهستا و ژن و زهلام و زاروک لیک جودا کرن. (قهشه حهنا) قه شه یی دیرا زاخو بوو، وی سییدی دگهل کهسهک دی بناقئ (حسنى رهشید) کو کورئ وی یی نهه سالی ژی دگهلدا بوو و ب ترومبیله حهسه نی یا جیب سهردانا گوندی صوری دکهن دا ل نیژیک ل رهوشا مهسیحیئ وی گوندی بنیرن، لی لسه ر وی بویه رئی دهه لبن و نهو ژی هاقیتته دناف وی کوتانیدا دگهل وی خه لکی.

فه رمان شوکر بهردمهوام دکهت و دبیژیت: قهشه حهنه بهرمف نیک عهبدولکه ریم جحیشی قه چوو دا تی بگه هینت کو قی خه لکی دهست دگهل قی چهن دئ نینه و خه لکهک هه ژار و بی گونه هن و بتنی بکاری خو یی چاندنیقه د مژیلن، لی وی نهفسه رئی باوه رئی پی نهکر و ههر وی دهمی قه شه بو ئیکهه کهم کهم کو بدهستین وی بهیته

کوشتن و (خه مو مروقی) ژی موختاری گوندی بوو، ویژی پشتی قه شه ی ههول دا وی نهفسه رئی تی بگه هینت و باوه ریی بو دروست کهت، لی ههولا ویژی بسهر نه کهت، عهبدولکه ریم جحیشی بهری قهنگی ددهته خه موی ژی و سه لیهکا قهنگی لی ددمت و وی دئخیته عهردی و د بهردمهوامی دا نهو ب قی شیوهی بو سیلاف دهیته ئاخفتی و دبیژیت: (که ترینا) ژنا خه موی بوو، دهما نهفسه رئی گوله ل خه موی داین نهوی خو هاقیتته سه ر تهرمی زهلامی خو ه دا وی ژ مرنی پاریزیت لی وی چهند گوله یهک بهردانه ویژی و نهوژی که قته سه ر تهرمی خه موی، لیدیفا (له یلایا) کچا خه موی خو هاقیتته لویلیا قهنگا عهبدولکه ریم جحیشی کو وی راوهستینیت، هندی عهبدولکه ریم هاتی نهشیا لویلیا قهنگی ل دهستین له یلایی بینیته دهرئ لهوما دهست هاقیتته دهبانجا خو و لهر ته نشتا خو ئینا دهرئ و چهند گوله یهک لسه رئی له یلایی دان و نهوژی کوشت، پاشی ههر ئیکسه ر دهست ب گوله بارانکرن ههمی زهلامان کر و ل خو ه زفرین ژن و عهرز و عه یال و حهتا زاروکیئ لانکاندا ژی گوله باران کرن «زاروکهکی دلانکیدا ل نیقیدا کره دوو قهد». و ل گور گوتتا نافبری دبیژیت: دلئ وان ب قی چهن دئ ژی رحهت نه بوو و رابوون ئاگر بهردا وی تانی ل رمخین کوتانی و دوو سهرباز دانانه بهر و گووتی نه گهر بریندار لناف ب دهرکهفن بکوژن و پاشان عهبدولکه ریم جحیشی بریارئ دده سهربازان ههر کهسئ تهرش و تهوالی وی خه لکی بقین بلا بو خو بیته «یی وان بری بر وی نهبری حهتا نهو گیانه وهر ژی

ڦهكولينئ ئهم نهشئين ناڤين چ گونهبارا ديار كهين، ئهو بلا بو روژا دادگههئ بمينت» .

موختارئ گونديئ سوريا (محهمهد سهليم عهلي) دبيژيت: ل دهما ئهف بويهه بهسرهئ گونديئ مه هاتي ئهم ٥٥ خيزان ل گوندي دزيان و بهري هنگي زور جار رهشكين حكومهتا بهعس هيرش كريبه سهر گونديئ مه و پشتي ڦئ كوشتاري مه گوند چوول كربوو تا پشتي سهرههلدانئ ديسان ڦهگهريانهف گونديئ خو. محهمهد ل پيش گونديانهف دخازه ئهو ژ لايئ حكومهتا عراقئ بهيته قهرهبوو كرن و خوينا شههيدئ وان بهلاش نهچه .

دهرئنيانه و برينه ل ههوليرئ دا بريكا پشكنينا (dna) بزانيه كا كيش روفات يئ كيش خيزانئ يه. ههڦالي ئهوژي ئاشكرا كر كو باشترين بهلگه بو ڦئ دادگههئ ياداشتاما سهركرديئ كورد بارزانيئ نهمره كو وي دهمي بو نهتهوميين ئيگرتي رهوانه كريبه و د ياداشتاميدا ديار كريبه ئهف تاوانا كومكوژ كو دژي مروڦايهتيئ هاتيه كرن و تيئا موسلمان و مهسيحيين بي گونهبه كوشتينه، لهوما مه ب فهرمي داخواز ژ نهتهوميين ئيگرتي كريبه وي ياداشتامئ بو دادگههئ ب هنيرنهڦه. ئهف پاريزههه يئ ئاماده نهبوو ناڤين چ گونهبارا ئاشكرا بكهت «لديف ياساين

ههمي كوشتن» .

فهرماني دگوت ئهو كهلهخ دوو شهف و دوو روژان مانه ل ويرئ و كهسهك نهشيا نيزيكي وانزي ببين، ههتا برين پيچهك ل نيزيكي گونديئ مه بوو عهسكهري جاب دايئ ئهگهه تئو خو نيزيكي بريندارهكئ زي بكهه ديئ تهژي گههينينه وان و تهژي كوژين .

ژيي فهرماني دوو ههيف بوون دهمي گوله بارانكرئ، ئهو دبيژي دهيكه من خو بهردابوو سهر كهلهخي مه و ب دوو گولهيان بريندار ببوو، باش بوو وان دوو سهربازان ب قونتاخين ڦهنگا و پستالا ئاخ ل جههكئ راكرو ئاگر ڦهمراند و گووته دهيكه من زويبه هههه خو قورتال بكه، شهڦهك و روژهكا دهيكه من ب وان چوولا كهڦت تا ئهم گههاندينه گوندهكئ دي .

ب گووتنا گونديان زوربهيا ڦان كهسين دڦئ بويههريئا هاتينه كوشتن مهسيحي بوون، ئهڦهژي چونكو ڦهشه ههههئ گووتبوو وان مهسيحيان نه رهڦن ئهز دي بيژمي چ ل وه ناكهن لي موسلمان زور ژ وانا رهڦي بوون .

ههڦال وههاب رهشيد پاريزهههئ كهيسا كوشتارا گونديئ سوريا ديار كر كو بهري سالهكئ ئهز هاتمه دست نيشانكرن ژ لايئ وهزارهتا شههيد و ئهنفالكريان كو ب ڦئ كهيسئ راييم ل دادگهها تاوانان ل بهغدا و كيشئ تومار بكهين و كار بو لسهر جينوسايديئ بكهين، ئهو بوو پشتي ئهز ل گهل كهس وكارين ڦان شههيد و بريندار و زيان ڦئ كهڦتيان و ئهڦين ب چاڦين خو ئهف كوشتاره ديتي ئاخڦتيم و ئامادهباشيهكا باش بوو هاتيه كرن و زور ديكومينت كوم كرين، بهري سالهكئ مه ل دادگهها بهغدا ئهف كيشهيه ب ٧٠ سكاللا تومار كرينه كو ئهف گونهباره بگههنه سزايئ خو و ئهف كهس و كارين وانزي بهيته قهرهبوو كرن، مه داخاز ل دادوهري ڦهكولينئ كر كو ئهڦئ دادگههئ ڦهگوهيزنه پاريزهههها دهوكئ، باشبوو وان ئهو بجه ئينا و هاتنه دهوكئ، پشتي ڦهكولينئ دادگههئ بريا ردا بچن ئهڦان گوران بدهرئنين «دادگههئ رازيبوون لسهر دايه كو ببينه كوشتارا ب كوم» .

ههڦال دبيژهه مه روفاتيئ ٤٧ شههيدان

جودسایدی شیلادزی رویهکی شارستانی ددهته باژیری

شیلادزی: سامی ریکانی

قوناغا دووی ژچیکرنا جووت سایدی شیلادزی کو نیک ژپروژین ههری گرنکه ل کومه لگهه دهیته چیکرن وپار سال ژی قوناغا نیک هاتبوو دروستکرن کو دی نهف پروژی هان رویهکی شارستانی ددهته شیلادزی و بهرف باژیریبونی فه چیتن، ژبوی پتر رونکرن ل سهر فی پروژی سیلاف نهف دیچونه بهرهه فکریه.

دهم خه لک بهرف بازاری دچوو یان دا ترومبیل لسهر جاددی راجن یان هاولاتی یان ل وهرژی زفستانی، دا جادده پری ئاف بیتن ژبه رنه بونا سندوقین ئافرژی و ل هافینی ژی دوکان پری توز دبوون لدوایی دخوازین کو پروژین مهزن بیننه شیلادزی بو خزمه تکرنا هاولاتیان.

جیداری نیک (به یار ئیبراهیم) ریقه بهری کهرتی هاتن و چوونی ل ئامیدی گووت: هه بونا جووت سایدیکی ل شیلادزی ژ پیدفین فهریو ژبه ر کو ژماره کا زورا ترومبیلان یا ل شیلادزی هه ژبلی کو روژانه ب دهان خه لکی دهوویه ران ب مه رما بازرگانی دهاته ناف کومه لگهه دا لی پشتی نهف جادده بداوی دهیتن دی هاتن و چوونی ب ساناهیتن لی کهتن و پتر ریخستا ترومبیلان دی هیته کنترولکرن و تیمین مه ژی بساناهی دی کاری خو نهجام دن.

(مه سعود مه حمود بوتی) سه روکی باژیرفانیا شیلادزی گووت: قوناغا دووی ژ جووت سایدی نیک ژپروژین ههری گرنکن بین ل شیلادزی دهیته نهجام دان و نهف قوناغه بدریژاهییا (۲) کیلومه ترانه و فرهییا (۳۰) مه تران و بکوژمی (۷,۴۷۴,۵۰۳,۶۲۴) دینارین عیراقی گهل قهره بوکرنا هاولاتیان نهوین دوکان و دیوار و خانین وان کهفتینه بهر ل سهر بودجا ومزراهتا باژیرفانی و گهشت و گوزاریا حکومه تا ههریما کوردستانی فه دهیته چیکرن و د فی جاددی دا دی سندوقین ئافرژی ژی دگهل هیته چیکرن ومکی قوناغا نیک و دی کهفتنه دخزمه تا هاولاتیان دا و دی ژ ئاریشا هاتن و چونی و ههری و تهفتن قورتال بن و دی رویهکی شارستانی ددهته کومه لگهه.

ره سیف ژی نه بوون خه لک لی هاتبا و چوبا نه خاسمه دهم قوتابی دچوونه قوتابخانی دا دمه کی ژور ترومبیل کهفته ل پشت نیک تا کو قوتابی دهر بازی لای دی یی جاددی دبون لی پشتی نهف جادده دهیته دروستکرن دی ژ ئاریشین قهره بالفی ژی قورتال بین دی بازاره کی جوان و ریکوپیک ژی هیته چیکرن و نهز بینم پشتی فی پروژی دی شیلادزی بهرف پیستر چیتن نه خاسمه ژلای بازرگانی فه و دی ب بها کهفتن.

(موئه یه د بنیامین) ومکو فهرمانبه رکه گووت: نه سوپاسیا حکومه تا ههریما کوردستانی دکهین کو هه ردم گرنکی ددهته دهفرا مه ژبوی خزمه تکرنا هاولاتیان ههروه سا دفتت نهم رولی باژیرفانیا خو ژی ژبیر نه کهین کو پیکولی دکهتن ژ بو پیشخستا شیلادزی براستی مه چ بهر پی نه بوون نه خاسمه

ل دهستیکی وهلاتی (جیهاد ریکانی) ل دور چیکرنا پروژی گووت: براستی جهی خوشحالیا مه یه کو حکومه تا ههریما کوردستانی نهف ساله قوناغا دووی ژجووت سایدی شیلادزی ئیخستیه د بیافن جی بهجی کرنی دا، نهف پروژه دی مفایه کی باش گه هیته خه لکی دهفهری نه خاسمه د بیافن هاتن و چوونی دا دی قهره بالفی دنافا بازاری دا کیم کهتن لی نافبری داخازه ک ژ لایه نین بهر پرس هه بوو کو ب فی شیوهی دهیته ئاخفتن و دبیزیت: دخوازین کو دهما پروژه بداوی دهیتن ستونین کاره بی بدانن بو روناھییا جادی دا روودان پهیدانه بن نه خاسمه ب شه فی. وهلاتی (مونیر هسه ن توفی) دبیزیت: نهف پروژه زوری گرنکه بو شیلادزی ژبه ر کو ژ هه ر ئالییه کی فه خه لک قهست دکه نه شیلادزی و جاددا تیرا وی چهندی نه دکر کو ترومبیل لی هاتن و چوبانه و چ

ههتا دوھی ژ موبایلئ دترسیان . . . ئەقرو ژ فهیس بوکئ

شیلان عبدالمناف حسن

لئ جهن داخئ یه، کو لایهئ خراب یئ قئ سایتی ئەم دشین بیژین پتره، تاییهت د ناف جقاکی مه‌دا، چونکی خه‌لک نه‌شین ب شیوه‌کی راست و درست مضای ژ قئ ته‌کنولوژیایی وهرگریت، و بو مه‌رمین نه‌دروست بکار دئین. کو ل سهر سایتی فهیس بوکئ هیرشئ دکه‌نه سهر چه‌ندین که‌سایه‌تیین ناقدار و به‌رنیاس، هه‌تا گه‌هشتی یه رادی هه‌تکیرنی و ناف کریتکرنئ، بو نموونه، به‌ری چه‌نده‌کی بابه‌ته‌ک لسه‌ر پیغه‌مبه‌ری ئیسلامئ ((محمد)) سلاف لسه‌ربن هاتبو به‌لاف کرن و تیدا هیرش کربو سهر که‌سایه‌تیا پیغه‌مبه‌ری هه‌ر د هه‌مان ویب سایت بوی یه .

ب مخابنی فه، ل کوردستانی ژئ هنده‌ک که‌س ب نافه‌کی ناشویی، دقئ سایتی دا هیرشئ دکه‌نه سهر که‌سایه‌تی و ژيانا تاییه‌ت یا سیاسه‌تمدارا و راگه‌هاندن و هونه‌رمه‌ندان و وینه‌یین وان به‌لاف دکه‌ن و زانیاریین تاییه‌ت لسه‌ر فان که‌سان به‌لاف‌دکه‌ن، نوکه ژئ گه‌له‌ک که‌سانین ناقدار و به‌رنیاس دناف جقاکی مه‌دا، بقئ ده‌ردی دنالن، کو بناقئ وان هنده‌ک لقئ سایتی دا پشکار دبن و چه‌ندین هه‌فالان لسه‌ر حسیبا وان که‌سانین ناسیار بو خو چیدکه‌ن ئەو وینه و زانیاری و بناقئ کاری رادبن بتئ شکاندنا که‌سه‌کی یان که‌سه‌کی یه . ئەقه‌ژی کاره‌کی نه‌ باشه و دویره ژ ره‌وشتین مروفا‌یه‌تی.

هه‌ژی گوئنی یه هه‌تا نوکه چ ریکه‌ک نینه به‌رامبه‌ر هه‌ر کاره‌کی خرابئ بقئ شیوه‌ی مه‌ به‌حس لئ کری ئەف جا هه‌تا دوھی ئاخفتن ب موبایلئ وه‌لیهات بو . کو پیندقی بو مروف

نوکه فهیس بوک ((facebook)) ده‌یته هژمارتن به‌ر هه‌هترین ویب‌سایت، ژ بوی په‌یوه‌ندی کرنئ و نیاسینا هه‌فالان، و لدویف دویمه‌یه‌ک نامار کو هاتیه کرن، لسه‌ر قئ ویب سایتی، خویابویه کو پشکارین فهیس بوکئ، پتر ژ پینچ سه‌د ملیون که‌سان، و ل هه‌ر چرکه‌یه‌کی دا (۲ هه‌تا ۴ چوار) پشکارین نوی بو زیده‌دبن، و ل هه‌می وه‌لاتان و نه‌ته‌وا و تاینین جیاواز ب خوقه‌ دگریت .

هه‌ژی گوئنی یه، ژماره‌کا زور ژ وان پشکاران کوردن، کو پتر ته‌خا گه‌نجان و هه‌ر ئەقئ چه‌ندی ژئ وه‌کری یه زمانئ کوردی د وی ویب سایتی دا، ئەکتیف بییت . . .

زیده‌باری گه‌نجان، مروف دشیت گه‌له‌ک هونه‌رمه‌ندا و نفیسه‌را و که‌سانین سیاسی و ناقدارین جیهانی ژئ بکه‌ته هه‌قالین خو، و دانوستاندنی و گم‌توگویی دگه‌ل وان بکه‌ت .

هه‌ر چه‌نده لقئ سایتی لایه‌نی باش یئ هه‌ی، کو مضای دگه‌هینه خه‌لکی، و دیسان پتر روژنامه‌هان و نفیسه‌ر دشین به‌زترین و کورتترین دم نفیسن و گوئارو راپورتین خو تیدا به‌لاف بکه‌ن، یان ژئ گه‌له‌ک جارا نوژداره‌کی ده‌روونی دئ دقئ سایتی دا چه‌ند شیره‌ت و راسپاردان ئاراسته‌ی پشکاربویان که‌ت، و دیسان هنده‌ک که‌س بقئ ریکی دئ چه‌ند پسپارین ده‌روونی ئاراسته‌ی وی نوژداری که‌ن، و ئەو نوژداری ده‌روونی دئ چاره‌یه‌کا گه‌نجای و چه‌ند شیره‌ته‌کا ئاراسته‌ی وان که‌سانین نه‌خوشیین ده‌روونی هه‌ی که‌ت، ئەو که‌س ژئ مضای ژ قئ تشتی دبین .

گه‌له‌ک ب هشیاری پی ئاخفتیا و باش لسه‌ر په‌یقین خو یئ زال با، چونکی ئەو که‌سئ ده‌نگی وی که‌فتبا ناف موبایلان، خو ئەگه‌ر تشته‌ک مه‌زن ژئ نه‌با، دا گوئگوئکین مه‌زن لسه‌ر هینه به‌لاف کرن و باندوره‌کا خراب که‌ته سهر ناف و ده‌نگیا وی که‌سئ خودانی ئاخفتان، ئەفه سه‌باره‌ت ئاخفتان، ژخو ئەگه‌ر وینه‌ک به‌لاف بیا، هه‌ر جهن توچوبایی به‌حس به‌حسئ هندئ بو، خه‌لکی مه‌ژی گه‌له‌ک جارا (میشئ دکه‌نه گامیش) ئەفجا ئەقرو هشیاری: فهیس بوکئ بن، و چونکی فهیس بوک یا بویه تشته‌کی نه‌خوش بومه، چونکی ئەو وینه و گوئین لناف باژیری مه‌ به‌لاف دبن هنده‌ک مروف گه‌له‌ک پی ده‌ینه ئیشاندن، چونکی هنده‌ک که‌سا کاری وان ئەوه بتئ شکاندنا که‌سایه‌تیین ناقدار ل ژیر هه‌ر به‌انه‌کا هه‌بیته .

ژینگه پاریزی کارهکی نهتهوی و شارستانی یه

میهمان حسنه سه لیم: پاراستنا ژینگهکی نهتهوی یی مه همیانه
ژینگه پاریزی و ریژگرتن ل یاسایی دهسته نینانا سروشتهکی جوانه

دیره لوک: ره فهد گوهه رزی

میهمان: ل ۱-۴ ههتا ۱-۷ یاساسا
قه دهغه کرنا نیچیرا ماسیایه، چونکی دهمن
خه رزیه وه ته م شیاینه فنی دیاردهیا ماسی گرتنی
دقی ده میدا ب رهنگهکی باش کونترول بکهین و
ب راوستینین، لی ژبو وی چهندی کا نیچیرقان
هاریکارن یان نه دگهل مهدا تهز دیبژم نه خیر
چونکی سالا چوی پتری ۵۰۰ توران ل دیره لوکی
هاتنه گرتن. و ل دوور نیچیرا کویقیان ژی تهو
دیبژیت: ته م شیاینه وهک پولیسین دارستان ل
سنوری ناحیا دیره لوکی تا رادهیهکی باش فنی
دیاریادا نیچیرا گیانه وه ریت کیقی کی م بکهین
تهو ژی ب پیک نینانا چهن دین مه فرزان کو ب
شهف و روژ دخمه تدهانه وه چهن دین کهس ژی
هاتینه گرتن و رهوانه ی دادگه هنی بوینه.

سیلافا: تو وهک بهرپرسی مه خفه را
پولیسین دارستان ل دیره لوکی وه چ ناموزگاری
ههیه بو خه لکی؟

میهمان: ته م بین هاتینه دامه زراندن ژبو
خزمه تکرنا خه لکی دهقه ری و خه لکی دهقه ری ژی
گه له کی هاریکاره دگهل مه لی دخازم پتر دگهل
مه دا د هه فکاربن داکو سروشتی کوردستان مه
جوانتر لی بهیت و کانی وان چ داخازی ژ
حکومه تی ههیه؟ تهو دیبژیت: داخوازا مه تهو
کو میلاکی مه بهیته زیده کرن ب تاییه تی ل
دهقه را مه چونکی دهقه رامه دارستانه کا به رفزه
بخوفه دگریت و پیدشین مه گه له کن مینا
ترومبیل و تامیرین ناگره مراندنی وه یال هه مین
گرتنر بینایهت.

پاراستنا ژینگه کی نیک ژخالین گرنه بو هه ر کهسه کی دناف فی وه لاتیدا
دژیت، ریژگرتن و خو بخودان زانینامه بو سروشت و دارستانامه ل کوردستان،
نه رکه کی نهتهوی و وه لات پهره ری یه، میهمان حسنه سه لیم، بهرپرسی
مه خفه را پولیسین دارستانا دیره لوکی ل دور وان یاسایین هاتینه دست نیشان کرن
بو پاراستنا ژینگه ه و سروشتی دهقه ری دق دیاریدا تهف روتکرنه دان.

گوهه رزی کو مه زترین ناگرو دقان چهن د سالیین
بوری ل دهقه ری ته گه ر ب هاریکاریا خه لکی
نه با ته م نه شیاین د ماوی چوار روژادا وی
ناگری کونترول بکهین خه لکی دهقه را مه گه له ک
حه ژ یاسایین دکه ن ب تاییهت یاسایا پاراستنا
دارستان ل د هه مان دمدا ل هه ر ولاته کی
هنده ک کهس هه نه کو سه رپینچیا یاسایین دکه ن
لی تهف کهسه ژی روی ب روی یاسایین دین.

سیلافا: نه برینا دارین ته ر و نه کوشتن
حه یوانین کیقی چ گهورین ل سروشتی دهقه ری دا
چیگره؟

میهمان: مه ل کوردستان مینا هه ر وه لاته کی
دی پیدقی ب سروشته کی جوانه دناف سروشتی
کوردستانیدا د سالیین دهر بازبوی گه له ک دارو بار
دهاتنه برین و گیانه وه رین کیقی دهاتنه کوشتن
لی پشتی دهر که تن و دانانا پولیسین دارستان
وه پیشمه رگه هین ژینگه هنی هه می شیان هاتنه
مه زاختن بو پاراستنا فی ژینگه هنی و به ره مه وی
ماندوبونن یی دیاره. و لدور وی نیکی کانی چهن د
شیاینه خه لکی هوشیار بکه ن کو خو بخودانی
دارستان و ژینگه ها خو بزنان و بپاریزن؟ میهمان
دیبژیت: زور دلخوشین کو خه لکی دهقه ری دگهل
بریار و یاسایین ژینگه هنی نه، د ماوهیه کی
کیمدا مه هه می موختارین گوندین سه ر ب
ناحیا دیره لوکی فه نه ل تایین دارستان و پاوانا
ل دیره لوکی کوم کرن و هنده ک پیزانین ل سه ر
تهف یاسایین دهر که فتی و چاوانیا هشیار کرنا
وان بو خوبخودان زانین و پاراستنا ژینگه ها خو
وه ب ریکا مینبه رین مزگه فتان گه له ک جاران
خه لک هاتیه ناگه هدار کرن و هوشیار کرن.

سیلافا: گه لو تهو ده مین هاتینه دیار کرن
بو نه گرتنا ماسیان، نیچیرشانین ماسیا چهن د
هه فکارن دگهل وه دا؟

سیلافا: کهنگی هه وه دست ب کاری خو
کریه وهک مه خفه را پولیسان؟

میهمان: ل سالا ۲۰۰۴ ی ب رهنگه کی
فه رمی پولیسین دارستان هاتنه دامه زراندن
کو ریقه بهریا وی ل هه ولیری هاتبو دانان و
ل پاریزگه ها دهوکی بنگه هه ک هاته دانان کو
پنی نج مه خفه ر بخوفه گرتبون وهک (مه خفه را
زاویته و زاخو و ته تریش و سه رسنک و تامیدین)
پشتی خوله کا دی هاتیه شه کرن بو پولیسین
دارستان و پتر خزمه تکرنا دارستانا دهقه ری
بنگه هنی پولیسین دارستانا دهوک بو ریقه بهری
و تهو پینچ مه خفه رین ل سه ری مه به حس
ژی کری بونه بنگه ژ بهر پیدقا دهقه ری ب
فه ر هاته دین ژلایین ریقه بهری بنگه هنی پولیسین
دارستانا تامیدین و قایم مقامی فه زا تامیدین
مه خفه ره ک ل دیره لوکی هاته دانان.

سیلافا: گرتنیا دانانا مه خفه را پولیسین
دارستانا دیره لوکی و یین دهقه رین دی د چ دایه؟

میهمان: پشتی مه خفه را پولیسین دارستان
ل دیره لوکی هاتیه دانان کاروبارین خه لکی مه ب
ساناهی که تن بو نمونه ده ما نیک ژ ها ولاتیان
ده ستوبیره ک چیکر با بو فه گوه استنا داران قیابا
چویا تامیدین و قه دش لی نوکه پشتی مه خفه ره
ل دیره لوکی هاتیه دانان هه می کاروبارین خه لکی
ل دهقه ری دهینه بجه تینان ب رهنگه کی جوانتر
و باشتر، د هه مان دم دا ته م شیاینه دارستانا
خوب هاریکاریا خه لکی دلسوز پتر ب پاریزین.

سیلافا: خه لک چهن دی پیگیره ب وان بریار
و یاسایین هاتینه دانان بو پاراستنا سروشتی
دهقه ری؟

میهمان: خه لکی دهقه ری گه له ک یی هاریکاره
دگهل مه بو نمونه ده من هافینا چوی ۲۰۱۰ ناگر
به ربویه گوندین گیرگاش، سپینداری، مه هیدی،

بزاقه کا خورت... ژیه کی کورت

د. ناشتی عہدولحہ کیم

و خہ مساریا ہندہ ک فہرمانبہران و دگوت:
دئی فئی دہرفہتئی ژئی دہینئی بہلکی لخوا
بزقريت.

ہندی تہز دہربارہی ساخلہتین جوان
و رموشتی پاکئی د. فوزی بنفیسم قہلہمئی
من دئی مینیت گونہہبار دراستا وی دا و
پہیقین من نکارن ماضی وی یی راست و
دروست بدہنئی.

ہزار ہزار سلاف لسہر گیانئی پاکئی
تہ بن و خودئی ہمداری بدہتہ خیزان و
کس و کار و ہہقال و ہوگر و ہہفکارین
تہ. راستہ برا توب کہلہخی خوفہ ژ بہر
چاقین مہ چووی و ئیدی نازقری، بہلئی
توب جانئی خوفہ چ جار ژ بہر دلئی مہ
دہرناکہفی.

بوو خودان خیزان و داوتہا خو کر
دگہل کچہکئی ژ خہلکئی ٹامیدئی کو
ماموستایہ... ہہردوو پیکٹہ بوونہ
خودانین دوو کچ و کورہکا ((سررود
۱۹۹۷، سہہہند ۲۰۰۰، سایا ۲۰۰۶)).
ل سالہ ۱۹۹۷ئی بوویہ ریقہبہرئی
نہخوشخانہ ٹامیدئی و پاشی ریقہبہرئی
کہرتئی ساخلہمیا قہزا ٹامیدئی و
ددویٹدا ریقہبہرئی ساخلہمیا قہزا
ٹامیدئی پستی کو تہو ریقہبہری
قہبووی ل سالہ ۲۰۰۶ئی.

ل سالہ ۲۰۰۱ئی د. فوزی چوویہ
دھوکئی و بوویہ نوژداری نیشتہجئی یی
دیرین ((مقیم اقدام)) ل پشکا تیشک
و سونہران و پستی سالہکئی قہگہریایہ
و بوویہ نوژداری شارہزا ب تیشک و
سونہران.

ل سالہ ۲۰۰۵ئی دیسان د. فوزی
قہستا دھوکئی کریہ بو ماوہیئی دوو
سالان و فئی جارئی ژبو خونیندا پلہیا
ماستہر ب تیشک و سونہران و تہو
خونیندن ب دووماہی ئینایہ و بوویہ
نوژداری تابہتمہند ب تیشک و
سونہران.

خودئی ژئی رازی مروفہکئی جامیر
و ژخو شہرم و ب تورہ و دلسوز و
دلنازک و مہرد و ہہستی سٹک و
ترانہکہر بوو... تہو ٹیک بوو ژوان
ہہقالان ہہکہر دگہل مہدا ٹامادہ
نہیا ل سہیرانہکئی یان شہہیانہکئی
یان دیوانخانہکئی تہو سہیران یان
شہہیان یان دیوانخانہ یا بی رموش و
بی تام و نہخوش بوو... ہہرچہندہ
سالین دریز بوراندینہ وک ریقہبہرئی
نہخوشخانئی و پاشی ریقہبہرئی
ساخلہمیا قہزا ٹامیدئی من نہدیتہ
جارہکئی دلئی فہرمانبہرہکی ژئی مای
و ہہمی گاغا بہہانہ ددیتن بو سستی

ژ تہنجامئی رویدانہکا دلتہزین
و ویرانکہر ہہقال و ہہفکاری مہ
د. فوزی توفیق ٹامیدی ل دہمئی زقیرینئی
ژ کونفرانسہکئی ساخلہمی ل ہہولیرا
پایتہخت ل شہقا ئینی ۵/۴ ژ مہا شواتئی
و ل دہمژمیر ۱۹:۱۰ گیانئی خو ژ دستدا
و بو تہگہرا دلسوتن و رونک باراندن و
سہوداسہربوونا پرانیا خہلکئی دہقہرا مہ.
د. فوزی توفیق ٹامیدی ژبنہمالہکا
رہسہنا ٹامیدئی یہ دیژنئی ((عنیہت یان
عناہت)). ل ۱۹۶۷/۶/۲۲ ژ دایکبوویہ
د مالباتہکا ہہژار و دہستکورتدا...
ہہر ژ زاروکیا خو تاما ہہژاری و
نہداریئ ہہستکریہ و ب چاف بینایہ...
تہو زاروکی ژمارہ ۳ بوو ژ ۴ خویشک
و بریان... خونیندا خو یا سہرہتایی
و ناقجی و ہندہک ژ یا ٹامادہیئی ل
باژیرئی ٹامیدئی برینہ سہری و پاشی
چوویہ ٹامادہیا ((کاوہ)) ل دھوکئی داکو
خونیندا ٹامادہیئی ب دووماہی بینیت ل
سالہ ۱۹۸۵ئی و ہہر ل وئی سالیئ بوویہ
خونینکار ل کولیجا نوژداری ل زانکویا
مویسل ہہتا کو ل ہاقینا سالہ ۱۹۹۱ئی
ژ کولیجئی دہرچووی و بوویہ ((نوژداری
ٹاکنجی)) ل نہخوشخانہ ٹازادی ل
دھوکئی.

ل سالہ ۱۹۹۳ئی د. فوزی ہاتہ
قہگہواستن بو نہخوشخانہ ٹامیدئی وک
ہہر نوژدارہکی کو دقیت خزمہتئی بکہت
ل جہہکئی دویر و ہہر ژ وئی سالیئ و
ہہتا شہمالکا ژینا وی ب ٹیکجاری قہمری
خزمہتہکا بہردہوام و بی وینہ بو خہلکئی
دہقہرئی کریہ و شہف و روژ کرینہ ٹیک
ٹیکخہمہت وئی کاغہزا پیروز یا دسینگئی
خونیندا ہہلگرتی و وئی سویندا مہزن کو
بی خوری و سوزدای پھیٹ پھیٹ ب جہ
بینیت.

ل سالہ ۱۹۹۵ئی خودئی ژئی رازی

بیژمرا چه لهنگ ههدیا دوله مہری ل کوچکا سیلاف میہقانہ

ههدیا دوله مہری:

پیشہیا راگہاندن و روژنامہقانی «پیشہیا گہریانہ ل دویف ئاریشہیان»

پیرمام: کامی گوہہری

ههدیہ دوله مہری، ئیک ژ بیژمرا دیار و سہرکھفتییا زاگروس تیخی یه، کو ب رهنگہکی ئەکتیف چەندین سالن خزمەتا راگہاندنا کوردی دکەت، و کەسەکا دیارە د ناڤا کاری راگہاندنی دا و کوفارا سیلاف ژێ ئەو دیدارە دگەل دا سازکریه.

سیلاف: ئەگەر زیدەتر خوہ ژ بو خویندەقانی هیزا بدمیہ ناساندن؟

هەدیە: ئەز هەدیە دوله مہری، ژدایکبوویا سالا ۱۹۸۵مە و بو دەمی ۵ سالایە وەکی بیژمرا ل زاگروس تیخی کاری دکەم، من خواندنا خو یا سەرەتایی و ناوەندی ل ئیرانی خاندییە، پشتر فەگەریاین بو کوردستانی و من خواندنا خو ل قیرە بەردەوام کر، نھاژی دەرچوو یا کۆلیژا کارگیری و ئابووری یا (زانکویا سەلاحەدین) م.

سیلاف: چ فاکتەر هەبوون کو تە بواری راگہاندنی هەلبژارد؟

ل دوور وان فاکتەرین کو ل پشت هەدیە بون کو فی کاری هەلبژیریت ب فی رهنگی بو سیلاف دەیتە ئاخفتن و دبیزیت: چ فاکتەرین سەرەکی نەیین، لی ئەز دکارم بیژمرا ب ریکەفت بوو، ژ بەرکو ل دەسپیکێ راگہاندن، نە حەزەکا من یا سەرەکی بوو، لی نووکە نکارم دەست ژ کاری خو بەردەم. هەر وەسا ل دوور وئ پرسیارا مە کانی دژواریا دژی ژنی چاوا دبیزیت؟ هەدیە ب فی رهنگی باس ژ وئ دژواریی دکەت و بو سیلاف دەیتە ئاخفتن و دبیزیت: دژواریا دژی ژنی، وەک هەمی جفاکین روژەلاتی، جفاکا کوردی ژێ فەگرتییە، هەندەک جارن دگەیتە گوپیتکی، جارنژی دئ کیم بیت، و لگورا هەدیە ئەفە ئاریشەکا کلتوریە و ب فی رهنگی بەردەوام دکەت و دبیزیت: ئەف ئاریشەیه گریداییە ب کولتور و داب و نەریت و ئایین و یاسایانقە، ئاریشەکا

بوی وئ ژیانئ بخەبتیت لی هەدیە ژێ ئیکە ژ وان کەسان کو مووچەیی ژ زاگروس وەردگریت بەشی مەھانا وئ ناکەت و ب فی رهنگی دەیتە ئاخفتنی و دبیزیت: نەخیر بی گومان بەشی من ناکەت. . .

سیلاف: تە ئەقینداری کرییە؟

ب پیکەنین و چاقین تژی خوشی هەدیە دبیزیت: بیگومان بەلی.

سیلاف: وە چەند زاروک هەنە؟

هەدیە ب فی رهنگی دبیزیت: من تا نوکە چ زاروک نینە، لی ئەز دخوازم بیژمرا کو دایکایەتی بەرپرسیارەتیەکا مەزەنە، جورئەتەکا زور دقیت کو کەسەک بشیت ئەفی بەرپرسیارەتی بگریتە ئەستویی خو، ژبەر هەندی چئ ناییت تو کەسەکی بینییە سەر فی دونیایی بی وئ چەندی کو تە ژیانەکا خوش بو دابین کریت، «دایک» ناڤەکی پیروزە، ئەزژی دخوازم بیم دایک ل داھاتیدا.

سیلاف: ئەگەر ل پاشەرۆژی وە

کچەک هەبیت، دئ هان دەی کاری راگہاندنی بکەت؟ (ئەگەر نە) بوچی؟

هەدیە دگەل ئازادیا تاکی دا و دخوازیت هەر کەسەک ل گورا حەزا خو بژیت لەورا ب فی شیوی بومە دەیتە ئاخفتنی و دبیزیت: ئەگەر من هەر زاروکیک هەبیت، نە کچ ب تەنی، ئەز دئ هیلم بخو پیشە و پاشەرۆزاخو بو خو دەستنیشان بکەت، ئەز هەرگیز پال نادەم بو پیشەیهک کو بەلکە وئ بخو نەقیتن، لی ئەگەر بخو کاری راگہاندنی فی، ئەز دئ

بەردەوامە، لی ئەف چەندە کو جھئ کەیفخوشییە، ئەفە کو ل کوردستانی کار بو کیمبوونا فی ئاریشە دیتە کرن.

سیلاف: هەری ژبەر کاری راگہاندنی تو راستی چ ئاریشین جفاکی بوی؟

هەدیە خان لدوور فی پرسیاری ب فی شیوی دەیتە ئاخفتن و دبیزیت: پیشەیا راگہاندن و روژنامەقانی ب خو «پیشەیا گہریانە ل دویف ئاریشەیانە»، ئەزژی وەکی هەمی راگہاندنکاری دی راستی ئاریشەیین جفاکی بیمە، و فان ئاریشان کارتیکرنە کریە سەر ژیان وئ یا کەسوکی و ب فی رهنگی ل خواری بەردەوامی دەتە گوئتا خو دبیزیت: بیگومان کاریگەریا هەبووی ل سەر پیشکەفتنا من، لی یا گرنگ ئەوہ کو ئەز هەتا رادەیهکی شیایمە بەرەنگاری فان ئاریشەیان بم، ئوو هیچ پیشەیهک ژێ بی ئاریشە نییە.

سیلاف: زاگروس تیخی ل دەف وە چ دگەهینیت؟

زاگروس تیخی کو جھئ شانازیا هەدیە یە و ئەفە پینج سالن کاری راگہاندنی د فی کەنالی دا دکەت ب فی رهنگی و ب هەڤوکەکا کورت بەرسقا مە دەت و دبیزیت: زاگروس مالا من یا دوئیە، ئەو جەھەکە بو پیشقەبرنا بەھرمین من.

سیلاف: هەری وەکی پیدقی ژیان وە یا ئابووری ب مووچی زاگروس تیخی، ب ریشە دجیت؟

هەدیە: گەر چ ژیانئ پیدقی ب گەلەک ماندیونی هەیه و دقیت هەر کەسەک ژ

هان دم و ب هه موو ئاوايه كى دئ
پشته فان بم بو وئ.

سيلاف: ژ بلى كاري راگه هاندنئ،
تو چه ز ل چ كاره كئ ديكه دكه ي؟

هه ديا دگهل هندئ كو كه سه كا
سه ركه فتيه ديباقئ كاري خو دا و
شيايه بي راوهستان پينج سالان
خزمه تا روژنامه فانيا كوردى بكه ت د
هه مان دم دا وئ چه ز ل سه ر كاري
ئه كته ريئ ژى هه ي و ب فى رهنگى
ديئريت: ژ بلى كاري راگه هاندنئ چه ز
دكه م بيمه ئه كته ره كا ژيهاتى. و كانئ
ئه و چه ز ژ دهنگئ كيژان هونه رمه ندنئ
سه رده مى دكه ت هه ديه ب فى ئاوايي
بو سيلاف دهيته ئاخفتنئ و ديئريت:
چه ز ژ دهنگئ ككاروان كامل (ئيوارميه
و ده مه گه ريئ)، ديار دهرسيم دكه م.

سيلاف: هه ست دكه ي كچين
بيژمر چه سوودينئ ل ته بكه ن؟

هه ديا ديئريت: نه خير، ب هيج
رهنگه كئ ئه ز هه ست ب تشته كى وسا
كرئت ناكه م.

سيلاف: تو دهمئ خوه دگهل
تورا ئه نترنيتئ دبورينئ، بتاييه ت
(هه يسوك)؟

د به رسقا مه دا ديئريت: هه تا
نوكه من فه يسبووك بكار نه ئينايه،
ئه نته رنيئري ب ته نئ بو هنده ك كارين
پيوست.

سيلاف: تو زيده تر گرنگيئ ب
خويندنا چ جوهره بابته ك دده ي؟

هه ديه د به رسقا مه دا ديئريت:
ئه ز زيده تر چه ز ژ بابته تين جقاكي و
ئابوورى دكه م. و ل دوماهيئ ژى ژ
دل سوپاسيا كوفا را سيلاف دكه ت و
سلاف هه نه بو ته فايا خوانده فانين
سيلاف.

مروفت و پالدەر

بهره‌فکر: هه‌وار ئیسماعیل نیروه‌یی

نینه کو تو جارا ئیکێ سهرنه‌که‌فی، به‌لێ دێ تو ل جارا دووی شاره‌زاتر بی و ئه‌گه‌ر که‌فتی دێ زانی چاوان رابیه‌قه.

چ تشته مروفتی ژ پالدهری لاواز دکه‌ت؟ ترسه. ده‌ما دژین زاروکینین دا فی که‌سی ژنی بیه‌یز دکه‌ت، نمونه ئه‌گه‌ر زاروک هاته ترساندن ب گوتنا روینه خاری ئه‌گه‌ر نه دێ پیت ته شکیتم، یان ب هه‌ر گوتنه‌کێ بیت کو بیته ترس د ده‌رونێ ویدا! وئ گافتی زاروک دێ یێ گوهدار بیت، راسته ده‌ما مه‌زن دبیت دزانیت کول وی ده‌می ئه‌و کار د گه‌ل نه‌ده‌اته کرن ل هه‌ر دێ یێ ب هیز بیت، چونکی ل وی ده‌می پارچه‌کا ره‌ش یێ که‌تیه سهر دلێ وی و پێ ب هیز بووی، به‌لێ ئه‌و بیه‌یزی هه‌ر نامینیت ئه‌گه‌ر خودان یێ بیاوه‌ر بیت ژخو و ب جدی کار بکه‌ت ژبو زهراندا هیژا خو ئه‌وا ژده‌ست دای. راسته هنده‌ک که‌س دێ شین هیژی ژ مروفتی دور بکه‌ن، به‌لێ ئه‌ف که‌سه دشین هیژی ل کیشان دور بکه‌ن پشتی ژین سنیله‌ی دا هیژ ل وان که‌سان ده‌یته دور ئیخستن، ئه‌وین ب هزر و بیرین که‌سین دی دژین، نه‌ک یین خو، و هه‌ر ده‌م خو به‌رامبه‌ر که‌سان کیم دبین، ئه‌ف جوړه که‌سه گه‌له‌ک جار دبیزن من هوکره‌هه، لێ بوچی ئه‌ز وه‌کی فلان که‌سی نینم؟ باشه ئه‌گه‌ر ته بقیت وه‌کی وی که‌سی بی وئ گافتی تو، نه توی، تو، ئه‌و که‌سی! و ئه‌گه‌ر ئه‌و هیژ دناقادا هه‌بیت و تو نه‌شیی هشیار بکه‌ی، پا دێ چاوان له‌ش خو ب هزر و بیرین که‌سین دی هشیار که‌ی و چاوان دێ ل سهر گونجی؟ به‌لێ دقیت بزاین کو هه‌ر که‌سه‌ک ئه‌فرو ب زانا ده‌یته ناساندن ل جیهانی، هه‌ر وه‌کی نه بوویه ته‌نها وی زانیه کو هه‌ر که‌سه‌ک هیژه‌کا تادیه‌ت هه‌یه کو دقیت ره‌به‌ری وئ هیژی خودان بخو بیت و وان ب کار ئینایه.

تیبکوشی و سهرکرده ژی هه‌ر تو بخو بی و چاوه‌ری هندێ نه‌به کو که‌سه‌ک بیژیته ته سهرکه‌فتی بی به‌کو دقیت تو بخو، خو سهر بیخی، هه‌ر وه‌کی (د. ابراهیم هه‌قی) دبیزیت: خودی چ مله‌تان سهر نایخیت ئه‌گه‌ر ئه‌و خو سهر نه‌ئین. ئه‌ف پالدهره دبیته ئه‌گه‌ری هندێ کو وه‌ل که‌سن ئاسایی بکه‌ت کو بشیتن ب هنده‌ک کاران رابن، کو خودان پالدهری خه‌ون پیقه دبیتن، چونکی ب کارئینانا وئ پیدفی هیژه‌کێ یه، به‌لێ ئه‌ف هیژه یا فه‌شارتیه دنافا که‌سی دا ته‌نها ئه‌و دشیت قن هیژی ده‌ست خوڤه بینیت، نه‌ک که‌سه‌ک بده‌تی، نمونه (دوو قوتابی د ئیک قوناغدا دخوین و هه‌ردوکان ئیک ئارمانج هه‌یه، لێ دێ بینین ته‌نها ئیک ژوان قوتابیان دێ شیت گه‌هیته ئارمانجا خو) چونکی قوتابین سهرکه‌فتی پتر ئه‌و هیژا فه‌شارتی بکار ئینایه و ئه‌ف هیژه دنافا ده‌رونێ مروفتی دایه و چاوه‌رییه داکو خودان وئ هیژی هشیار بکه‌ت.

ئه‌و چ تشته کو هاریکاره بو که‌سی کو پالدهری وی یێ ب هیژ بیت؟ لئه‌و ژی باوه‌ریه، چونکی ئه‌گه‌ر هه‌ر کاره‌کێ تو نه‌نجام بده‌ی ته باوه‌ری بخو نه‌بیت دێ هیژا ته دنافا ته دا هه‌ر د خه‌و مینیت، ئه‌فجا باوه‌ری بده خو دا بگه‌هیه ئارمانجیت خو و ژبو گه‌هشتا ته بو وئ ئارمانج دقیت پالدهری ته هه‌ر دبنیاتدا ل سهر راستین بیت، به‌لێ ژ بو هندێ کو تو بیژی من باوه‌ری بخو هه‌یه خوب ئیکجاری توشی نه‌خوشین ده‌رونی نه‌که وه‌ک کاره‌ک پتر ژ شیانین ته بیت خو ژنی دور بیخه، ئه‌گه‌ر ته بقیت هه‌ر وی کاری نه‌نجام بده‌ی ده‌مه‌کێ درێژ بو دانه دا تیدا ب باشی ره‌وان بی و پیزانینا ژ که‌سین شاره‌زا د وی بواری ته بقیت وه‌ر بگه‌ر. بلا جاره‌کێ شکه‌ستنی تیدا بیني گرنگ ئه‌و

ده‌روناس دبیزن دجیهانی دا قن ٤ جور هه‌لووستین مروغان هه‌نه کو ئه‌ف چاره‌ه‌لووسته دکه‌ساتیا مروفتی دا گه‌له‌ک دیار دبن و مروفت دێ شیت ژ باشرینا بیت و خو بناسیت.

١- باوه‌ری ب خو هه‌یه، به‌لێ باوه‌ری ب خه‌لکین ده‌روبه‌رین خو نینه. (خو مه‌زنتر ژ هه‌ر که‌سه‌کی دبیت).

٢- باوه‌ری ب که‌سین ده‌روبه‌رین خو هه‌یه، لێ ژ خو ب باوه‌ره. (هه‌رده‌م هه‌ست ب کیماتین دکه‌ت).

٣- نه‌باوه‌ری ب خو هه‌یه و نه‌ب که‌سین ده‌روبه‌رین خو. (هزره‌کا گرتی یا هه‌ی).

٤- باوه‌ری ب خو و ب که‌سین ده‌روبه‌رین خو هه‌یه. (دشیت دگه‌ل هه‌می جوړین که‌سان بگونجیت).

ئه‌ف چاره‌ه‌لووستین مروفتی دوو جوړین پالدهری دنافا خودا هه‌نه، ژوان پالدهری یا ئیکێ دبیزن پالدهری سهره‌کی هه‌ر وه‌کی زانین ده‌روناس (ئیه‌راهام ماسولو) دبیزیت: گرنگترین پالدهری مروفتی پالدهری سهره‌کینه. یا دیاره کو ئه‌ف جوړی پالدهری کو به‌رده‌وام مروفت پیدفی یه و دقیت به‌یته تیرکرن ب ریک و پیک و هه‌ک نفستن و خوارن و سیکسی و ..... هتد و دیسان تیرکرن فی جوړی پالدهری دقیت ل دووڤ به‌رنامه‌کێ دارشتی بیت، داکو چ زانی ل هه‌ستا مروفتی نه‌که‌ت و بشیت ئه‌و جوړی دی یێ پالدهری ب سهرکه‌فتیانه ب بوړینیت ئه‌و پالدهری ژی جوړی دووی یه کو دبیزن پالدهری نافه‌کی دنافا مروفتی دا کو ئه‌و روناهییه ژ که‌سی بخو ده‌ست پیدکه‌ت و پرشه‌نگ دبیت. ئه‌ف جوړی پالدهری گه‌له‌کا ب هیژه و ماوه‌کێ درێژ هه‌یه، ب مه‌رجه‌کی کو ب فی جوړی پالدهری تو ئارمانجا خو ده‌ست نیشان بکه‌ی و بو

ل ریز بهندا ئیکی هاته دهست نیشانکرن و دیسان وهکی کوفارا (وئیتی ضیر) ئەف لیسته بهلافکری تیدا ئاماژئی ددهت (جونى ديب و کریستوفهر نولان و ستیقن سیلبیرگ و لیوناردو دیکاپیرو ((کو ئەو ژى شیاینه د سالاً نافبری دا ژ پرداهاتیرین که سین هولیودی بن و ئەو ژى ب قى شیوهی هاتینه ریزکرن: ۱- جیمس کامیرون ب ((۲۵۷)) میلیون \$

۲- جونى ديب ب داهاتیئ (۱۰۰) میلیون \$

۳- و ستیقن سیلبیرگ ب ((۸۰)) میلیون \$

۴- کریستوفهر نولان دهرهینهریئ هلمئ دهستیک ب ((۷۱,۵)) میلیون \$

۵- ئەکتهریئ سینهمایی یئ ناقدار لیوناردو دیکاپیرو ((۶۲)) میلیون \$

دهشتی که لهوری دی کونسیرتهکی ب هه لکه فتا جهژنا نه و روزی گیریت

دچارچوخی چالاکیئن نه و روزا ئەف ساله دا ل دهرقهیی وهلاتی سترانیئز و موزیک ژهن یئ خودان شیان دهشتی که لهوری دی کونسیرتهکا مهزن ل وهلاتی هولهندا گیریت کو نوکه ئاماده کاریت باش بو دهینه کرن ئەفه و ژلایهکی دی فه که لهوری راگه هاند کو ب هه فکاریا تیه کا هولهندی ب سه ره پهرشتیا نامدار قهره داغی دی هیته بریقه برن، هه ژیه بیژین ب هه لکه فتا جهژنا نه و روزی دی بو کوردیئن وهلاتی هولهندا ئەف کونسیرته هیه گیران.

نوچه یئین هونه ری

ب: پیرس ئامیدی

مونیكا دفلمهکی قوبادی دا

جفاکین وان دا بهیته ته ماشه کرن، پورمینیتیئ ئەلمانی بهلافکریه کلیپا (S&M) یا ریهانای ل وان وهلاتان هاتیه قه دهغه کرن ژ بهر وان کارین سکسی یئت ناف قی کلیپی دا ئەنجام ددهت وهکی سهیی سه ره دهریئ دگهل کورهکی دکهت و هه مان مالپهر دیار کر ژى کو ئەف کلیپه دی زور زیانیت جفاکی ژى په پیداکهت چونکی هندهک لقیئین سکسی یئت ((Sexy & Porn)) تیدانه و گوت ژى ئەو که سئ، ته ماشه یی قی کلیپی دکهن دقئ ژیی وان ژ ((۱۸)) سالان پتر بیت.

جیمس کامیرون ناسناقی پرداهاتی ترین که سایه تی د هولیود دا

دهرهینه ری ناقداری هولیودی ((جیمس کامیرون)) شیا د سالاً ((۲۰۱۰))ی دا ناسناقی پرداهاتیرین که سایه تی د هولیود دا ب دهستخوئه بینیت پشتی کو شیایی داهاتیئ ((۲۵۷)) میلیون دولا رین ئەمریکی وه برگیریت

دهرهینه ری ناقداری کورد یئ خودان شیان (به همنی قوبادی) د داخویانیه کی دا دگهل مالپهری کورد میلودی راگه هاند کو نوکه یئ مزیلی به ره هه ئینانا هلمه کی سینهمایی یه ب ناف (وه رزی که ره که دانا) کو دناقا قی هلمی دا ئەکته را خودان شیان یا هولیودی (مونیكا بیلونس) دی رولی تیدا بینیت، به همنی ئەو ژى نه فه شاروت کو د ئەق هه یق دا (ئادار) ی دی دهست ب کاری وی هیته کرن و لوکه یشنین وی ژى یئت دهستیکی ل وهلاتی تورکیا دی هیته گرتن و گوت ژى چه ندین ئەکته رین دی یئ تورکی دناقا قی پروژهی دا د پشکدارن.

ریهانا یا ناریشین جفاکی پهیدا دکهت

ئاژانسین نوچه یئین جیهانی بهلافکریه کو ل (۱۱) وهلاتین جیهانی کلیپه کا سترانیئزا ستیر یا ئەکادمی ئەمریکی (ریهانا) یئ هاتیه قه دهغه کرن کو تیدا چه ندین دیمه نین نه شرین یئ سکسی تیدا هه نه کو نه وه سایه دناق

بوو؟

ئایدن: ب راستی ل چاف ئەلبومی بوری زور جداھى یا ھەیی نەخاسمە پشتی من پتر سترانی کرمانجی گوین من دیت کو سەرکەفتەکا مەزن من ئینا و سەبارەت دوماهییک ئەلبوما من ئەو ئی من ل ئیستەنبولی بەرھەم ئیناھ و ژلای (ئەسەم تالاک) ھەر ل ستەنبولی ھا تھ بەرھەم ئینان و بەلافکرن و ھەر ھەمان دەزگە سیدیا نۆی یا سترانی ئیبراھیم تاتلیس ئی بەرھەم ئیناھ و پتریا تیکست و ئاوازن بیست منن و ھندەک ماموستایی دى بیست ھێژا پشکداری تیدا کریه وەک (محمد چەلیک) و گەلەکی دى.

سیلاف: تو بەھرا پتر گرنگی دەھ

چ د ھونەری دا؟

ئایدن: ب راستی پیرسی دەلال ئەفە ھندەھ ھونەرا من ل سەر فلکلوری یە ل سەر موزیکى یە و ژیانان من ھەمى ل سەر گوڤەند و شەھیانان و رەقاس و لەیزینى یە ب تاییەت یا ھەکاریا و جولەمیرگی خەباتا مە یا ھەیی و دینم ھەمى تاشت یی گرنگە د ھونەری دا مروڤ گرنگی بەدەتی بەلی دقیت بزانیەت کو خوشە ئەگەر تاما کوردینی ئی بەیت.

سیلاف: بوچی تە کارى

راگەھاندنکاری ھەبژات دگەل گوتنا سترانی؟

ئایدن: ب راستی کارەکی زور یی خوشە و دینم زور یی نزیکى ھەستى منە و خوددینم کەسایەتیەکا نزیکى یامنە لەوما من بخو ھەلبژارد و ئەگەر من زانی با من سەرکەفتن نەدینا من نەدکر وەکی ھوین بخو ئی بەرنامى یی (چەپک) دنیرن خو نەبتى ل سەرئاستى کوردستانی بەلکو ل ئەمریکا و ئەوروپایى ئی زور زور تەماشەفان ھەنە ئەفە بومن ئیسبات دکەت کو بەرنامەکی سەرکەفتیە وەکی توبخو ئی دینی چ دیئری؟ ھا والله زور

زور خوشە سەر کەفتى بی.

سیلاف: ھەمى سترانیئ دشین ببنە راگەھاندنکار؟

ئایدن: چ بیژم براستی ئەو ئی تاشتەکە خودایى مەزن ددەتە مروڤى بەلى دینم ھەمى کەس نەشین ببنە راگەھاندنکار، و یا باشە مروڤى وی تاشتى بکەت ئەو ئی ژ مروڤى بەیت.

سیلاف: باشە تو بەرنامى چەپک چەوا د ھەلسەنگینی؟

ئایدن: ب راستى تەماشەفاننى مە ل ھەمى دونیایى یی ھەیی وەکی بومن دھیتە دیارکرن ژلایى برادەر و ژلایى قى تەکنەلوژیا پیشکەفتى فە ئەفە ب راستی پتر من ھان ددەت کو ئەز جار بو جارى بەرنامەیی خوشتر لى بکەم.

سیلاف: دناف بەرنامەیی دا تو زور درەقسى و سترانا دیئری تو ھەست ب وستیانی ناکەیی؟

ئایدن: نەخیر والله زور ئاسایی یە چ جارا ھەست ناکەم کو ئەز وەستیام چونکی ھەر ژ زاروکینیا خو تا ئھا نوکە بتنى کارى من رەقاسە و دەواتە و زور جورین داوەتا دزانم.

سیلاف: بوچی تە نافی بەرنامەیی کرە (چەپک)؟

ئایدن: نافیکی زور خوشە بو من و نافیکی پتر زەموق و خوشى یا تیدا ھەیی و زیدەبارى قى ئى نافی سترانا منە و تایتلى بەرنامى چەپک ئی من بخو یە و سترانا منە ئەفە دیتە ھاندەر بو کەسان کو پتر زەموقى ببەن د بەرنامەیی دا.

سیلاف: تە ھزرا ھندى نە کریه بەھییە باشورئ کوردستانی و ھندەک کارى، ھونەری ل قیئرە ئەنجام بەدیی؟

ئایدن: والله نەصیبە برایی من ئیشالا چیببیت ئەز دى ھیم ل سەر سەر و سەرچاقیت خو و من زور برادەر و مروڤیت خو ھەنە ل باشوورئ کوردستانی

لئ نەشیم بیژم کەنگى دى ھیم چونکی ب راستی ئەز زیدە زیدە دچمە دەواتا و سترانا دیئرم ژبەرکو ژیانان من یا ل سەر دەواتا.

سیلاف: داخازا تە چیه دناف ھونەری دا بو ھونەر مەندا؟

ئایدن: فلکلوری کوردی و تاشتى کوردی پتر بو خەلکی جیھانى بەدینە دیارکرن و بزائن ئەم ئی خودان کەلتور و رییاز و دوزین نەخاسمە ب ھونەری مروڤى دشت پەياما خو زور بەر بەلاف بکەت.

سیلاف: پەھیفا تە یا دوماهیى چیه؟
ئایدن: سلاف ھەنە بو ھەمى خەلکی باشوورئ کوردستانی و ھیقى خوازم جارەکی ژ جارن بەھیمە کوردستانا ئازاد و یا پیدى بو ھەو ل ویئى ئەنجام بەدەم و ریزین من بو تە ھەنە بتاییەت و و بو ھەمى خاندەفانا.

حاجی زاخویی: ئەز ژباڤی خو فیڤی سترانا بووم

زاخۆ: مسعود لاوھند

ھونەرمنەند حاجی زاخویی ژدایک بووی ساڵا ۱۹۶۵/۵/۲ یە ل باژیری زاخۆ، نیک ژسترانبیژین دەنگخوش یی باژیری زاخوییە و نیکەم بەرھەمی خو ل ساڵا ۱۹۹۴ بەلافکریە و تانوکە ھەشت بەرھەم و ھەفت کلیپ ھەنە و پشکداری دچەند ناھەنگ و قیستەفالاندا کریە.

(سفرەک بچیک) د ئەلبوما واندا و دەفتەرا ھونەری واندا د کاودانەکی وەسا دا ھاتن و بیئە سترانبیژ وەکی دیژن (مەمنوع مەرغوب) ئەگەر ناڤی کوردستانی ئینا خەلکەکی ب دەست قوتان ڤە ژ نامیدی و زاخۆ و دھوکی دەھاتن بەلێ نوکە گەنج ب ئاسانی ل سەر دەپێ شانووی دیژت کوردستان ھەر وەسا ھوزانقانی مە وەکی سەمیر زاخویی و سەباح زاخویی و عەبدولعەزیز سلیمان و بشار زاخویی و عەبدلرحمان حاجی و وەلید خالیدی کا چ د تویرکی واندا بین تشتی تام و خوش دانە ئەردەوانی و ئەیازی و ژ دلێ خو دینادەر بین مەسەلا کوردینی و گوتن و پیشکەتن و کاودانی داھاتن ناھیتە ژبیرکرن، گەلەک سترانبیژ ھەبەن بەلێ ھوزانقان نە ھاریکاریین و ئەیاز و ئەردەوان بوچی ھاریکاریین؟ چونکی دەنگی وان زور باش بین بەلێ دەنگ بیژن خوش بین ل زاخۆ و ل ھەولیری و نامیدی و دھوکی ھەبەن بەلێ دنیا گھوری و ئەو نە ئازادیە بوو ئازادی و ھوزانقان ئیدی ئەوا دلێ واند دانە ئەیازی و ئەردەوانی ئەوین بەسەنگ ھوزانقان و ئاوازداھەران ژ.

سیلاف: چەند گەنگە سترانبیژ سترانا ب زاراڤینی دی بیژت؟

حاجی زاخویی: ھونەری سنور نین ئەز ھەزدکەم سترانبیژین مە دەمی سترانا سورانی بیژت لیکولینی بکت و ئاخفتنا خو تەمام فونوتیک بکت و پسارا خو ب بین شارەزا بکت وەکی ئاوازداھەر، ھەر وەسا زاراڤەکی دی بیژت بو نمونە ھەڤال زاخوی و عەبدلقھار زاخویی سترانین عەرەبی دیژن فونوتیک تەمام بین، (ئەیازی حنیرەک مەزن ھەبی دگوتنا سترانا عەرەبی دا) ھەر ھونەرمنەندەکی کورد سترانەکا عەرەبی بیژت ئەگەر عەرەبەک گوھداریی ل

من ئەز ھەز ناکم ڤان گەنجان بینن سەر شاشی نیکسەر ھەستی وان بشکیت ئەگەر سەد کەس ڤان سەد کەس بی کو تو نشیا ملیونا بیئەرا بدی جاری ئەم بیژن (بیست و پینج) ژ وان سەد کەسا ژئ بگرە ئەز بیژم ئەو بیست و پینجە دی خو وەستین و ھەتا کو بەیتە سەر شاشی نوکە دناڤ خەلکی دا دیژن ڤلان کەس دمرنەچوو لڤیرە ئەو کەسە ژ شاشی تۆرە دییت و دی شاشە بیتە ئەگەرە ل گورا دیتنا من.

سیلاف: کاک حاجی تو دبینی سترانبیژ ھەر سال بەرھەمەکی بەرھەم بینت یان ژئ سترانەک و کلیپەکا باش بیت باشترە؟

حاجی زاخویی دیژت: سترانبیژ ھەبی خەلکەکی بەرھەم ژئ دڤیت وەکی ئەم کورد دیژن (ھەرسۆرە و بەروملی خو) مە سترانبیژین ھەبەن ل زاخۆ و دھوکی و ھەولیری خەلکەکی بەرھەم ژئ دڤیت ئەڤ خەلکین ژدەرڤەھی وەلاتی گوھداریا وی بکەن ئەگەر نە سترانبیژ ژدەرڤە بو خو کلیپەکی چیکەت بوزموڤی خو، بەلێ سترانبیژ ھەبی خەلکی بەرھەم ژئ دڤیت و ھندەک بین ھەبەن خەلک بەرھەمی ژئ داخاز ناکەن مە ئەو (ئاوازداھەریین مەزن نین) ئەز دیژن ھونەرمنەندین مە ژ بادین و سورانا یی ل ھونەری باب و باپیرا دگەرن و دزڤرن و سترانین بادینی جیوازی نائیخەنە سترانین سورانی و دیژن لڤور بەرھەمان ئەم ل ریژی ناگەرن بەلێ ل (نەوعی) دگەرن.

سیلاف: ل زاخۆ تو دبینی ئەو گەنجین نوکە بین سترانا دیژن دەنگی وان نیزیکی یی ئەیازی و ئەردەوانی یە؟

حاجی زاخویی: ھەر دەنگەکی تامەکا ھەبی (ئەیاز و ئەردەوان) ئەز بخوێ خو دبینم

سیلاف: نیکەم سترانا تە کیژ بوو و تە کەنگی گوتی یە؟

ل ڤور ڤی نیککی حاجی زاخویی دیژت: «سترانبیژ وەکی غەریزی یە دگەل مروڤی دەمی مروڤ ژدایک دبیت»، بابی من سترانبیژی و ئەز ژئ بئەمالەکا کەڤم بین زاخۆ و ھەر بئەمالەکا زاخویی سترانبیژی خو ھەبی دەمی دچوون سەیرانا و پشتی ھینگی من گوھداریا ماموستا بشار زاخوی و سەمیر زاخوی کر و من نیکەم سترانا (سەمیر زاخویی) گوت ھیشتا ئەز زاروک ل قوتابخانێ . لڤور ئاستی سترانا کوردی و پیشکەتا وی، کانی ئایا بەرڤە پیشڤەچوونی یە یان نە؟ ھەر وەسا ئاستی کلیپین کوردی چەوان؟ حاجی زاخویی ب ڤی شیوەی دەیتە ئاخفتن و دیژت: ئەز دیژم ئەڤە نیزیکی دەمە ساڵایە سترانا کوردی وەکی خو مایە ژ بەر کو زارڤەکرنا سترانبیژین مە و دەنگ خوشین مەزن بین مە زارڤەکرنا سترانین ترکی و عەرەبی و فارسی دکەن، ھەر وەسا کلیپ ژئ پارەیکێ زور لێ خەرچ دکەن وەکی ھونەرمنەندین عەرەب و تۆرک و کلیپ ژئ نە کو سەرکەفتنا سترانبیژ ھەر کلیپەک جوانتر بیتە خاری ناھیتە وی واتەیی کو سترانبیژی پینگاڤا ئەرینی ھاڤیتە بەلکو دڤیت د وی کلیپ دا مورکا کوردا ل بەر چاڤ بەیتە وەرگرتن و لڤور کچان ژئ دیژت: بو وان سترانبیژان ژئ ئەوین کچکا بکاردینن دکلیپا دا نە ب سەر مەسەلا مە کوردایە ئەز دشیم بیژم باڤترین پارچە دڤان دەولەتین دەرۆبەرژئ لڤور ڤان کلیپان.

سیلاف: ل ھەریمە کوردستانی سترانبیژ زوربوینە ئایا ب دیتنا تە ئەڤە دیاردەیکە یان ژئ دەنگ بیژن خوش و باش ھەنە بو ھندی خزمەتا سترانا کوردی بکەن؟

حاجی زاخویی: دەنگبیژین ھەبەن بدیتنا

ئەو كارى ھونەرىيە يى نوکە ئەز پىقە مژىلم .

سىلاڧ: حاجى زاخوىي ژيانا روژانە جاوا و ب چقە دبورىنت؟

حاجى زاخوىي: ئەز ب كارى بازرگانىي رادىم و من دكانەكا ھەي و ئەو دىئىت كو ھىقيا ويىيە حكومەت ب چاقەكى قەكرى ل خزمەتا ھونەرى بىئىرىت و كار بو بەرف پىشقە بکەت .

سىلاڧ: حاجى زاخوىي كەنگى خىزان پىك ئىنايە و چەند زاروك ھەنە؟

حاجى زاخوىي: من ل سالا ۱۹۹۴ خىزان پىك ئىنايە و كورو كچەك من ھەيە دوماھىي سوباسيا كوفارا سىلاڧا دەلال ل ئامىدىا دەلال دكەم .

يىن كو خزمەتا سترانا كوردى دكن و بشىوي مللەتت خوه نىشا جىھانى ددن .

سىلاڧ: نوکە تو ب چقە مژىلى و چ ل بەر دەستى تەيە كلىپ يان بەرھەم؟

حاجى زاخوىي: من كلىپەك ب دوماھىك ئىنايە بەلئ ھىشتا من نەدايە چ دەزگەھىن راگەھاندنى و بەلاڧ نەبوويە ئەوژى بناڧى (ئىدى نەھى) كوژ پەيڧىن (خالد على) و ئاواز ژى (سەباخ زاخوى) دانايە و ل كوردستانى و توركيا ھاتى يە توماركرن و دابەشكرنا موزىكى ۋەھروەسا ئەز مژىلى چىكرنا كلىپەكا دى مە بناڧى (بەس بووتە) ئەو ژى ھەر ژپەيڧىن (خالد على) و ئاواز سەباخ زاخوى يە و ئەقە

بكت و بىئىت فونوتىكا سترانى دورستە .

سىلاڧ: ھەر ۋەكى تو ھونەرمەندەك تو ژرەخنى توره دى؟

حاجى زاخوىي: نەنە ۋەكى تو رەخنى قەبىل نەكى ئەو تو لىڧ خەلەتتى دچى ھەگەر تە رەخنە قەبىل كر و تەگوت فلان تىت نەدروستە ئەز دىنم ئەوئ رەخنى ب شىۋەيەكى جوان بکەت ئەو رەخنەكا ئاڧاكەرىيەت و ئەز قەبىل دكەم چنكو ئاڧاكەرە داکو خو دورست بكم، نە كو رەخنە ب شىۋەيەكى شكاندنى بىت و ئەو مروڧى رەخنى قەبىل نەكت چ رەئىي نىن .

سىلاڧ: تو چ ئامىرى موزىكى دزانى و چەند گرنگە ھونەرمەند ئامىرى موزىكى بزاننە؟

حاجى زاخوىي: ئەز چ ئامىرا ناژەنم و ئەز نە ھونەرمەندم و بەلئ ئەز دەنگىيژم، ئەز خو نادانم ھونەرمەند چنكو ھونەرمەند ناڧەكى مەزەنە، سترانىيىت مەزن ئەڧىن چووین ئەم ناگەھىنە وان بەلئ يىن ھونەرمەندىن شىۋەكار و ھونەرمەندىن موزىكژەن ئەو ھەمى تىت لسەر (تەتبيق دىن) .

سىلاڧ: ھەتا نوکە تەچەند بەرھەم ھەنە و تو ب كىش بەرھەمى بەرنىسا بوويى؟

حاجى زاخوىي: من ھەشت بەرھەم بىت ھەين و ئەز نەشىم بىژم فلان بەرھەمە ئەز پى بەرنىاس بوويم چنكو يا ئىكى من بەلاڧكرى ل سالا ۱۹۹۴ بوو ھەر ئەلبومەكى ھندەك جەماۋەر پىقە ھاتن گریدان، بەلئ ل كەنالىن كوردستانى ل سەرسانىن ئەيازى ۋئەردەوانى و تەحسىن تەھايى و ئاھەنگىت وان ئەم پتر بەرنىاس بووين بەرنىاسبوونا ڧان ھەمى سترانىيىژا ل كەنالىن راگەھاندنى نە و ھەروەسا شاشىن تەلەڧزىۋنى ھندەك كلىپ پەخشكرن خەلكەك پىقە ھاتە گریدان، بەرنىاس بوون يىن ل ەمىرى مە شەرم دكن كچەك ل گەل بىت و گەنجىن مە پتر تەماشەي وان كلىپا دكەن ئەوین كچ تىدابن و من رىز بو كەنالىن مە ھەنە بەلئ ئەز دىيژم بەرچاڧ ۋەربگرن و سترانىن لاواز نەئىننە خارى . ھەروەسا ئەو دىيىت: ئەزدەست خوشىي ل ھەمى ھونەرمەندا دكەم

ژن، ژانه و ژيانه

(۴-۵)

د. ناستی عبدالخاکیم

دایکینی:

ل دویف هزرا گهلهک جفاکناسان تهو جفاکین ژنی سهرکیشیا وان دکر ل پیش جفاکین فی سهردهمی نه کو زلام سهرکیشیا وان دکهت. ل وی دهمی ههر ژنهکی ههژمارهکا زلامان بو خو ژنی دگرت بو کریارا سیکسی ب مهرما خوشی و لهزهتان نهکو ژبو هندی دا زاروکین وی بابهک ههبيت و تهو باب ب دهبارا وان رابیت. ههر ل وی دهمی پتريا خوداوندین ((ئلهه)) جفاکان ژن بوون کو تهفه ژنی بهلگهپهکه بو سهلماندا هزرا وان جفاکناسان. پشتی بوورینا دهمهکی دریز ژ دیروکی و د نهجامی وان شهراان دا تهوین رویداین سهر پاوان و شینکاتی و ثاقی و چونکی زلام بوون ههلگرین چهکی و میرخاسین مهیدانا جهنگی ههستهک ب میرانی و زالهیزین ل جهم زلامان پهیدابوو و وهرابوو ههتا هیدی هیدی شیای بهرکی ژ بن پین ژنی ب خرینیت و دستهلالاتی ژنی ب ستینیت. هندهک زانابین دی دیزن دهمی زلامی ههستکری کو دکاریت خورتین ل ژنی بکهت و کریارا سیکسی دگهل بکهت و زکدار بکهت بن دلنی وی، کو تهفه ژنی کارهکه ژن نهشیت دگهل زلامی بکهت، زلامی خو دیت خودان شیانتر و ب هیزتر ژ ژنی کو بوویه نهگه ل پیشیا ژنی دناف جفاکین دیروکی پین کهفن راوهستیت و رولی سهرکیشیا وهرگریت. ههتا تهفرو ژنی هندهک مللهتان خوداوندین ژن ههنه و دپهریسن ب ههفرا دگهل خوداوندین

نیر. زانابین دیروکی د ریکهفتی نه کو هزرا خوداوندین ژن یا ل جهم مللهتین ثاری ((وهک هندی و فارس و کوردان)) پهیدابوو و پرانیا خوداوندین مللهتین سامی ((وهک عهرهبان و جویان)) د نیرن!!!.

دایکینی پایهکا ئیکجار بلند دناف ههمی جفاک و مللهت و رهگهزان دا ههیه و کارتیکرنهکا ئیکجار مهزن ل سهر دل و دهروونین ههر مروقهکی دکهت. مالباتا نموونه ژنی تهوه یا ههفسهنگیهک دنافهرا دستهلالاتا دایکی و یا بابی دا ههه کی زاروک ل ژیر سیبهرا ههر دووان ژینهکا تهنا و نارام و شاد دبهنه سهری. ههکه هات و دایک د مالی دا یا زالهیز بیت نه دویره زاروکین وی پین کچ ژ دایکینی ب رهفن و ههز و هزرین نیراتین ل جهم شین ببن و وهراربین. کور ژنی ل ژنی ۲-۳ سالیی دکهفته زورانبازیهکی دگهل دهیک و بابین خو و ژ نهجامی گریکهکی ب نافنی ((ئودیپ))، لهوما کور ههز ژ دهیکا خو دکهت و کهرب ژ بابی خو فه دبن، بهلی چونکی تهف کوره ژ بابی خو دترسیت سالیسیکی بو دکهت و دخاپینیت داکو فیانا دهیکا وی بو وی ب تنی بیت!!!.

تهو ژنا دایکینی ل جهم وی پرهبها نه وهک وی ژنی په یا میاتی ل جهم وی پرهبها. یا ئیک پویتهکی مهزن ب زاروکین خو ددمت و یا بهرهفه ههر ئیش و ژانهکی ژ پیخه مهت وان داعوبریت و ههزین خو پین سیکسی گوری وان بکهت ههکهر دیت کو ناگونجن دگهل فیانا وی بو زاروکین وی، لهوا ژنی تهف توخمی ژنان نهفتیت شوی بکهته فه پشتی ژ میری خو دهیته بهردان یان میری وی وهغرا دووماهیی دکهت لی دفتیت ژینا خو یا مایی تهرخان بکهت بو سهخبیری و پهروهده کرنا زاروکین خو.

ههرچهنده دایکینی تشتهکه زکماک دناف مهژیی ههمی کچان دا دهیته چاندن و وهرار

دبیت ههتا دبنه ژن، بهلی تهف دایکینی په یا جودایه ژ دایکینیا گیانه وهران و گرووف ل سهر فی گوتنی تهوه کو فیانا دایکی بو زاروکین وی بهردهوام دمینیت پشتی شیرفه کرن و پیگه هشتا وان و ههتا مرنا وی دایکی. گهلهک جارن ژنی دایک خویکهکا مهزن ددمت وهک نهجامهک بو فیانی بهلی وهک من گوتی تهفه تشتهکه بن دهمی دایکی په و پین دناف مهژیی وی دا هاتیه چاندن ل زکماکی. ههر قووناغهکا ژینا ژنی ههستهکا کویر دناف دلنی وی دا رادکهت کو ههرئیک یا جودایه ژ ههستا دی. ئانکو ژن ههستهکی دکهت دهمی زکدار دبیت و ئیکا دی دهمی نه مههان بچویکی دناف خو دا ههلدگریت و ئیکا دی دهمی زاروک دبیت و ئیکا دی دهمی شیری ددمتی و سهخبیر دکهت و ئیکا دی دهمی مهزن دکهت و ژنی بو دینیت و دبیته خودان مالبات و ههفژین. تهف ههمی ههسته ههچهنده د بن نه خوشی و دبی ئاستهنگ نینن بهلی خوشیهکا بن وینه دهنی زلام ههستی پی ناکهت و تهفه ژنی جودایهکا بهرچاف دنافهرا جیهانا ژنی و جیهانا زلامی دا پهیدا دکهت.

ل گیانداران غهریزا سیکسی خزمهتا غهریزا دایکینی دکهت، لهوا ژنی بالنده و گیاندار ناپهرن ژبلی ل هندهک دهمین دستیشانکری ژ سالی کو تیدا کاودان دگونجایینه ژبو زیده بوونا وان بگره ژ کهش و بای و ژیده رین خوارنی و ثاقی هه بوونا وارگه هی. ههکو گیاندارنی منی ثاقزبوو یان بالندهی هیکن خو کرن ئیدی داخازا په رینی ناکهت و گهلهک جارن ناهیلیت پین نیر نیریک ببیت و هندهک جارن منی نیری دکوژیت، بو نمونه نقشهکی تهفنپیرکان. ل مروفقان غهریزا سیکسی و یا دایکینی پیکفه دگریداینه و ههرئیک یادی تمام دکهت و ههکهر ئیک ژ وان نهما یا دی ژنی سست دبیت یان نامینیت.

ژن ل فی واری ژنی دوو جوین، پین ئیک تهوه پین هوشمهند و ژیر و خوراگر کو دهمی شوی دکهت

زلامه کی ژئی دگریت یی هه ژئی بایینیا زاروکین وئی و ل هه مان دم بکاریت برسا وئی یا سیکسی تیریکهت و هه که کیماسیه ک ژئی دیت چافین خو لئ ب نقینیت. جوینئ دووئ یی ژنان تهوه یی شوی ب زلامه کی ژیهاتی و بهرکه تی دکهت وهک بابئ زاروکین وئی لئ پئ تیر ناییت وهک میړ و بهرئ وئی دکه فیه باوه شا زلامه کی دی کو دبیته یارئ وئی. نقیسه رئ مه زن ((بلزاک)) گه لهک یی سهرکه فتی بوو دهمئ ب هه ست و هونه ر و هوستایی و شاره زایی د روماننا خو دا ((دوو ژن)) دیارکری کو سیکس و دایکینی ته مامکه رین ئیکن. د فئ رومانئ دا دوو ژن کو هه فالین ئیکن نامه یان بو هه فدوو دهنیرن و ئیک ژ وان یا سهرکه فته د فیانی دا بهلئ زاروک نینن و یا دی زاروک هه نه بهلئ فیان نینه و هه ر ئیکئ ژ وان ژنان خهون ب ژینا ژنا دی هه دبرن و هیفی دکر وهک وئی بیت. بلزاک د فیا خویا بکهت کو ژن یا پیدھی هه ردووان پیکمه یه: سیکس و دایکینی و هه که ئیک ژ وان نه بیت دئ ژینا وئی یا دهروونی تیک چیت و دلته نگ و په ریشان بیت.

دایر ژئی هه ر دایه و ژ خو دده ته نه فیینن خو و وان وهک زاروکین خو دبیت. دایر دهمئ ژ عوزا دبیت و هه تا ب نه فی دکه فیت خو د بیهن فه دانه کی ژ دایکینی دبیت کو جاره کا دی وئی دایکینی نوی دکهت ب ریکا نه فیا. هه رچه نده ژئی گه لهک کارین مالی ب دلئ وئی نینن و ل دویف سهر بورا وئی نینن بهلئ دیاردبیت یا دلخوش و ته نایه دناف وان نه فیا دا و ئومیدا وئی تهوه تهو تشتت نه کاری بو زاروکین خو بکهت بکاریت بو نه فیا بکهت. نه فی ژئی دچافین دایرئ دا کوره که یان کچه که دهمه ک بوو ژئی فه فه تیای یان لئ بهرزه بووی و نهو زفریه فه. ل جه م فان توخمئ دایران جانئ دایکینی هه ر مایه ساخ و هه رچه نده هه فالبچویک دهروونی دنافه را وئی و زاروکین وئی دا پیچه ک سست دبیت، لئ بوونا نه فی وی هه فالبچویکی موکوم و قایم دکه ته فه و جاره کا دی هه ست ب تاما خوشا ژینئ دکهت. دایرا دایکینی ل جه م وئی مه زن و پیروز د پیراتی خو ژئی دا دمینیت میهره بان و دلوفان و ب زه فه ر

مالئ دا بکهت، لئ ب تنئ دقیت ب ته ناهی بژیت و روژین خو بین مایی بیه ته سه ری و یا رازی یه ب بهختئ خو و چ خهون و ئارمانجین گرنگ نینن. ته فه یه دایرا نمونه تهوا هه می نه فی حه ز ژئی دکه ن و ب خزمه تا وئی رادبن و کچ و بویک چ گله یی و گازنده یان ژئی نه که ن. ته فه دایره نه فیینن خو نازدار دکهت و ده ستئ خو ب سه رئ وان دا دئینیه خوار و ب ته زمانئ خو یی نازک و شرین خو گوری وان دکهت. ب راستی ته فه توخمئ دایران کو وهک فریشته یان دهینه بهرچاف یی مشه تره ژ توخمین دی کو ئیک ژ وان تهوه یی خوپه رست و دلره ق و دلئ وئی تژی نه فیان و که رب و کین و هه رده م پیکولی دکهت نه فیا ب خاپنیت و ب کیشیته تایئ خو ل سه ر کیستئ کچئ یان بویکئ. ته فه جوینئ دایران ل دووماهیا ژئی خو فه لس دبن دگهل خو و که س و کارین خو و ژ هه ژاری و نه ساخی و بی خودانین دترسن لهوا ژئی دلئ وان تژی که رب و کین دبیت.

ژیدهر:

- ۱- حیاتنا الجنسیه، الدكتور صبری القبانئ، دمشق ۱۹۷۱.
- ۲- اطفال تحت الطلب، الدكتور صبری القبانئ، دمشق، ۱۹۷۴.
- ۳- الانثی هی الاصل، الدكتور نوال السعداوی، القا هه ۱۹۷۸.
- ۴- المرأة و الجنس، الدكتور نوال السعداوی، القا هه ۱۹۷۷.
- ۵- الموسوعه النفسیه الجنسیه، الدكتور عبد المنعم الحفنی، القا هه ۱۹۹۷.

و فه ژمن و مایتیکه ر. ته فه مای تیکر نه ژئی کو ژ دلسوزیا وئی یه گه لهک جاران دبیته جهئ گله یی و گازنده یان ژ لایئ کچا وئی یان بویکا وئی هه . کچ دهمئ ژ نوی دگه هیت و دهینه شویا هه که ر یا ئارام و دلنه رم و خودان سنج بیت دئ مینیت ل سه ر وان رهوشتان هه کو بوو دایک و دئ مینیت ب وی رهنگی هه کو بوو دایر. ل هه مان دم تهو کچا حه ز ژ خو کری و خوپه رست و زیده دلته ر دئ بیته دایک و دایر ب هه مان رهوشت و ((بی ل شیرئ گرتی دئ ل شارئ- جهئ شویشتا مریان- هیلیت)).

هنده ک جاران ژئی دایر بیره اتین دایکینی نوی ناکهت بهلئ خو د کچا خو یان د بویکا خورا دبیت و هه می خوشی و نه خوشین وان وهک بینن خو سه ح دکهت و مایئ خو دهه می کار و رهفترین وان دکهت کو دبیته جهئ دلته نگ و بیزاریا وان. ته فه توخمه دایره رهین ترسه کا که فن دهمئ هیشتا دایک بین ماینه ددلی دا لهوا ژئی پویه کی مه زن ب نه فیینن خو دکهت و ته فه ژئی دبیته ته گه را دووبه ره کیئ دنافه را وئی و کچا وئی یان وئی و بویکا وئی دا تهوا دقیت رولئ خو ببینیت وهک دایک. ل فیزه هه رچه نده دایرئ دقیت خو دیار کهت وهک دایره کا دلوفان لئ دناف دهروونی خو دا حه ز ژ خو دکهت و دقیت جاره کا دی رولئ دایک ببینیت. جوینه کی دی یی دایرا خو دئخیه ل ژیر کاودانین نوی و که رب ژ که سی فه نابن و رکه بهرئ دگهل که سی ناکهت و حه ز ناکهت جاره کا دی ببیته دایک و مایئ خو دهه می کارین

نووچه یین زانستی

نیکه م نامیری بهرسینگرنا تیشکی لیزمر ل جیهانی

هه ژماره کا زانایین فیزیایی ل زانکویا ((بیل)) شیان نیکه م نامیر بهرههف بکه ن کو کاری تیشکی لیزمر ژناف ببهت. ئەف نامیره دکاریت تیشکی لیزمر ب ته فاقی ب میژیت. فەکوله ران ناماژ ب فئی چهندی دا و گوت: نارمانج ژ دروستکرنا فی نامیری نه بهرسینگرنا چه کین لیزمری یه، لی ئەو دبینن کو ل کومپیوتهرین پاشه روژی دی هیته ب کارئینان. سه رکاری فی پروژمی ((پروفیسور دوگلاس ستون)) دیژیت: د شیاندایه نامیره کی بهرههف بکهین کو بکاریت دژی تیشکی لیزمر راوهستیت ب ریکا دورپیچکرن و پویچکرنا وی.

دژواریا نیشانی یا گریدایه ب بیناهیا چاقانقه

فەکولینه کا زانستی دیار دکهت کو دژواریا نیشانی هه فبهندیه کا موکوم ههیه دگهل ئەو تشتی چاف دبینن و پیکولا مروقی کو چاقین خو بگریت ژ برینه کی یان دانانا دهرزیه کی وی نیشانی سست ناکهت.

ل دویف فئی فەکولینی بهریخودانا دهرزیی دهمی دهیته دانان یان جهی برینی ههستکرن ب نیشانی کیم

دکته!!

دقی فەکولینی دا ۱۸ کهس هاته تاقیکرن کو بسته کا گهرماتیی ب دهستین وانقه هاته دانان و هیدی هیدی پلهیا گهرمیا وی دهاته زیدهکرن ههتا وان کهسان ههست ب نیشانی کری، ددویفدا تاقیکرن هاته دووباره کرن کو ئەو کهس بکارن جهی بستی بینن ب خودیکه کی و دیاربوو کو ههستکرنا وان ب نیشانی گیروبوو ههتا ۲ پلهیان زیدهتر ژبه ری.

فەکوله ران شیرمهتهک ناراسته ی خه لکی کر کو ل دهمی دهرزی دانانی یان وهرگرنا هندهک ژ خوینی ل جهی دهرزیی بنیرن.

بو فەکوله ران ئاشکرابوو کو

هه فبهندیه ک دناقههرا تورپا چاقی و تورپا فەگوهاستنا نیشانی بو مهژی دا ههیه و ئەف چهنده دی بنیاتی دیتنا میکانیزمه کا نوی بو سستکرنا نیشانا دانیت.

کانزایی زنگ نیشانی پهرسیقی سست دکهت

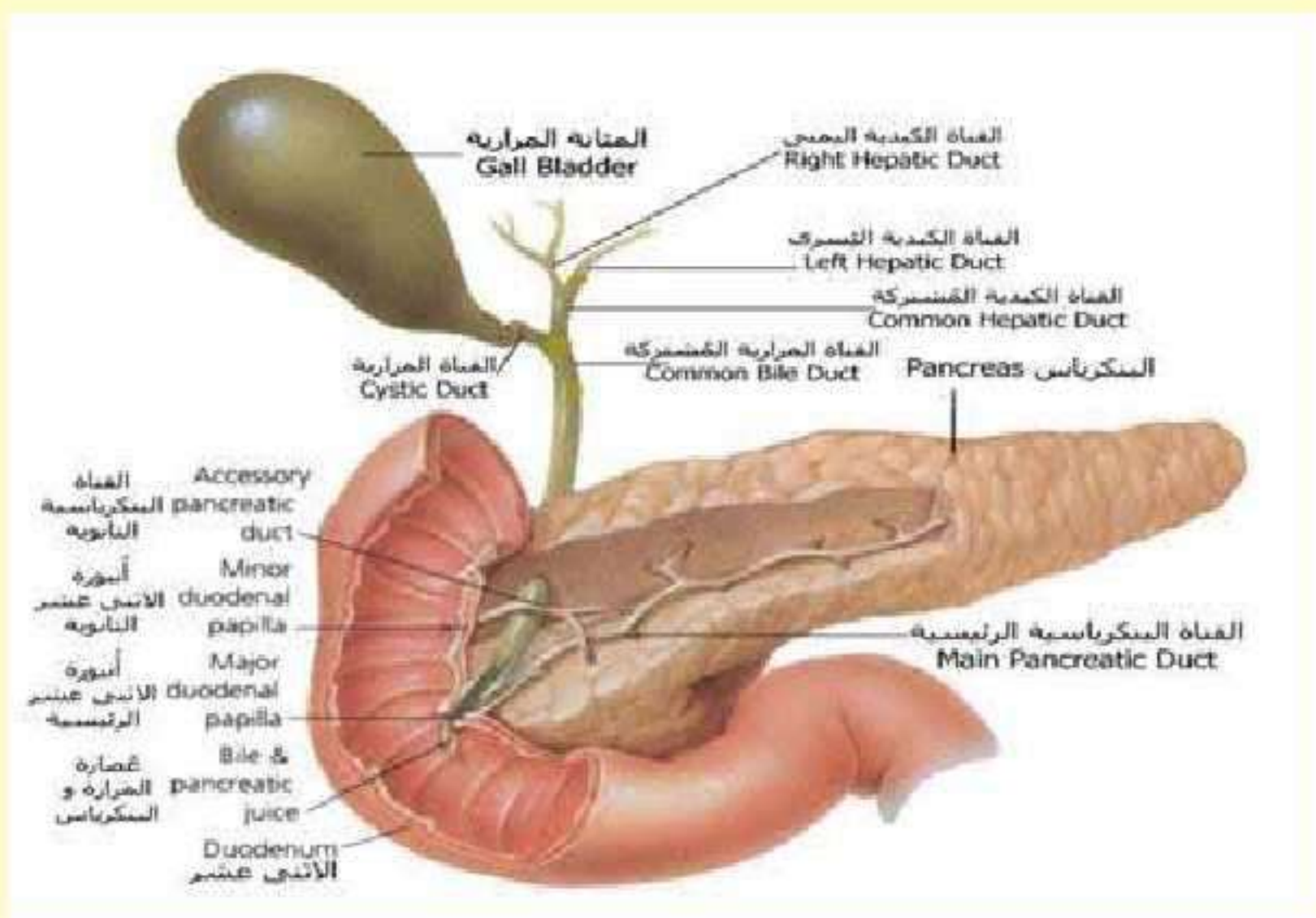
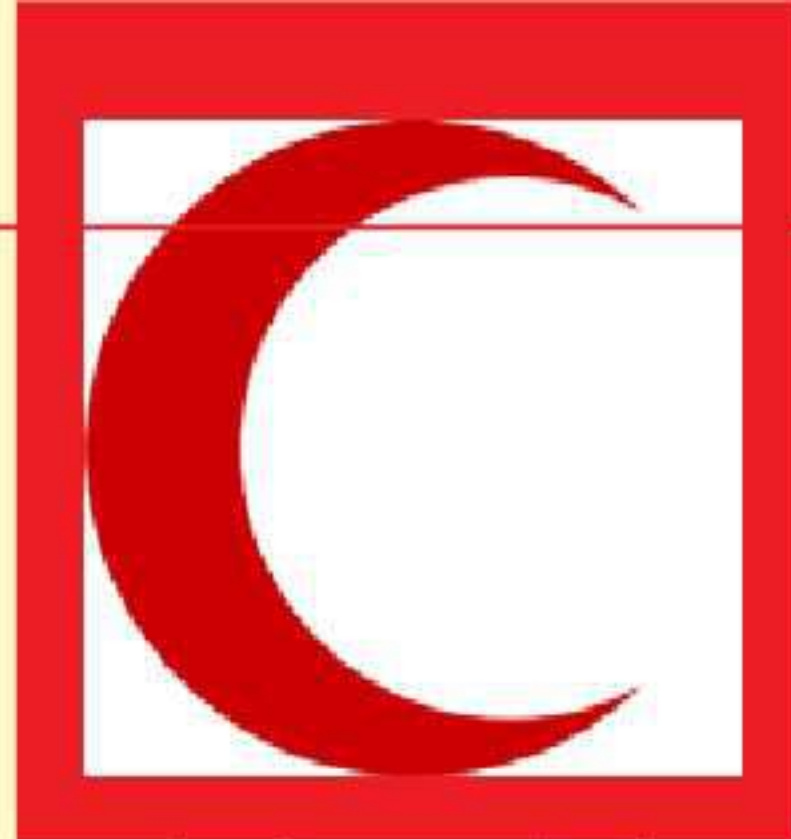
هندهک بسپور گه هشتنه ئەنجامه کی کو خوارنا چه یین زنگ یان فەخورنا ئاقی وی دژواریا نیشانی پهرسیقی سست دکهت و دهمی توشبوونی کورت دکهت.

ئەف چهنده هاته زانین پشتی کو تاقیکرنهک لسه ر ۱۲۶۰ کهسان هاتیه کرن، لی زانایان دیار ژی کر کو ب کارئینانا زنگی بو دهمین دریز نه دویره بیته هوی ژههراوی بوونی. دقی تاقیکرنی دا زنگ روژانه دهاته دان بو نه ساخان و دیاربوو کو دژواری و ماوهی پهرسیقی کیم بوو.

وی فەکولینی ناماژ ب وی چهندی ژی دا کو ب کارئینانا زنگ ب قاسین مهزن دبیه ته گهرا ئیلنجی و دلرابوون و زکئیشان و زکچوونی.

فئی فەکولینی دیار کر کو ئەو زاروکین روژانه ۱۵ مللیگرامین زنگی وهردگرن بو ماوهی ۵ مه هان کیمتر تووشی پهرسیقی دبن و دهمی توش دبن نیشان لسه ر وان سفتکرن.

نوژداری سیلاق

دهردی شهکری

د. ناستی عهبدلحهکیم

دهردی شهکری نهساخیهکا دومدریژه دهیته نیاسین ب بلندبوونا ئاستی شهکری دناف خوینی دا ژنهجامی کیمبوونا یان نه مانا هورمونئ ئینسولین دناف لهشی دا. هورمونئ ئینسولین دهیته قهریتن ژ توشپیا ((غده)) شیلافی ((پهنکریاس)) و هاریکاریا ب ژورکهتا شهکرا گلوکوز دناف خانهیین لهشی دا دکهت داکو ل

ویژی بهیته سوتن و مهزاختن و بیته ووزه بو کارین لهشی بین روژانه.

دوو رنگین دهردی شهکری ههنه:

۱- رهنگی ئیکی ل هندهک زاروکان پهیدا دبیت و ئهگهرا وی کیماسی د قهریتنا یان نهبوونا قهریتنا ئینسولینی یه ژ شیلافی، لهوما چارهکرن بی دانانا دهرزین ئینسولینی یا تهوشه.

۲- جورئ دووی ل هندهک مهزنان پهیدا دبیت و ئهگهرا وی کیماسیهکه د قهریتنا ئینسولینی دا کو ئیدی ئینسولینی قهریتی ناگونجیت دگهل تهو قاسی لهشی مروقی ژ شهکری وهردگریت، یانژی هندهک جاران ئینسولینی قهریتی نکاریت شهکرا گلوکوز ب هاژوته دناف خانهیین لهشی دا.

دتهنجامدا شهکرا گلوکوز دناف خوینی دا کوم دبیت و لهش نکاریت مفای ژئ ببینیت و نیشانین دهردی شهکری خویا دبن.

هندهک جاران دهردی شهکری ل ژنین زکدار روی ددهت ههچهنده یا بهروهخته و نه بهردهوامه و نیشانین وی بهرزه دبن دمهکی پشتی زاروکبوونی.

نیشانین نهساخیی:

۱- زیده میزتن و دهف زوهابوون و ئاف قهخوارن.
۲- ههستکرن ب وهستیان و کهرخین و

سستی و لهشخافی.

۳- ههستکرن ب تهزتهزینکان ل تبلین دهست و بیان.

۴- درهنگ ساخبوونا برینان.

۵- کیمبوونا سهنگا لهشی.

دووژهنگین نهساخیی:

۱- تهنگبوونا رهین خوینی ل دلی و ل ههمی لهشی کو دبیت هویی نهساخیین دلی.

۲- لاوازبوونا بیناهیا چاقان و کورهبوون.

۳- پویچیوونا دهماران.

۴- نهساخیین گولچیسکان.

چارهکرن:

۱- خوارنا ههفسهنگ: تهفه پینگا ژ ههمیان گرنگتره کو نهساخ پی رابیت داکو نههیلت شهکرا خوینا وی بلند ببیت. تهف چهنده دهیتهکرن ب کیمکرنا خوارنا شریناهی و چهقریان و زیدهکرن خوارنا کهسکاتیان.

۲- وهرزش: وهرزشهکا روژانه و ریکخسی بو ماوهیی نیف دهمژمیتری مفایهکی مهزن ههیه.

۳- دهرمان: ههژمارهکا دهرمانان د پهیدانه ژبو کونترولکرنا ئاستی شهکرا گلوکوز دناف خوینی دا، ژبلی دهرزین ئینسولین کو بو هندهک نهساخان دهیته دانانا ل دویف شیرهتا نوژداری.

جوزی مورینیو، راهینه‌ری خودان گه‌له‌ك دستكه‌فت

راهینه‌ری پورتوگالی و یانا (شاهانه) ریال مه‌درید یا ئیسپانی (جوزی مورینیو) ئیکه ژ وان راهینه‌ری هره زیره‌ك و بناف و دهنگ د جیهانی دا کو شیایی دیروکا خو پروی دستكه‌فت بکته و نافی خو ل نه‌سمانی ته‌پای یا جیهانی ب خه‌ملینیت. نافی وی یی دروست (جوزی ماریو دوس سانتوس فلیکس مورینیو)یه، ل (۱۹۶۳/۱/۲۶)ی، ل باژیری (سیتوبال) ل وولاتی (پورتوگال) ژ دایک بوویه. مورینیو کو دریزاها وی دگه‌هیته (۱۷۵) سم و کیشا وی دگه‌هیته (۸۵) کگم، ل سالا (۲۰۱۰)ی ب فه‌رمی و بو ماوی چوار سالا په‌یوهندی ب یانا (ریال مه‌درید) یا ئیسپانی کر نه‌و ژی پستی شیایی دیروکا خو گه‌شتر لی بکته و یانا (ئینتیر میلان) یا ئیتالی بکته‌ته قاره‌مانا یانین نه‌ورویا قاره‌مانین خولا کو دیاریا دوماهی دا دگه‌ل یانا (بايرن

میونخ) یا ئه‌لمانی شیان ب سه‌رکه‌فن ب دوو گولا به‌رامبه‌ر چنه ل ناف یاریگه‌ها (سانتیاگو بی‌رنایو) ل مه‌دریدا پایته‌ختی ئیسپانیا، هه‌روه‌سا یانا (ئینتیر میلان) ب سه‌ره‌رشتیا (مورینیو)ی بو قاره‌مانا خولا (کالچیو) یا ئیتالیا و کاسا ئیتالیا و یانا (ئینتیر میلان) ب دستقه‌ئینانا فان سی دستكه‌فتان بو ئیکه‌مین یانه‌یا ئیتالی د ئیک وهرز دا فان دستكه‌فتان بده‌ستخوفه بینیت. به‌ری بچیته ئیتالیا (جوزی مورینیو) راهینه‌ر بو د خولا (پریمه‌ر لیگ) ل وولاتی ئینگلیز و راهینه‌ری یانا (چیلسی) یا له‌نده‌نی بو و شیا د سی وهرزان دا (۶) دستكه‌فتان بو یانا له‌نده‌نی بده‌ستقه بینیت و یانین مه‌زن بین ئینگلیزی ژ دستكه‌فتان بی به‌هر بکته، به‌ری بچیته ئینگلیز و راهینه‌راتیا (چیلسی) یا له‌نده‌نی بکته (مورینیو) راهینه‌ری یانا (پورتو) یا پورتوگالی بو کو

ل وی ده‌می ده‌سپیکا وی یا راهینه‌رایه‌تین بو، به‌لی شیا یانا (پورتو) بکته‌ته خودانا گه‌له‌ك دستكه‌فتان بین ژ هه‌میان گرنگر قاره‌مانا یانین نه‌ورویا بو قاره‌مانین خولا و خولا یانین پورتوگال و کاسا پورتوگال و کاسا ئیکه‌تیا نه‌ورویا کو نها ب (یورویا لیگ) یا ناسراوه.

مورینیو ئیکه‌مین راهینه‌ره نافی وی دچیته د په‌رتوکا (گینس) دا یا نمریت بیقای نه‌و ژی ژبه‌ر هندی چونکی ل ده‌ستپیکا راهینه‌ریا وی ل سالا (۲۰۰۲)ی تا نها توشی چ خوساره‌تیه‌کی نه‌بویه ل ناف یاریگه‌ها خو ژبه‌ر هندی ناسناقی وی کریه (سپیشل وه‌ن)

- دستكه‌فتین وی بین تاییه‌ت:
- ۱ - ل وهرزی (۲۰۰۴ - ۲۰۰۵)، بو باشترین راهینه‌ر د جیهانی دا.
- ۲ - ل وهرزین (۲۰۰۲ - ۲۰۰۳)، (۲۰۰۳ - ۲۰۰۴)، (۲۰۰۹ - ۲۰۱۰) بو باشترین راهینه‌ر د کیشوه‌ری نه‌ورویا دا.
- ۳ - ل وهرزین (۲۰۰۲ - ۲۰۰۳)، (۲۰۰۳ - ۲۰۰۴) بو باشترین راهینه‌ر ل وولاتی پورتوگال.
- ۴ - ل وهرزین (۲۰۰۴ - ۲۰۰۵)، (۲۰۰۵ - ۲۰۰۶) بو باشترین راهینه‌ر ل وولاتی ئینگلیز.
- ۵ - ل وهرزی (۲۰۰۸ - ۲۰۰۹)، (۲۰۰۹ - ۲۰۱۰) بو باشترین راهینه‌ر ل وولاتی ئیتالیا.

خولا (لالیگا) باشترین خولا جیهانی یه

خولا یانین ئیسپانیا کو ب (لالیگا) یا ناقداره ناسناقی بهیترین خولا ته‌پایی یا جیهانی بو سالا (۲۰۱۰) ئه‌هاته خه‌لاتکرن و خولا یانین ئینگلیز کو ب (پریمه‌ر لیگ) یا ناقداره ب جوده‌یه‌کا مه‌زن یا خالا ب پلا دووی هاته خه‌لاتکرن.

ئیکه‌تیا ته‌پایی یا جیهانی (فیفا) بو ئامار و میژوو، ههر سال باشترین خولا ته‌پایی ل سهر ئاستی جیهانی خه‌لات دکه‌ت و بو سالا (۲۰۱۰) ئی ژی خولا (لالیگا) یا ئیسپانی ب باشترین خولا ته‌پایی ل سهر ئاستی جیهانی ب کومکرنا (۱۹۹۲) خالا ژلایی ئیکه‌تیا ته‌پایی یا جیهانی هاته خه‌لاتکرن و خولا یانین ئینگلیز ب کومکرنا (۱۰۳۹) ریزا دووی بده‌ستخوڤه ئینا و خولا یانین ئیتالیا کو ب (کالچیو) یا ناسیاره ب کومکرنا (۱۰۲۱) خالا ریزا سیی بده‌ستخوڤه ئینا و خولا یانین (به‌رازیل، ئەلمانیا، فرهنسا، ئەرژمنتین، هولهندا، ئوکرائیا) پلین چواری تا ده‌می بو ئامار و میژوو ژلایی ئیکه‌تیا ته‌پایی یا جیهانی هاته خه‌لاتکرن، بو زانین پار سال خولا یانین ئینگلیز ریزا ئیکه‌تیا بده‌ستخوڤه ئینابو و ب باشترین خولا ته‌پایی ل سهر ئاستی جیهانی هاتبو خه‌لاتکرن.

نخیسین ب قهلهمی خبری

عبدالرحمن بامهرنی

(۳-۴)

بهبه قرك دزانی، هه قال یان برا یان خیشك یان هه قزین بیت. لڤیره دهما تهو مروف زمانئ یئ بهرامبهر نه زانیت، دئ ژيانا ههر دووان بهردموام دنه خوشیان دا بیت. ههر ئیک ژ مه کهسی بهرامبهر، بو خوه بجهئ نه رحه تیئ دزانی. چ تهو کهس ل جاددئ یان جهئ کاری یان ژئ دمالئ و ناف خیزانی دا بیت، نه رحه تیئ ژئ پهیدا دبیت دهما تهو وی کهسی بو خوه بهبه قرك دزانی. مهترسی ژئ تهووه دئ چاوان قئ هه قركیئ ل سهر بیناته کئ چه ژیکرنئ پهیدا کهین، دهما تهو دکه قینه بهرامبهر ئیک چاوان هونه ری ئاخضتی و لیکدانا په یضان، دنابقه را خوه دا پهیدا کهین. شوینا تهو رمقاتی و ب رنگه کئ زفر خوه نیشان بدهین، بوچی تهو بنهرم و زمانئ تیکه ههشتی، پرسین خوه ئاراسته ناکهین. دئ بینئ تهو بین دبهریکانا ئاخضتی دا و تهو تشتئ مه بقیت بیژین ژئ، دئ گورکهینه سهر سهری قئ کهسی و تهو دژواریئ و ژیک دویرکرنئ پهیدا دکهین.

پتريا هه قركیئ مه، رنگه دانا مه په بو وان تشتین تهو بره شبینی لئ دنیرین، بو وان تشتین مه رمقاتی دگه ل هه، تهو ژئ دترسین، تهو بهبه قركیئ خوه دزانی، دلرشی و ترس و ههر تشتئ مروف ههست بکهت کو دوو دلئی و نه ئارامیئ پهیدا دکهت.

ههر گاڤا تهو تشتین هه ژئ مه لدهف خوه پهیدا کرن، هینگئ دئ ل سهر کهساتیا مه رنگ دنه قه و قیجا دئ ههر تشته کئ

زو خراب بینین و هه می تشته کی ژئ بتئ دئ رمخئ رهشئ وی بینین. پینه قیئ ههر کهسه کی ژ مه هنده ک شیان بین ههین و بتئ تهو وان شیانان نزانین بکار بینین، لڤیره ل سهر ههر کهسه کی پیدقیه ل شیانین خوه بگهریت و تهو قئ ژئ هزرکرن بو دقیت، کا دئ چاوان گهنجینه یا شیانین خوه قه بینئ و وان تشتین بها و بقیمهت تیخیه کاری. گهنجینه یا ههر کهسه کی ژئ بن تهو زمانئ وی په و تهو په یقین ژئ دهر دکه قن و ژبه ر هندئ ژئ تهو قین دهونه ری په یضان دا شاره زا، نه دپه یف رهشن، بهلکو گوته کا هه ی بو وان دبیزیت، «په یقین ته هنگقین ژئ دباریت».

ل سهر هیبونئ و دئ چاوان کارین خوه بین نوی پئ نهجامدین. ههر دیسان وهرزه کئ دی یئ ژبیرکری کو مه چ گرنگی نه دایئ، تهو ژئ وهرزئ زهره، وهرزئ پایزئ. کو د پتريا فهره نگیئ تهو دیب و هونه رمه ندان دا، ب وهرزئ داهینانئ و بههرمه ندیئ دهیته ل قه له م دان. مه دم بو قئ وهرزی تهرخان نه کریه و تهو نه شیانیه خوه دگه ل بگونجینین. تهو گه ر دقئ وهرزی دا، تهو دکارا و خودان داهینان و بههرمه مند نه بین، ههر ههول و بزاقین تهو دکهین، دئ دکورت خایه بن و تهو نه شیین داهینانئ د چ کاران دا بکهین و تا بچوکتین تشتئ مه ژئ، دئ ژ وهلاتین بیانی هیئ و بتئ تهو دئ ژ کهفا هزرین خه لکه کئ دی قه خوهین و بینه قاپروسه مروقین مشه خور! وهک وئ پیرمژنا ل تهسه نسورا نه خوشخانا ئازادی سیاربوی و گوئی: (راسته ته قه چهرخئ له زئ و پیشکه فتئ یه)، بهس قئ پیرمژنئ ژبیرکر بو کو چهرخئ له زئ، چ د ته مه نئ وئ ژئ نه هیلایه!

په یف و هه قركی

ژیانئ ب په یقان دهست پیکریه و خه لک فیری لیکئینانا وان بویه و شعر ژئ پهیدا کرینه و جوانی پئ دهیته دیتن! ب په یقان کچ و کور چه ژیکرنئ دکهن و ژ په یقان ستران دهینه گوئن و مروف دگه ل وان سترانان، خوشی و تاما ژیانئ هه مبیژ دکهت و دگه ل سروشتی پئ دئاخضتی. ل بهراهیئ و دهما شنوی خودئ مروقیه تی پهیدا کری، بیدمگیئ عهرد داپوشی بو و پاشی هزرکرن پهیدا بو و شنوی په یقان خوه دانه ئیک و بو نه ئاخضتن.

هه قركیا ژ هه میا دژوارتر یا مروقی تهوه، یا دگه ل مروقی بخوه دهیته کرن! ژبه رکو مروقی نه زانیه په یقان دجهئ وان دا بکار بینیت و مروقی ژبیر کریه کو تهو بهه می تشتان قه ژ ئیک جودانه و جوداهئ ژئ هه قركیئ پهیدا دکهت. ههر ژ رهوشت و هزرکرن و رهفتاران، ههر ژ تاین و نه تهوه و زاراف و پیست و دمقهر و گوند و عه شیرمت. دبیت تهو کهسی تو بو خوه

چهرخئ له زئ

تهو گه ر ل دمه کی، مه خوه بخودین هه می تشته کی زانی بیت، وهک گوته کا کوردی دبیزیت: تهو وهکی باجان سورکئ بکیر هه می کاره کی هاتبین! تهو چهنه هه بتئ بو قوناغه کا ژیارئ یا تابهت بو کو رهوش دخازته وئ چهنه دئ، ههر کهسی دقیا با ل گوندئ خوه هه می کار کران، شاره زایی دهه می بواران دا هه با. لئ دقوناغا تهو قرو دا و دهما تهو دبیزین تهو یئ دچهرخئ له زئ دا دبورین، تهو بهره ف تابه ته مندئ قه دچین و ژبه ر هندئ ژئ، تهو گه ر ل دابه شکرنا وهرزین سالی قه گهرین و ریژه ندیا ههر وهرزه کی دگه ل یئ دن جودا. دئ دوو وهرز هیته ژ دهستان و بتئ هاقین و زفستان لبه ر چاف مینن، ژبه رکو پتريا خه لکی فیروینه دقان ههردوو وهرزان دا، وان تشتان دبینن کو پتريا ده مین خوه پیقه مژویل دبن. دهاقینی دا پلانین خوه ددانن و هه می هوشمه ندی و شاره زاییا خوه دتیخه کاری، کا دئ چاوان پروژه بین خوه ئیننه نهجام. شه قین خوه دکهنه روژ و فراقین و شبیقین خوه تیکه ل دکهن، سه رهدان و نیقا کارین خیزانی پشت گوهمه دهاقین و بتئ خهونین وان، دئ چ بهره م ب وئ ماندیونا هه می دمه م خوه و هیز و شیانین خوه ژبو که ته بهره م. بهره م ژئ پینه قیئ بو وهرزئ زفستانئ یه، کو تهو تا قیره ژئ نه شیانیه خوه ژ پاشماوئ خوه یئ هزری دهر باز کهین و بتئ تهو ل زفستانئ هیبونیه وئ چهنه دئ، نه کهین و بخوین.

ژ دهستانان فان ههردوو وهرزین سالی، کو دبنه نیقا ته مه نئ ههر کهسه کی، وهرزه کئ کهسک و دبه رامبهر دا وهرزه کئ زهر. هه می بههرمه ندی و شیانین مه بین هزری دناق دا، کومه دین. کهسکاتیا بهاری گه لهک رامانان بخو قه دگریت، ههر ژ شینبونئ و دهستی کرنا ژیانئ و روژه کا نوی، دهستی کرن، زیدمبون، ئاڤاکرن، پیقسقه چوون و پلانانان. کو دقان هه می ساخله تین مه گوئین دا، تهو گه ر هیزا خوه بدهینه سهر گرنگیا قئ وهرزی، تهو دئ خودان پلانین درپرخایه ن و سه رکه فتی بین و تهو ناهیلین دپاشماوئ خوه دا بمینین، بتئ ژ وی قه رقومه ی بخوین، تهو وئ تهو

ئەسمەر بو قوربانیا په یوه ندییه کا کهفن

ژ خو ناپرسن، ئەگەر زاروکیین وان مەزن بوون و ژئی پرسین: ههوه بوچی و چاوا ئەم هیلاین د وان مەرچین ب زحمەت دا و ژ دلوفانیا دایک و بابا بی بار کرین؟. ئایا کهنگی دئی وژدان بیته ئیک ژ دەستورین ژیانا مه و خو ژ کهسوکین قورتال کهین؟. ئەقە و ئەز ب دویمایهیه دیترم هزار جار مخابن مروف ههزکرنه کا پیروز و خیزانه ئافا و دلوفانیا باب و جهگه را ب کهته قوربانیا په یوه ندییه کا کهفن!.

*ئەسمەر و کوفان دوو ناھین ئاشوپینه.

هه می زوری و زحمه تین ژیانئ ل سەر ملئ خو هه لگرتی و ئیش و ئازارین گران دگهل میره کی پارقه کری؟. ئەرئ ئەو میر و ژنئین هه فژین و زاروک و هه می تشتئ خو هیلاین ژ بو په یوه ندییه کا کهفن دئی چهوا شین ب وئ په یوه ندییا رسوا خیزانه کا باشتەر و چیتەر ئافاکهن و ب دلەکی ئارام دوری هه فژین و زاروکیین خو ژین؟! ئەرئ چهند باومری دئی دناقبه را دو کهساندا هه بیت بین بتئ ژبو ههزکرنه کا دلی و تیرکرنه کا (سیکسی) هه می تشتئ خو وندا کری؟. ئایا ئەو قەد

و مکو دهیته زانین جفاکا مه هه تا نوکه ژئی چ ژسه پاندنا کلتور و سیاسه تین غه ریب و بیانی، یان ژئی ژ هه ژاری و پاشته مانا هندەک لایه نین مه بین جفاکی، گه له ک جارا رهوشین ئاوارته و مەرچین ب زحمەت دەر باز دکەت، ئەو چهند ژئی دیته ئەگه را په یو دابوونا پرسگریک و ئاریشن غه ریب و بویه رین نه د هزردا هه تا گریدانا چارهنفیسین گه له ک کور و کچین جفاکا مه ب قەدەرین رهش و دویمایه یی ژئی ب روندک و پوشمانیته.

(ئەسمەر) کچه کا جوان و بهدمو بوو، خودان شیان و کهسایه تیه کا ب هیز و رهسەن بوو. ئەسمه رئ و هه قاله کی خو ب ناھئ (کوفان) د رهوشه کا ب زحمەت دا هه ستین هه زکرنئ د گهل ئیک قه گهورین و هه ر د دهستپیکیدا ب شرینی زوری و زحمه تین ژیانئ ل هه ف پارقه کرن. هه ر چهوا بیت ئیدی ئەو گه هه شته ئیک و خیزانه کا جوان و ساده ئافاکر و به ره مه ی وئ خیزانئ ژئی بو کچه کا جوان. ئەقئ خیزانئ نیزیکی هه فت سالا دریزکر هه می تشت تیدا یئ ساده و ئاسایی بوو، به لئ مخابن هه فژینئ ئەسمه رئ ل په یوه ندییه کا کهفن قه گه ریا و ئیدی هه ر کو پیته چوو و دهست ژ مائی و هه فژینئ و کچا خو ژئی به ردا و نه په رپرسیا مائی و نه ژئی پویته پیکرنا خیزانئ. ئەسمه رئ ب هه می ریکا هه ولدا ئەوی ژوئ په یوه ندیئ دوربکەت به لئ روژ بو روژئ رهوش به رف خرابی چوو هه تا گه هشتیه جهئ خه تمینئ و ژیک جودابوونئ ئیدی ئەو هه زکرن و ئەو زحمەت و ئەو هیشی و خیزان ژئی هه می بو په یوه ندییه کا بی واته به ربابوون!. به ریزان ل قیرئ چیروکا هه فژینیا وان ب دویمایه ی هات، به لئ بابەت ب خو چهند پرسیاره کا ددانیه مه یدانئ: ئایا ئەقە یه دویمایه ییا هه زکرنئ و هه فژینئ؟ ئەقە یه دیاریا ژنه کا باری

خو ژ ځان گوتنا ل هه مبهري زه لامي خو دويريځه

ژفين عهلي

خو ژ گوتنا وان ټاخفتا بده پاش بين
کو دبنه ټه گهری لاوازکړنا په يوه نديا هه وه
يا هه څرینين، چونکی گوتنا ټاخفتنه کا
کريت و نه دجهي خدا دهرگه می ل بهر
تاریکړنا ژيانی څه دکهت، گوتنا بووچون و
هزرین شاش و نه د جهي خدا شيانا
لاوازکړن و سستکړنا ژيانا هه څرینين
ليدکه څيت.

بزاځي بکه ځان گوتنا نه بيژه هه څرینين
خو:

۱. تو يي خه تاباري: چيدبيت روژه کي
ژ روژان روی ب روی زهرمر و زيانه کا
ټابووری بين د ژيانا خدا و د هه مان
دم دا زاروکي هه وه ل قوتابخانې دئ
پيدځي ب تشته کی هه بيت يان هه
ټالوزيه کا ديتر کو د ژيانا هه وه دا پهيدا
ديت، باش بزانه کو گوتنا هه څوکا (تو
يي خه تاباري) دئ هه تشته کی ټالوزتر
ليکته، له ورا يا فهره بزاني کو خو ژ څي
ټيکي بدميه پاش و دگهل هه څرینين □ خو
ل هه مبهري هه رجوره ټالوزيه کي راوستن
دا کو وه هه وه چه ل سهر ژيانی هه
وه سا بژين.

۲. ماني من گوتبي ته مانه ۹! ټه څ
جوره هه څوکه د ناڅا ژيانا هه څرینين
سهرکهفتي دا کيم دهيتته بيهستن،
چونکی څي هه څوکا بي رامن چ جهه ک د
ژيانا وان دا ناييت، پيدځي ناکهت شيره تا
ل هه څرینين خو بکه می و وي بيځيه ل بهر
پرسياران کو تو يا راست بووی و ټه وي
□ شاش.

۳. ژفي کاري ته ټه ز دلگران بووم:
گوتنا هه ټاخفتن و تاييه تمه نديه کا
هه څریناتين و ټاموژگاربه کي د ناڅ
خه لکی دا کاره کي شاشه، چونکی دئ
زيانې گه هينته باوهری و ژيانا هه وه ،
هه ټاريشه و بابه ته کي گریدای ژيانا
هه وه باش بزنانن کو ب تني يي هه وه ميه و
بو خو بهيلن و چ جارن بزاځي نه کهن ب

بهره هه څبوونا خه لکه کی وان گوتنان بينن
زمان.

۴. بوچی تو هه می گاڅا . . . ۹:
هزرکړن و رژد بوون ل سهر هه شاشي
و لاوازيه کا هه څریناتين دئ بيته ټه گهر
کو تو باشين وي نه بيني، چ جارا نه بيژه:
هه می دما تو يي شاشي. يان هه می
دما تو شولي خراب دکه می، گوتنا ځان
جوره هه څوکي نه ريني کارتیکړن دکه نه
سهر دهروونې وي و ټه څه يه ديته ټه گهری
ساربوونا چه ژيکړنا هه وه و هندي بشي
هزر ل سهر خالين بهيز بين وي بکه.

۵. دما بوچوونا وي دخوازی
بهروڅازی کار نه که: پتريا وان جودابوونا
و ته لاقدانا دناڅبه را ژن و ميړان دا پهيدا
ديت ټه گهر بو ريژنه گرتن و بوچوونين
وان بين ژيک جدا څه دگهریت. دما تو

ژ هه څرینين خو بخوازی جهه کی دست
نیشان بکهت دا کو ټه څ شه څه خوارنه کي
ليڅون، پشتي کو وي بووچوونا خو ديار
کري و تول دژي وي بووچوونې راوستيای
و ټيکسهر بچيه جهه کي ديتر، ديار دييت
کو ته چ ريژگرتنه ک بو هزر و بووچوونا
هه څرینين خو نه دانا و ل څي دمی ل
هه مبهري ته بي هيڅيون بو وي پهيدا
ديت.

بهري کو ب ځان هه څوکي نه ژ
هه ژي هه څرینين خو بينين و په يوه نديا
خو يا هه څرینين لاواز بکهن، خو دانته
جهي وي و هزر بکهن ټه گهر ټه څ جوره
سهره دمريه دگهل هه وه دا بهيته کرن
ل وي دمی دئ هه وه چ کارڅه دانه ک
هه بيت. له ورا يا فهره کو چاځي هه وه ل
هه ر گوتن و کرياره کا هه وه بيت.

نه‌شوان نهرتیسسی

خو نه‌مینیت به‌رده‌وام د لاوازیی و بی هیژییا هزری و جه‌سته‌یی و ئیداری دا دژیت و دیته که‌سه‌کئی قه‌قه‌تیایی ژ ریژین که‌سین به‌ره‌مدار و هزر دکه‌ت چ په‌ناگه‌ه ل به‌ر سینگی ژیا‌نا وی نه‌مانه ده‌رگه‌ه همه‌ی ل به‌ر سینگی پیش‌که‌فتنا ژیا‌را وی هاتینه‌ گرتن و خو ده‌مینیت که‌سانه‌کئی کیم نه‌ندام دنا‌ف دژیا‌نی دا ته‌ف جار پی‌دقیه‌ه دمورو به‌رین وی پیش ومخت به‌رنامن ژیا‌نی و پشته‌قانیی بو داریژن و بینه‌ پالدمر بو پیک ئینانا که‌ساتیا وی لسه‌ر بنه‌مایین نورمال...

خوه کیم دیتن و نی‌رینه‌کا سایکولوژی

نه‌مینیت.

۴- جوداهی دنا‌قبه‌را زاروکان دا: پتريا جاران ژي دايك و باب ته‌فئی چهندي ب شيوه‌یه‌کئی نورمال ل قه‌له‌م ددمن دهما فیانا خوه زورتر به‌رامبه‌ر زاروکه‌کئی خوه بکار دئینن و روله‌کئی زیده‌تر دنا‌ف خیزانی دا دده‌نی ته‌ف چهنده‌ ژي زاروکی دی به‌ره‌ف که‌ساتیه‌کا لاواز دبه‌ت و باومری ب هیژ و ئیرادا خوه نامینیت.

۵- ریگرتن ل بزاقین زاروکی: زورا گرنگه‌ د قئی قوناغی دا زه‌مینئ خوش بکه‌ین ل به‌رده‌م بزاق و جالاکیین زاروکی دیسان پشگیریی لئ بکه‌ین دا کو مفای ژ چالاکیین خوه وه‌رگریت و ل سهر تیگه‌ه و بنیا‌ته‌کئی جفاکی به‌یته‌ه په‌روه‌رده‌کرن دا کو ل ده‌ستی‌کا وه‌رارا وی باومریا که‌سایه‌تی ل ده‌ف خوه په‌یدا بکه‌ت.

ب گشتی ته‌ف خاله‌ دبنه‌ ریگر به‌رامبه‌ر بزاق و جالاکیین زاروکی، دیسان دبنه‌ فاکته‌ره‌کئی ب هیژ و کاریگه‌ر کو زاروک ل سهر تیگه‌ه و بنیا‌ته‌کئی نه‌دروست به‌یته‌ه ئافاکرن و ل پاشه‌روژی باومری ب که‌ساتیا

خوه کیم دیتن نه‌خوشیه‌کا ده‌روونی به‌ه و ل ده‌ف هنده‌ک که‌سان دیار دیت، ته‌ف چهنده‌ ژي کارتیکرنین نیگه‌تیف ل سهر که‌ساتیا مروقی په‌یدا دکه‌ت و ناهیلیت مروق وه‌کو که‌سانه‌کئی جفاکی به‌یته‌ه به‌رچاق کرن و دیته‌ه ته‌گه‌ری ژ ده‌ست دانا پرانیا مافین مروقی، دیسان دیته‌ه ته‌گه‌ری وی چهندي کو تاکه‌که‌س بزاقین خوه کوشتن یان دور که‌فتنئ ژ جفاکی بده‌ت، ته‌گه‌ر ته‌م ب شيوه‌کئی زانستی به‌ری خوه بده‌ینه‌ قی جوړئ نه‌خوشیی دی بینین ژ پاشمایین په‌روه‌رده‌کا نه‌ دروست د قوناغا زاروکیی دا په‌یدا دیت و ل پاشه‌روژی ه‌ریژین قی جوړئ په‌روه‌ردئ که‌ساتیه‌کا نه‌ ته‌ندروست نه‌ ژ ه‌ژی دنا‌ف جفاکی دا به‌ره‌م دئینیت ته‌ف چهنده‌ ژي د ده‌می په‌روه‌رده‌کرن خراب د قوناغا زاروکیین دا سهر ه‌لددمن ژ به‌ر قی ه‌ره‌ه‌ز ل قان خالین ل خواری بکه‌ین...

۱- پشنگوه‌ه هاتینن: گرنگه‌ بزاین ته‌گه‌ر د قوناغا زاروکیینی دا فیان و ه‌ژیکرن به‌رامبه‌ر زاروکی نه‌هیته‌ه دیارکرن دیته‌ه ته‌گه‌ری وی چهندي کو زاروک ه‌ست ب کیماسیین بکه‌ت و وه‌سا ه‌زر دکه‌ت کو جبهان همه‌ی ب وی چاقی ته‌ماشای وی دکه‌ت.

۲- سه‌رده‌ریا خراب دگه‌ل زاروکی: زور جاران دايك و باب بو رابردنا ده‌می خوه دگه‌ل زاروکی سفاکیه‌تی ب که‌ساتیا زاروکی دکهن وه‌کو ترانه‌ پیکرن و یان یاری پیکرن ته‌فه‌ دیته‌ه ته‌گه‌ری وی چهندي کو زاروکی بو که‌سانین دمورو به‌ر ب لاوازی بده‌نه‌ نیاسین و خه‌لکانه‌ک ه‌ر ب ه‌مان شیوه‌ سه‌رده‌ریی دگه‌ل بکه‌ن.

۳- توندو تیژی به‌رامبه‌ر زاروکی: مخابن ل ده‌ف پرانیا دايك و بابان ته‌ف دیارده‌ یا به‌رده‌وامه‌ بنافئ په‌روه‌ردا خیزانی توندوتیژین به‌رامبه‌ر زاروکان بکار دئینن ته‌ف چهنده‌ ژي دیته‌ه فاکته‌ره‌ک به‌یژ کو (فویا جفاکی) لده‌ف زاروکی په‌یدا بکه‌ت و ل پاشه‌روژی باومری ب که‌ساتیا خوه

ئەری تو دزانی

*كوردستان تیقى ئیکەم کەنالی
ئەسمانی کوردی بوو کول ریکهفتی
۱۹۹۹/۱/۱۷ وەشانان خول سەر ئاخا
کوردستانی کری.

*بالندە ب ریا ستیرا ب ریکا خو
دکەفن.

*فیل ب ریا دفنا خو گوھ ل
دەنگان دبیت و گوھین وی ب تنی ب
کریارا ھەوا لئ کرنی رادبن.

شیرەتین زاروکان

*ھەردەم بزاقی بکە ھەتا کو دەرفەت
ھەبیت ژ ھەقالین خو یین زاروک ببورە.
*حەز و قیانا خو بدە ھەقالین خو
و دگەل وان ب دلوقانی رەفتاری بکە.
*دەمین خو یین قالا ب خواندنا
چیروک و سەرپێھاتیین زاروکان پربکە و
نەھیلە ئەو دەم ب ھەروەی بچیت.

پیکەنە

*دایک: جارەکا دیتەر ژى بنافا
چاقی تە یی رەش بوی؟ ما من نەگویتە
تە دەما کو شەری دگەل ئیکی دکەى
ھەتا دەھى بەھژمیرە؟

زاروک: بەلئ... لئ دادی ماشخو
خەتاکین من نەبوون چونکی ئەو کەسى
من دگەل شەر کری نەھیلا ھەتا
ھەفتی ژى بەھژمیرم.

*کەسى ئیکی: سوپاس بو خودی
ھیدی ھیدی رەشا تە یا باشتەر لئ
دھیت... مانەوہیە؟

کەسى دووی: بەلئ، سەر ئیشانا من
یا قەت بووی لئ پا ھیشتا حەفکا من
دئیشیت.

کەسى ئیکی: ھیقیدارم ئەو ژى قەت
ببیت.

جەگەر خوین بناسە

ناقى وی یی دروست شیخ موس حەسەن عەلیە و ل سالان ۱۹۰۲ ل گوندی ھەساری
ھاتیە سەر دونیایی، ژ دایک و بابەکی کورد کو ناقى دایکا وی (فاتمایە)، جەگەر خوین
ئیکە ژ مەزنترین ھەلبەستفانین گەلئ مە و شیایە ب ریکا ھەلبەستا خو خەم و کول
و کوقانین کوردان دیار بکەت، ئەفی ھەلبەستفانین مەزن ھیشت د ژیی زاروکینی
دا دایک و بايین خو ژ دەست داینە و ل نیک برایی خو ھاتیە خودانکرن لئ رەوشا
وی گەلەکا نەخوش بوو، و پاشان دچیتە نیک خویشکا خو و خویشکا وی ژى دکەتە
شفانئ پەزی و پستی کو زانی کو ناییتە کەسەکی باش بو گەلئ خو ژ مالا خویشکا
خو ژى دچیت و قەستا چەندین باژیری کوردستانی دکەت و دشیت خواندنا خو
خلاس بکەت.

د ژیی ۲۱ سالیی دا ئاگرئ کوردایەتی د سینگی وی دا ھەلدبیت و دبیتە مریدی
شورەشا شیخ سەعیدی پیرانی و ئەفی ماموستایی مەزن د ژیی ۲۴ سالیی دا دەست
دایە قەھاندنا ھوزان و ھەلبەستان و شیایە خزمەتەکا کیم وینە پیشکیشی پرتوکخانا
کوردی بکەت.

دەما زفرینا بارزانئ نەمر ل سوقیەتا بەری ئەو ژى وەك تەقایا رەوشەنبیر و
ھونەر مەندان ل روژئاقا کوردستانی قەستا باشووری وەلاتی دکەت و پاشان قەستا
باژیری بەغدا دکەت و پستی مانا دەمەکی کیم دشیت دوو پروگرامان ل رادیویا
دەنگئ کوردی ل بەغدا پیشکیش بکەت و زیدەباری فی چەندی ژى دبیتە ماموستا ل
زانینگەھا بەغدا و ل کولیژا زمانئ کوردی وانەیین کوردی دەتە قوتاییان.

جەگەر خوین دشیت د ژیی خودا پتری ۴۰ پرتوکان بنقیسیت و ل سالان ۱۹۷۹
جەگەر خوین قەستا دەرفەھی وەلاتی دکەت و ل باژیری ستوکھولما پایتەختئ سویدی
ئاکنجی دبیت و ل شەفا ۲۱-۲۲ یا جوتەھا ۱۹۸۴ کوچبار دبیت و خاترا خو ل
کوردستانی و گەلئ خو دخوازیت.

باژیركی سهرسنكی

سهرسنك ئىك ژ جهين هه ره جوان و دلغه كه رين باشوورئ كوردستانئ به، ئەف باژیركه ب دیراتیا ۲۷ كم دكه فیه روژئاقا قهزا ئامیدیی و ژمارا رونشتقانی وئ نیزیکی ۲۰ ههزارانه. سهرسنك ل سالا ۱۹۵۲ دبیته ریقه بهریا ناحیئ و نوکه هژمارهكا زوورا گوند و کومه لگه هان سهر ب قئ ناحیئ قه نه و پتريا رونشتقانی وئ كوردن و دگه ل قئ چه ندئ ژئ مه سیحی ب ریژه كا باش ل سنورئ قئ ناحیئ هه نه.

كوردستانئ دهیته هژمارتن. ل سهنه رئ قئ ناحیئ گه لهك نافه ند و جهین هونه ری و رموشه نبیری هه نه و حكومه تا كوردستانئ ژئ گه لهك پروژین ژ هه ژئ پیشكیشی قئ ناحیئ كرینه و ژ بلی قئ چه ندئ ژماره كا هه ره باش و بهرچاقا رموشه نبیر و هونه رمه ندین بهرناس ل قئ باژیری هاتینه سهر دونیایی كو نوکه شین تلین وان د هه ر بیاقه کی دا ددیارن.

سهرسنك جهه كئ گه له كئ جوانه د هه ر چوار وهرزین سالی دا و دكه فیه بنارا چیا یئ گاره و ب قئ چه ندئ وهك جهه كئ گوزاری ل سهر ئاستئ

بین قوتابی دكهن كو چ جارن ب تئ نه چنه سهیرانی چوونکی گه لهك مه ترسی بین هه ی.

دا بچیه سهیرانی و ماموستا ل سهر بریارا قوتابیان رازی دبیت و دگه ل دا دچیه سهیرانی، ئەو قوتابیین زیرهك داخازی ژ هه می هه قالیین خو

بریارا قوتابیان

روژه كئ ژ روژان، چه ند قوتابیین پولا سی بنه رمتی دخواستن بچنه سهیرانی ژ دهرقه ی قوتابخانی، به لی وان نه دزانی كانی دئ چ كه ن! له ورا قوتابیان بریار دا بچنه نيك ماموستایی خو دا كو ئەو بریارا وان دای بیژنه وی، و پشتی كو ئەف قوتابیه چوینه نيك ماموستای و ئەو ل سهر بریارا خو پیحه ساندی. . . . كو دخوازن بچنه سهیرانه كئ ژ دهرقه ی قوتابخانی،! ماموستای گوته وان قوتابیان: هیشت ته مه نئ هه وه گه له كئ كیمه كو هوین ب تئ بچنه سهیرانه كئ چوونکی ل گه لهك جهان هه تا نوکه ژئ مین هه نه و هوین نزانن!! ژ بهر هندی دقیت كه سه كئ مه زن دگه ل هه وه دا بهیت، پشتی بیه یستا گوتنا ماموستای، قوتابیان بریار دا كو داخازی ژ ماموستایی خو بکه ن ئەو ژئ دگه ل

سنڀله

راستيا ڪاري من گهاندنا پهيامهڪي په بو گشت خهڪ و جفاڪي.

زهرا عهلي: نه گهر دناقا شانويي دا ڪچ نه يا پشڪدار بيت دي لاوازي دناقا وي شانويي دا ههبيت.

ب/ خوناف لهزگين

شانو دهرئيخستن و بهرچاڪرنا راستيا هه جفاڪ و گهلهڪيه لهورا هه زويڪا گرنگي ب قى لايهني هونهري هاتيه دان و چهندين كهسيئن پري بزاف و شيان ل سهر ناستي كوردستاني نها مه ههنه، لي دقيت ههه تشتهك ل دهستيكا ژيانئ دگهل مروفي مهزن بيت داکو بشيت راستيا خو دناقا وي ڪاري دا ببينيت لهورا نها ل سهر ناستي دهقهي گهلهڪ سنيلهبيئن خودان شيان ههنه ڪو رولي وان يئ بهرچاقه و شياينه خزمهتا هونهري دهقهي بکهن و د قى هرماري دا گوشا سنيله ميهفانداری سنيلا خودان شيان (زهرا عهلي خالد) ڪريه و ب قى شيوهي بو سيلاف دهپته تاخفتني.

ل سالا ۲۰۰۴ من بو جارا نيڪي خو د ناقا جيهانا هونهري دا ديت و شيام ل سهر دهپي و ل ههمبهري گهلهڪ كهسان د ناقا شانوگهريهڪي دا پشڪدار بيم و ل وي سالي تا نوڪه يا بهردهوامم، و ل دوور وي يهڪي ڪاني رولي وي و هڪ ڪچهڪ چاوان دهپته ديتن دناقا ههه ڪارهڪي هونهري دا زهرا عهلي ديئريت: ههه بونا ڪچي دناقا تيهڪي يان زي سهنتههريڪي دا چ پينهقيت دي رولهڪي ڪاريگهه بيت و دي شيت بوشايي و فالاتيها ڪا مهزن تزي كهتن چونڪي ل گورا ههرا وي نه گهر دناقا شانويي دا ڪچ نه يا پشڪدار بيت دي لاوازي دناقا وي شانويي دا ههبن.

باشه تا نها كينه ڪو هاريڪاري و پشتهفانيا ته ڪريه دقي بياقي دا و تا چهند تو شياي ب تهني خو بهرههف بکهي؟ زهرا عهلي ل دوور قى پرسياي ديئريت: گوتههڪا ڪوردي ههيه ڪو دهستهڪي ب تهني دنگ زي ناهيت، لهورا نهو ديئريت ڪو ب تهني دشيا تا رادهڪي خو تاماده و بهرههف بکهت لي ناقه شيريت و ديئريت ڪو نه دشيا بيته كهسهڪا چالاک و ب هيئ و ڪاريگهه و ل دوور پرسياي مه ڪاني چ خهون و هيقي ههنه نهو ب قى شيوهي بهرسف ددهت و ديئريت: گهر تو قى پرسياي

ڪاني چهندا بهرههفه بهردهوامي بدته ڪاري خو يئ هونهري؟ زهرا ديئريت: هندی بشيم ب تاوايهڪي راست و دروست قى ڪاري نه انجام بدم دي بهردهوامي دهمي بهس نه گهر بهيمه نه چارڪن ڪو ڪارهڪي هونهري نه انجام بدم ل وي دهمي دي دهست بهرداري هونهري خويم.

ل ههه كهسهڪي د ژيئ مندا بکهي دي بيئريت من گهلهڪ خهون و هيقي ههنه لي با هيقي د بياقي هونهري دا نهوه ڪو نهڪ ب تهني نه ڪتهههڪ بيم بهلڪو دخوازم بيمه رمخنه گرهڪ و رمخنا تافاڪر ل ههه ڪارهڪي بگرم و بشيم ريڪا چارهههري زي دهست نيشان بکهم نهو زي ههه ههه موو ب ريئا شانويي. و لدور هاريڪاري جفاڪي دگهل ڪچي و ب تايهتي وي؟ زهرا ديئريت: نهه ههه موو دزاتين ڪاني جفاڪي مه ب چ چاف ته ماشهه و تا فرمتان دكهت بين ڪو د بياقي هونهري دا ڪار و خهباتي دڪهن لي نهو ديئريت ڪو زيده گرنگي نادهته چ گوتههڪا وان و ب قى تاوايي بهردهوام دكهت و ديئريت: لي نهز گوهداري تاخفتني كهسي ناکهه چونڪي نهز دزانم ڪاني نهز چ دکهه و راستيا ڪاري من گهاندنا پهيامهڪي په بو گشت خهڪ و جفاڪي. و د بهرسفا پرسياي ڪا سيلاف دا ڪاني ڪاري رولگيراني د شانويي دا چ زهرهه گهاندنيه خواندنا وي؟ زهرا عهلي ديئريت: خواند يا د ثاليهڪي و شانو زي يا ل ثاليي ديتر و راسته ڪو دوو ڪارن و ڪارتيڪرني ل سهر نيڪ دڪهن بهس دقيت مروفي بي پلان نهبيت و بزانيت دي چاوا دهمي خو ريك نيخيت و نهو وههه مزر دكهت ڪو دهمي وي تيئا ههه دوو ڪاران دكهت نهو زي ب تهني بو مروفي خودان هيقي. و لدور وي يهڪي

فني ستيرا جيهاني بنياسه

پيرس ناميدي

کيت وينسلت نيک ژ ستيرين جيهانا سينه‌مايي

دقني هژماري دا دني بوه نیک ژ ستيرين دي بيت جيهاني دهنه نياسين کو تا نوکه شيايه خرمه‌ته‌کا مه‌زن بگه‌هينيته هونه‌ري سينه‌ما جيهاني، نه و ژي نه‌کته‌را نافدارا به‌ريتاني (کيت وينسلت) کو ناڅي وي بي سي قولی ((کيت تيليزايت وينسلت)) ه ژ دايک بويا (۱۹۷۵/۱۰/۵) ئي په ل ريډنگ/بريکشير ل ټينگلته‌را پستي کو شيايي سه‌رکه‌فتني دکارين خودا بينيت چهندين خه‌لاتين نافدارين جيهاني وم‌رگرينه پستي ل سالا (۱۹۹۱) ئي هاتيه دانافا جيهانا سينه‌مايي دا و د ژين (۱۰) ساليں دا چويه قوتابخانا تاييه‌ت يا شانوي، نیکه‌م فلم پشکداري تيدا کري نه و ژي فلمي ((بونه‌ومرين عه‌سماني)) په ل سالا (۱۹۹۵) ئي شيا خه‌لاتي باشترين نه‌کته‌ر ل خولا (مه‌ساند) ژ نیکه‌تيا نه‌کته‌رين سينه‌مايي نه‌کادما بریتاني بو هونه‌رين فليم و تيله‌قزيونا وم‌رگریت ب ريکا فلمي ((Sense and Sensibility)).

ديسان نه‌کته‌را نافبري شيا ناف و دهنګيا خو وم‌رگریت ب ريکا فلمي ب ناف و دهنګ (تايټانيک) کو ب رولئ (روزي) رايبو و شيا بيته وم‌رگرا خه‌لاتي ټوسکار وهک باشترين نه‌کته‌ر ل سالا (۲۰۰۹) ب فلمي (خاندن) و هر هه‌مان سال شيا خه‌لاتي گولدن گلوب ب ريکا فلمي ريکا شورشي کو شيا خه‌لاتي باشترين نه‌کته‌را درامي يا به‌ريتاني وم‌رگریت و خه‌لاتي ټوسکار وهک باشترين نه‌کته‌را هاريکار. وينسلتي ژيانا هه‌قزنين پیک ټينايه دگهل دم‌رهينه‌ري نافدار (سام ميندز) کو ل سالا (۲۰۰۲) تا نوکه دگهل دا دژيت و به‌زي وي ژي شوي ب ((جيم ترييلتون)) ي کربوو ل سالا (۲۰۰۱) ژيک فه بوون، وتانوکه شيايه پشکداري د پتر ژ (۲۱) فلماں دا بکه‌تن.

ژ خه‌لاتين وي بدست خوفه ټينايين :

۱- باشترين نه‌کته‌را هاريکار ل سالا ۱۹۹۵ ب فلمي Sense and Sensibility

۲- باشترين نه‌کته‌را سه‌ره‌کي ل سالا ۱۹۹۷ ب فلمي تايټانيک .

۳- باشترين نه‌کته‌را هاريکار ل سالا ۲۰۰۲ ب فلمي Iris

۴- باشترين نه‌کته‌را هاريکار ل سالا ۲۰۰۵ ب فلمي Eternal Sunshine of the Spotless Mind

۵- باشترين نه‌کته‌را سه‌ره‌کي ل سالا ۲۰۰۶ ب فلمي Little Children .

۶- باشترين نه‌کته‌را هاريکار ل سالا ل سالا ۲۰۰۸ ب فلمي The Reader

زيده‌باري فني ژي چهندين خه‌لاتين دي بيت بهادار وم‌رگرينه، نافبري نوکه ل وهلاتي نه‌مريکا و ل نيويورکي ژيانا خو دبورينيت.

۳۹ ژن و ۱۲۷ زاروکان دئیك خانى قه بخودان دكهت

زهلامهكى هندى ب
 نافى (زبونا تشانا) كو ژيى
 وى ۶۶ سالن تاكو نوكه و
 دقې ژيى خودا شيابه ۲۹
 ژنان بينيت و بتى دئيك
 سال دا ژن ئينايه و ۹۴
 زاروك ل قان ژنان بوينه
 و يى بهردهوامه ل سهر
 ئينانا زاروكان ل قان ژنان
 و ديسان قى زهلامى ههتا
 نوكه ۲۲ نهقى ژى ههنه
 و خيزانا وى دببته ۱۶۷
 كهس و ههمى ژى دناف
 ئيك خانى چار نهومى
 دا دژين و ههر هندك د
 ژورهكى ژيانا خو دبورين
 و ليناگهها وان ئيكه و
 روژانه ۹۱ كيلوگرامين
 برنجى و ۵۰ كگم پتاتا بو
 دهينه لينا و ژيانا وان
 ل سهر بخودانكرنا ئاژملى
 و چاندنى يه و ل گوندهكى
 چيائى ل باكورى روژهلاتى
 هندستانى دژين.

بورج

كيفز اله: ۶/۲۲ - ۷/۲۳

تو دبن هندك ههلوپستين خراب داي لهوما هزارا ته ژى
 بهرامبهرى هندكان هاتيه گوهورين. دهقنيت دهراشنى كارى ژى بو هندك
 بهيلى.

شير: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

دوير به ژ هندك كريان كو زور كارتبكرنى ل سهر ته ندروستيا
 ته دكهن رنگه ته توشى هندك گرھتئين دژوار بگهن، ژ كهسين خوپهريس
 نهبه.

كچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

دهليشهيا گوهرينا ته ياهه د ناف جفاكى دا بهلى دهقنيت ب
 هررين نهرينى بن دكو بهرامبهرى هندك كارين باش يى نهكتيف بى.
 خوشتقياتى يا قه ماهيه.

كافر: ۳/۲۲ - ۴/۲۰

نهو كهسين دبنه پالپشت بو ته ههمى نهون بين دژايهتيا ته
 دكهن دهان دهمان دا، هزار د هندك كارين نوى دا بكه بهلى بزافى بكه بلا
 بيمين نهينى ل دهق ته.

گلا: ۴/۲۱ - ۵/۲۱

ين بهرامبهرى ته ژ وى تشتى توره دببته يى تو دكهى لهوما
 دهقنيت تو هندك گوهورينا دكارى خو دا بكهى و رازى بوونا وان دئ مقابى
 ته تيدا ههبيت.

جيمك: ۵/۲۲ - ۶/۲۱

دهراشنى نهفيندراين زور يى ب هيزه ل بهر سينگى ته دهقنيت تو
 خوب باشترين شيوه بهرههف بكهى. دستبهردانا ته ژ هندك كاران بوته
 زور باشتره ژ بهردهواميى.

ژ ٺه گهری خه ونه کی زاروکی خوب ساخی ژ قهبری ٺینا دهر

رژدبونا دایکه کی لسهر هندی کو خهون یا ب زاروکی خوفه دیتی کو هیشتا یی ساخه، و پشتی کولانا قهبری زاروکی وی یی شیرخور ژبلی وی چهندی کو بساخی ٺینا دهر، دهرکهفت کو نه خوشیا وی ژی نه مایه .
روژناما (ناسیان ٺییدچ) کو ل (نیودلهی) پایتهختی وهلاتی هندستانی دهردکهفیت هاته به لافکرن ل باژیروی (فه یروز ٺاباد) ویلایه تا (ٺوتار برادیش) یا باکوری وی وهلاتی، ل سهر دیتنا خهونا دایکه کی کو زاروکی وی یی بهری وی دهمی ب سی روژان ب ٺه گهری نه خوشیا کولبونا سیهان گیانی خو ژ دهرست دابوو، پشتی کولانا قهبری دهرکهفت کو زاروک هیشتا یی ساخه و ژلای نوژداران فه پشکین ب هویری بو هاتته ٺه نجامدان، بو وان ٺاشکراوو کو ب تمامی نه خوشیا وی یا چاره سهر بوی .
ل دور قی رویدانا سهریر بابی زاروکی شیرخور بو وی روژنامی دایه

من رازیبونا خو دیارکر بو دهرٺیخستنا تهرمی، دهمی کو مه قهبر کولای پییت زاروکی لقلین، ٺه وین ل ویری ههمی مه ندهوش بوون و توشی ترسی بوون .
ههروهسا پشتی گه هاندنا زاروکی بو نیزکترین نه خوشخانه ل دهرقه ری، و هاتیه پشکینین کرن، دهرکهفتیه کو ٺه و نه خوشیا هه بوی ژی یا ب دوماهیک هاتی.

دیار کرن، پشتی وی چهندی کو روژا سیشه مبییا بوری زاروکی وان ب ٺه گهری نه خوشیا کولبونا سیهان گیانی خو ژدهست دای، روژا ٺه یینی هه قژینا وی گوئی: (د خهونی دا زاروکی خو یی دیتی کو هیشتا یی ساخه و داخاز کر کو ژ قهبری بینینه دهری).
بابی زاروکی گوئی: هه رچه نده من باوهر نه دکر، به لی ژبه ر دلی وی

پیرس ٺامیدی

گیسک: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

دکاری دا راستگویی زور یا گرنگه بکارینی دا کو دگهل هه لویستا ب گونجی، دسهردهریا خو دا فه لسه فی بکارنه نینه .

تهرازی: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

روتینی ته زور کارتیکرنی ل سهر ژایانا ته دکهت دقیت تو خو بو ته فی هه فی ب شیودین باش به رهه اف بکه ی دا ب سهرکه فی، ده لیقه یی شانس بو ته گه لکه .

سه دل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲

هندهک تشتا وهک یاری نه زانه دئ زور کارتیکرنی ل سهرته کهن دئ بیته نه خوشی بوته، کونترولن ل سهر هندهک هه لویستا بکه دئ سهرکه فی .

دو پیشک: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

هزرین باش کریارین باش دروست دکهن نه قجا دقیت هزارا خو بگوهری، دلوفانی یا باشه به لی دقیت دادیه رور بی تیدا .

نه هونگ: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

تو پندفی ب هندیی کو خو ژ هندهک قهیدان رزگار بکه ی دا پاشه روژا ته دیار ببیت، ده لیقه یا خوشین ل بهرته زور یا بهرهره هه به لی ل هه مان دم دبیت ژ ته بهیته دزین .

کفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

دئ په یامهک بو ته هیت زور ژایانا ته دئ گوهریت به لی دئ هندهک گوهرینین گیانی ل دهف ته پهیدا کت، نه هیله میشکی ته پاش بکه فیت .

1

2

alireklam@yahoo.com

سه‌ما بارانی

شیلان عەبدولشاف

ل بیرامنه...
ل وهی شهقا باران تم تم دباری
چاوا رجا من و ته ئیکدوو هه مبیژ کربوو
و ل بن وهی بارانی سه‌ما عه‌شقی دکر...
ودلین مه‌ژی ئاوارین عه‌شقی بوو ئیک دزه‌نین
نه‌ری لیبرا منه...
ل وهی شهقا هه‌سب و سوزا نه‌ز و ئو داگیرترین
و په‌یف‌ژی ژمه‌سک بووین
وچاقا نامین دکی دکانین
وهه‌ر نامه‌کی په‌یامه‌کا عه‌شقی دگه‌هاند...
ل ج بکه‌م
سه‌ما لهن بارانی گه‌له‌ک قه‌نه‌کیشا
باران زاوه‌سئیا
و ره‌شه‌بایه‌کی لسه‌ر مه‌داگرت و
ده‌سئین مه‌ژیک قه‌قه‌نیان.
ل ئا نه‌قرو ژهی هه‌ر عاشقا بارانی مه
و هه‌رده‌می باران دباریت بیریا ته‌دکه‌م
نه‌قجا ئو ژهی ل ده‌می بارینا بارانی
بیریا من بکه‌و بزانه
نه‌و باران روندگین خه‌ریبیا منن
بو نه

